

Naqqiut

Siunnersuut 13. Oktober 2017-imeersoq taarserpaa
(Inatsisiliornermut tunngatillugu aaqiinerit ilanngunneqarput. Naqqiinerit oqaatsinut
oqaasilerinuernullu taamaallaat tunngassuteqarput)

Ilanngussaq 1

Tusarniaanermut akissuteqaatit pillugit allakkiaq

Oqartussanut kattuffinnullu il.il. tusarniaaneq.

Inatsisissatut siunnersuut piffissami 16. juni 2017-imi juunip 16-aniit 2017-imi aggustip 22-anut tusarniaassutigineqarpoq. Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuut tusarniaanermut nittartakkami www.naalackersuisut.gl tamanut saqqumitinneqarpoq.

Tusarniaanermut akissuteqaatit tamarmik tamakkiisuutillugit Inatsisartuni ataatsimiititaliami suliarinnittussamut ilanngullugit nassiunneqarput.

Aallaqqaasiut:

Tusarniaanermut akissuteqaatit teknikkikkut kiisalu oqaatsitigut kukkunernut amigaatinullu oqaaseqaatinik imaqartut, annertunerusumik oqaaseqarfiginagit siunnersuummut missingiummi iluarsineqarput. Tusarniaanermut akissuteqaatit missingiutip najoqqutassatigut imarisaannut tunngasunik oqaaseqaatitaqartut, tamakkiisuutillugit issuarneqarput, aammalu Naalackersuisoqarfiup oqaaseqaatai uingasumik allanneqarlutik.

Siunnersuut tusarniaassutigalugu makkununga nassiunneqarpoq:

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalackersuisoqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Naalackersuisoqarfik, Kommuninut, Nunaqarfinnut, Isorliunerusunut, Attaveqarnermut Ineqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfik, Inuusutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nukissiuuteqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik, Namminiilivinnermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfik, Inuit pisinnaatitaaffiitut Kalaallit Nunaanni siunnersuisooqatigiit, Inuit pisinnaatitaaffiitut Institut, IMAK, NPK, AK, NIISIP, Neriuffik Kattufiat, ISI, Kattuffik Utoqqaat Nipaat, Angajoqqaatigiit – meeqqanut ADHD-qartunut amma/imaluunniit autismeqartunut angajoqqaat peqatigiiffiat, Sukorseq, Sugisaq, KNIPK, Inooqat, Nuna tamakkerlugu peqatigiiffik Autisme – Kalaallit Nunaanni immikkoortortaq, KTK – Kalaallit Nunaanni tusilartut peqatigiiffiat, Nuummi Gigtertut Peqatigiiffiat, MIO, SIK.

Siunnersuut pillugu

Siunnersuut innarluutilinnut suliaasaqarfimmi sinaakkutissanik annertuumik iluarsaaviusooq, aammalu inuit innarluutillit tamarmik allatuulli pisinnaatitaaffeqarlutik periarfissaqarlutillu naleqquttumik inuuneqarnissamat tapersiivigineqarnissaannut kommuninut aammalu Naalackersuisunut nutaanik pitsaanerusunillu periarfissanik imaqarluni.

Naalackersuisut isumaqarput Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat inunnut innarluutilinnut tapersiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut matumunnga qitiutinneqassasoq

Akisussaaffiit suliaassallu agguagaanera ersarissuutillugu, inunnut innarluutilinnut tamaginnut suliaassanik suliarinnittarnerup aamma inatsisitigut isumannaatsuutitsinerup nukittorsarneqarnissaat, siunnersuummi pingaarnertut siunertaavoq.

Ataasiakkaat aamma tamakkiisumik isiginnilluni tapersiisarnissaq aallunneqarpoq, tamatumalu siunissami, inuit innarluutillit angerlarsimaffiup avataaniittariaqartartut ikinnerulernerat, malitsigissavaa, kiisalu Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiivigineqarsinnaaneq, inunnut innarluutilinnut tamaginnut, tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsisutut, atorneqarsinnaalersinneqarluni.

Siunnersuummi inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii ersarissarneqarput, aammalu ingerlatsivinni oqartussaasut, pingaartumik kommunalbestyrelsit aamma Naalackersuisut akornanni suleqatigiinneq ersarissarneqarluni pisariinnerulersinneqarlunilu.

Kommunalbestyrelsit siunnersuummi inunnut innarluutilinnut taakkualu ilaqutaannut amerlanerusunik pitsaanerusunillu tapersiinissamat periarfissaqalersinneqarput.

Makkua tusarniaanermut akissuteqaammik nassiussipput:

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalackersuisoqarfik, SIK, MIO, Inuit pisinnaatitaaffiinut Institut, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik. KNIPK, Kommuneqafik Sermersooq, ISI, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik, KANUKOKA, IMAK, Qeqqata Kommunia

Tulliuttuni tusarniaanermut akissuteqaatit aammalu allannguutissanut siunnersuutit tiguneqartut sammineqarput. Tusarniaanermut akissuteqaatit tamakkiisuutillugit issuarneqarput aammalu Naalackersuisut taakkununnga oqaaseqaataat ilanngunneqarlutik.

Makkua inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaateqarput:

1. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut arlalinnik oqaaseqaatissaqarpoq, ilanngullugu innarluutilinnut suliaasaqarfimmi naatsorsueqqissaarnernik suliaqarnermut atatillugu akisussaaffiit agguagaanerannut aalajangersimasumut.

Naatsorsueqqissaartarfiup naliliinera malillugu innarluutilinnut suliassaqarfimmi naatsorsueqqissaarnernut atatillugu akisussaaffiup agguagaanerata erseqqinnerulersinneqarnissaa pisariaqartinneqarpoq. Ullumikkut kommunit, Naalakkersuisoqarfik, innarluutillit illersuisuat, Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivik aamma Naatsorsueqqissaartarfik innarluutilinnut suliassaqarfimmi ilisimasanik katersisarnermut paasissutissiisarnermullu atatillugu suliassaqartarput. Suliaqartuusut amerlasuujuneranni marloqiusamik allaffissorsinnaaneq aarlerinaateqarpoq aammalu suliassat ilaasa suliarineqannginnissaat aarlerinaateqarluni.

Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi, inatsisissatut siunnersuummi § 90-imi (*maannakut § 91*)siunnersuutigineqarpoq Kommunalbestyrelsi kisitsisitigut paasissutissanik assigisaannillu, Naalakkersuisut piumasaannik, nassiussinissamut pisussaaffeqartoq. Naatsorsueqqissaartarfiup siunnersuutigaa oqaasertaliussaq allangortinneqassasoq, taamaalilluni tamatumunnga taarsiullugu, assersuutigalugu suliaqarnerit, aalajangiinerit aningaasartuutillu nalunaarutigineqartarnerat pillugu maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaasut, aammalu tamatuma saniatigut paasissutissat elektroniskimik ilusilerlugit tunniunneqartassasut, ilanggullugu qanoq ilusilimmik tunniussineq pissanersoq, pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut, allassimalissalluni.

Suliassaqarfimmi periaatsimi, siunertamut tassunga ineriartortinneqarsimasumi, inuk aallaavigalugu allaffissornikkut nalunaarsuisarnerit sanilliunneqarsinnaanissaasa qulakkeerneqarnissaa kommunit pingaarnertut akisussaaffigigaat erseqqissarniarlugu Naatsorsueqqissaartarfiup allangortitsinissaq siunnersuutigaa. Oqaaseq naatsorsueqqissaarneq kommunit suliassaannut tamakkiisumik takussutissiisoq Naatsorsueqqissaartarfik naliliinngilaq. Oqaaseq naatsorsueqqissaarneq nalinginnaasumik paasissutissanut tunngasuni naatsorsuinernut nalinginnaasumik atorneqartarpoq, tassani inuit ataasiakkaat pillugit paasissutissat kinaassusersineqarsinnaasaratik.

Akissut: Oqaaseqaat tusaatissatut tiguneqarpoq

Kommunit **allaffissornikkut nalunaarsuinerit** tamatuma kingorna assersuutigalugu kommunalbestyrelsimukartussanut naatsorsuinernut, aammalu Naalakkersuisoqarfimmit nakkutiginninnermut siunertanut atorneqarsinnaassapput. Naatsorsueqqissaartarfiup naatsorsueqqissaartarnermut inatsimmi inatsisitigut tunngaveqartumik kommunit allaffissornermi periaasaannit aallersinnaassapput, tamatumalu kingorna inuit innarluutillit pillugit naatsorsueqqissaarnikkut nalunaarsuinernik inerisaasinnaassallutik. Naatsorsueqqissaarnernut nalunaarsuiffiit Naatsorsueqqissaartarfiup saqqummersitaannut, Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani aammalu sukumiinerusunngorlugit naatsorsueqqissaarnernut toqqorsivinni pissarsiarineqarsinnaasunut, atorneqarsinnaapput.

Naatsorsueqqissaarnermut nalunaarsuinerit Naatsorsueqqissaartarfimmi inerisarneqarneranni iluaqutissartaasoq tassaavoq, inuit innarluutillit pillugit paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfiup

nalunaarsuiffiinit allanit paasissutissanut ataqatigiissinneqarsinnaanerisa periarfissaqalertussaana. Assersuutigalugu inuit innarluutillit pillugit paasissutissat, inuit innarluutillit ilinniartitaanermi qanoq ingerlanersut pillugu nutaanik ilisimasaqalernissaq siunertarlugu, Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniartitaanermut nalunaarsuiffiinit ataqatigiissinneqarsinnaapput.

Naatsorsueqqissaartarfiup maleruagassaqaqarnera suleriaatsinillu, inuit ataasiakkaat pillugit paasissutissanik ingerlatitseqqittannginnissamik qulakkeerisunik periaaseqaqarnera Naatsorsueqqissaarnermut nalunaarsuiffinnik Naatsorsueqqissaartarfimmi inerisaanerup aamma iluaqutissartaraa.

Naatsorsueqqissaartarfik ilisimatusartunut aaqquissuussimavoq, tassani suleqatigineqartartut avataaneersut Naatsorsueqqissaartarfiup nalunaarsuiffiinit atuinissamut periarfissaqarlutik. Ilisimatusarnermut aamma inatsisinik piareersaanermik suliaqarnermut tunngatillugu nalunaarsuiffinnik atuisinnaaneq periarfissaqarpoq, tamannalu Naalackersuisoqarfimmut, innarluutillit illersuisuannut aamma Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmut naleqqussinnaavoq.

Akissut: Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atortitsinnermut Naalackersuisoqarfiup innarluutilinnut suliaqarfimmi paasissutissanik katersisarnissaq ingerlaavaartumik pisariaqartippaa, taamatullu pisariaqartitsilernerimi misissueqqissaarnermut immikkuullarissunut paasissutissanik pinartarnissaq pisariaqartinneqarluni. Ullumikkut innarluutilinnut suliaqarfimmi naatsorsueqqissaarnerit paasissutissallu annikitsuaraannaat katersorneqartarput. Taamaattumik suliaqarfiup annertoorujussuarmik nukittorsaavigineqarnissaa pisariaqartinneqarpoq. Innarluutilinnut suliaqarfimmi ataasiakkaat iluanni suliaqarnermi pisinnaasaqarnissap aammalu paaqqinniffinni immikkut piginnaasaqarfiusuni inissaqartitsinissap qulakkeerneqarnissaa siunertarlugu, naatsorsueqqissaarneq ataatsimoortitaasoq paasissutissallu ataasiakkaanut tunngalluinnartoq pisariaqartinneqarpoq. Taamaalilluni paasissutissat amigaataanerit pissutaalluni, ilaatigut maannamut suliaqarfimmi suliaqarfimmut pilersaarusiortuni suliaqarnissamik aallartitsinissaq ajornarsimavoq.

Amerlanerpaartaanni ilaatigut misissueqqissaarnermik immikkuullarissunik pisariaqartitsineq pissutigalugu paasissutissanik pisariaqartitsineq ukiumiit ukiumut assigiinnigitsuusussaammat, ilaatigullu katersinerup sapinngisamik misissueqqissaarnermik suliaqarnermut qanilluinnartumik pisarnissaa pisariaqartinneqarmat, erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq. Taamaattumik paasissutissanik katersinnermik suliaqarfiup Naatsorsueqqissaartarfimmi inissinneqarnissaa pissusissamisuussanngilaq. Taamaattoq innarluutilinnut suliaqarfimmi naatsorsueqqissaarnermut tunngatillugu GS-ip qanimut suleqatigilernissaa siunertaavoq, ilaatigut taamaalilluni paasissutissanik katersinerup ilaanni GS-ip ingerlataanik naatsorsueqqissaarnerit saqqummersitat atorneqarsinnaassallutik.

2. SIK

Innarluutilinnut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuummut tusarniaanermut akissuteqaat

Innarluutilinnut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut nassiunneqartumut tusarniaanermut akissuteqarnissamut periarfissinneqarami SIK qujavoq.

SIK-ip inatsisissatut siunnersuummut siunertat tungaviusut taperserpai, tassalu Kalaallit Nunaat Naalagaaffiit Peqatigiit innarluutilinnut isumaqatigiissutaat Kalaallit Nunaanni naammassineqassasoq, taamaalillutik inuit innarluutillit innuttaasutut allatuulli pisinnaatitaaffimminnik atuisinnaassallutik.

Inatsimmi nutaami suliaassanik suliarinnittarnerup aammalu inuit innarluutillit tamarmik inatsisitigut isumannaatsuutinneqarnissaasa nukittorsarnissaannik siunertaqarneq, aammalu nakkutilliinermik suliaqarnerup nukittorsarneqarnissaannik eqqarsaateqarneq, SIK-ip neriulluarnartutut isigaa. Taamatuttaaq inatsisissatut siunnersuummi inuit ataasiakkaat eqqarsaatigineqarnerat neriulluarnarpoq, ilanngullugu ataasiakkaanut iliuusissanut pilersaarutit suliaralugit suliaqarnerup nukittorsarneqarnissaa, aammalu aalajangiinissamut eqqarsaatigineqartumut inuup nammineq isumaa paasiniarniarlugu innarluutillit ataasiakkaarlugit oqaloqatigineqartassasut. Taamatuttaaq inatsisissatut siunnersuutip innarluutillit ikiorneqarnissaannut sakkussanik arlalinnik imaqarnera neriulluarnarpoq.

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmik pilersitsisoqarmat, ilaatigut kommuninut siunnersuisartussamik, SIK-ip taamatuttaaq neriulluarnartutut isigaa, taamaalillutik kommunini piginnaasaqarfiit nukittorsarneqassallutik. Aammalu nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmik pilersitsisoqarnera neriulluarnarpoq.

Inatsisissatut siunnersuut suliniutinik pitsaasunik arlalinnik imaqartoq, matuma siuliani oqaatigineqartutut SIK isumaqarpoq. Siunertaasut pitsaasut aammalu maleruagassat suliaqarnermi aamma innarluutillit ulluinnarni inuunerannik pitsaanerulersitsissanersut, takunissaa kisinngoruppoq.

Akissut: Nalunaarutinik ilitsersuutinillu suliaqarnermut kiisalu atuartitsinermik suliaqarnermut atatillugu inatsimmi siunertaasut suliaqarnissamut erseqqissarniarneqassapput.

3. MIO

“Inuit innarluutillit tapersiivigineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut”-ip tusarniutigineqarnera Meeqqat Illersuisuata ulloq 16. juni 2017 tiguaa.

Kalaallit Nunaanni meeqqanut inuusuttunullu pingaaruteqartorujussuarmik tusarniaaffigineqarnini Meeqqat Illersuisuata qujassutigingaarpaa. Meeqqat Illersuisuat meeqqat inuusuttullu innarluutillit piginnaatitaaffiisa eqqortinneqarnissaat Meeqqat Illersuisuattut sulininni aamma suliaaraa.

Oqaaseqaatit tamanut tunngasut

Meeqqat inatsisissatut siunnersuummi inatsisitigut inissisimanerisa allaaserineqarnera Meeqqat Illersuisuata nuannaarutigaa. Meeqqat innarluutillit Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaat malillugu meeqqatulli allatut pisinnaatitaaffeqarput, meeqqallu pisinnaatitaaffii meeqqat innarluutillit inatsisini immikkut isiginiarneqartinnagit eqqortinneqarsinnaanngillat. Tamanna inatsisissatut siunnersuummi uani peqqissaartumik tamannilu isiginnilluni allaaserineqarpoq, tamannalu pitsaasuvoq. Meeqqat inuusuttullu anguniakkat pillugit aallaaviup tasaanera meeqqat inuusuttullu pisariaqartitaat, tamannalu inatsisissani ulluinnarnilu tamassuma aallaavineqarnera Meeqqat Illersuisuata nuannaarutigilluinnarpaa. Pitsaasuvoq meeqqat 18-it inorlugit ukiullit (tak. ”Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatini” § 7 (*maannakut* § 8)) – inuit innarluutillit tapersiivigineqartarnerat pillugu inatsit una malillugu tapersiivigineqarsinnaatitaasut meeqqanillu ikiorsiisarneq pillugu inatsit malillugu – ”*Inatsisartut inatsisaat taakku marluk malillugit pisariaqartunik tapersiivigineqassasut.*

Ataatsimut isiginnilluni Naalagaaffiit Peqatigiinni innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaat inatsisissatut siunnersuummi ilanngunneqarnera takutitsilluartuuvog meeqqat inersimasullu innarluutillit assinginik pisinnaatitaaffeqassasut ataqqineqarlutillu, allallu immikkut periarfissaqarnerattut killeqarnerattullu ataqqinnilluni iliuuseqarfigineqartassasut. Inunnik isiginneriaaseq – inuit innarluutillit innarluuteqarnertik aallaavigalugu kinaassuserneqartassanngitsut, kisiannili inuit inuiaqatigiillu avatangiisiusut naapinnerani aporfissat tunngavigalugit isigineqassasut – eqqortuupput inatsimmilu inunnullu naleqquttumik anguniarneqassallutik.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§§ 38 aamma 39 (*maannakut* § 38-39): Meeqqanut innarluutilinnut ulluunerani klubbinilu neqeroorutit immikkut ittut. Meeraq annertuumik innarluutilik suli atualinngitsoq innarluutini pissutigalugu ulluunerani neqeroorutini ingerlanneqarsinnaanngitsunik immikkut taparserneqarnissamik isumassiorneqarnissamillu pisariaqartitsisoq ulluunerani immikkut neqeroortuniinnissaanik kommunalbestyrelsip neqerooruteqarsinnaanera takullugu pitsaasuvoq. Kisiannili Meeqqat Illersuisuata tungaanit isigalugu pitsaanerpaajussaaq kommunalbestyrelsi tassunga taarsiullugu pisussaaffilerneqarpat, tamassuminnga neqerooruteqarsinnaanermik periarfissaqaannarani. Pissutaasoq tassaavoq meeqqat innarluutillit nammineertitaasartorujussuusarnerat Meeqqat Illersuisuata nunatsinni assigiinngitsunit angalasarnermini takusarmagu. Meerarpassuit innarluuteqanngitsut ulluunerani klubbinut neqeroorutit immikkut ittunut ornigussinnaannginneri atuuttuuvog. Tamakkiisumik isigalugu meeqqat imminiiginnakkat inersimasunillu nakkutigineqanngitsut ilanngullutik navianartorsiortinneqartarput. Meeqqat Illersuisuata inassuteqaatigissavaa meeqqat innarluutillit immikkullu pisariaqartitsisut sunngiffimmi sammisaqartarnissaat tassungalu atatillugu inunnik tapersersorteqartarnissaat kommunit qulakkiissagaat.

Akissut:

Inatsisissatut siunnersuummi meeqqanut tapersorsorneqarnissamik isumassorneqarnissamillu immikkut ittumik pisariaqartitsisunut immikkut ulluunerani neqeroorutinik aammalu immikkut klubbimi neqeroorutinik pilersitsinissamut kommunit periarfissinneqarput. Meeqqat tapersorsorneqarnissamik isumassorneqarnissamillu immikkut ittumik pisariaqartitsisut amerlassusaat aammalu immikkut ilinniarsimasunik sulisussanik atorfinitsitsinissamut periarfissat eqqarsaatigalugit, neqeroorutinik taamaattunik pilersitsinissamut sutigut suliaqarnermi periarfissaqassanersoq kommunit nammineerlutik naliliisussaatinneqarput.

Meeqqat Illersuisuata aamma inassuteqaatigissavaa angajoqqaanik meeqqanillu sullissisartut meeqqanik innarluutilinnik immikkullu pisariaqartitsisunik suliaqartartut piginnaasaasa qaffarneqarnissaat kommunit aallartissagaat. 3

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi Naalackersuisut nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmik pilersitsinissamik pisussaaffilerneqarput, ilaatigut innarluutit aammalu tapersiinissamut periarfissat pillugit kommuninut aamma inunnut innarluutilinnut taakkualu qanigisaannut pikkorissaanernik neqerooruteqarnissamik suliaqartussamik. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelsit innarluutilinnut siunnersuisooqatigiinnik pilersitsinissamik pisussaaffilerneqarput, kommunalbestyrelsimut innarluutillit pillugit politikikkut apeqqutini siunnersuisartussamik aammalu najukkami politikikkut apeqqutit, inunnut innarluutilinnut tunngassuteqartut tamaasa pillugit innuttaasut aamma kommunalbestyrelsip akornanni isummorsornernik ingerlatitseqqiisartussanik aammalu suliniutini tamaginni inunnut innarluutilinnut pingaaruteqartuni tusarniarneqartartussamik.

Ilisimavarput sunngiffimmi sammisaqartitsinermi aammalu ulluunerani klubbini neqeroorutini meeqqat, meeqqat ataatsimoorneranni peqataanineqartartut, sunngiffimilu sammisaqartitsisarneq tassarpiaapput meeqqat allat peqatigalugit, allat naligalugit inuit attaveqatigiittarneranni peqataanissamut meeqqanut inuusuttunullu periarfissiisartut.

Meeqqanut naleqquttunik meeqqat qasuersernissamut sunngiffeqarnissamut, pinnguarnissamut aamma kulturikkut eqqumiitsuliornermilu ingerlatsinerni namminneq peqataanissamut meeqqat pisinnaatitaaffeqarnerat naalagaaffiit peqataasut akueraat. Kulturikkut eqqumiitsuliornermilu meeqqat tamakkiisumik peqataanissamut pisinnaatitaaffeqarnerat naalagaaffiit peqataasut ataqqissavaat siuarsarlugulu aammalu kulturikkut, eqqumiitsuliornikkut, sunngiffimmi innuttaasullu sunngiffimmi sammisaqartarneranni ingerlatsisarnissamut naleqquttunik naligiimmillu atugassiisarnissaq kaammattuugisassallugu.

Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaat, artikili 31.

Akissut: Takuuk akissut matuma siulianiittoq.

Meeqqanut kingunissaanik missingiineq

Meeqqat Illersuisuat isumaqarpoq kingunissaanik missingiinernut allanut tapiliullugu immikkoortoq alla ”Meeqqanut inuusuttunullu kingunissai” ilanngunneqassasoq. Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat

Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutaat Kalaallit Nunaata akuerinikuuaa, taamaalillunilu pisortat namminersortullu meeqqat inuusuttullu pillugit pisariaqartitaannik sallinngortitsisunik iliuuseqartarnissaq qulakkeertussaallugu. Isumassarsiorfissatut ”Meeqqanut kingunissaanik missingiineq” Skandinaviami nunani arlalinni atorneqartarpoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuut Namminersorlutik Oqartussani maleruagassanik suliaqarnermut malittarisassanut (Inatsisilioriaatsinut malittarisassat) naapertuuttumik ilusilersorneqarpoq.

Naggataarutaasumik oqaaseqaatit

Inatsisissatut siunnersuut Meeqqat Illersuisuata taperserpaa.

Tamanna pisariaqartinneqassappat oqaaseqaatinik taakkuninnga itisiliinissamut Meeqqat Illersuisuat MIO-lu piareersimapput.

4. Inuit pisinnaatitaaffiinut Institutti

Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip tusarniaassutigineqarnera

inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut (UKA 2017/xxx) missingiummut Inuit pisinnaatitaaffiinut Institut oqaaseqaateqarsinnaaneranik Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, naligiisitaanermut Inatsisinillu atuutsitsinermut naalackersuisoqarfiup e-mail-ikkut 16. juni 2017-imeersukkut qinnuigaa.

Eqikkaaneq

Missingiummi inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini allassimavoq, Naalagaaffiit Peqatigiit Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit nunanit tamalaani isumaqatigiissutaa (innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissut) inatsisissatut siunnersuummut missingiummut tunngaviusut.

Institut-ip inatsisissatut siunnersuut, inuit innarluutillit illersorneqarnissaannut ikiorneqarnissaannullu iluaqutaasusaaq, neriulluarnartorujussuartut isigaa. Inatsisip atuunnerani ersarissumik akisussaaffii suliaassallu agguarneqarsimallutik, inuit innarluutillit inatsisitigut isumannaatsuutinneqarnerisa nukittorsarneqarnissaa, Institut-ip qilanaaraa. Institut-ip maluginiarpaa inatsisissatut siunnersuut, isumaginninnermi sullissineq pillugu danskit inatsisaannut (sullissinissamut inatsit), kingullermik inatsimmut nalunaarummi nr. 369, 18. april 2017-imeersumi nalunaarutigineqartumut, suliaasaqarfinni arlalinni assigusoq.

Institut missingiummut arlalinnik oqaaseqaatissaqarpoq inassuteqaatissaqarlunilu.

Oqaaseqaatit makkununnga tunngassuteqarput:

- Innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissutip siunertaa aamma inaarluutillit pillugit oqaaseq atorneqartoq

- Inatsimmik nalilersuineq
- Inigisap aamma tapersiinerup avissaarsimatinnissaat
- Paaqqinniffimmiittussaaajunnaarsitsinissaq
- Akuersisarneq aamma tapersorneqartumik aalajangiisarneq
- Ukioqqortussutsinut killissaliussat aamma assigiinngisitsinnginnissaq
- Ulloq unnuarlu neqeroorutini matoqqasuni pissaanermik atuineq
- Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivik
- Inatsisissatut siunnersuutip ilusilersorneqarneranut ataatsimut isigalugu oqaaseqaatit.

INUIT INNARLUUTILLIT PISINNAATITA AFFII PILLUGIT NAALAGAAFFIIT PEQATIGIIT ISUMAQATIGIISSUTAATA SIUNERTAA AAMMA INNARLUUTEQARNERMUT OQAASEQ ATORNEQARTOQ

Naalackersuisut inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnerani Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutilinnut isumaqatigiissutaata aallaaviginissaa toqqarsimammagu, Inuit pisinnaatitaaffiit Institut-ip neriulluarnartorujussuurtut isigaa. Institut isumaqarpoq Inatsisartut inatsisaanni innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissutip Kalaallit Nunaanni atuutsinneqalernissaa siuarsarneqassasoq.

Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaanni naalagaaffinnut peqataasunut pisussaaffiliussat inatsisitigut pituttuisut aalajangersarneqarput. Nunani tamalaani isumaqatigiissut tassaangilaq – nassuiaatini nalinginnaasuni imm. 1.1-imi allassimasutut – siunertanut nalunaarut.

Akissut: Ilanngunneqarpoq, nassuiaatit aallarniutaasut iluarsineqarput.

Innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissutip tunngaviusumik siunertaraa inuit innarluutillit allatuulli naligiimmik atugassaqartinneqarlutik inuit pisinnaatitaaffiit aammalu kiffaangissuseqarnermut pisinnaatitaaffinik atuisarnissaasa siuarsarneqarnissaa, illersorneqarnissaa qulakkeerneqarnissaalu. Siunertaasup taassuma piviusunngortinneqarnissaanut tunngatillugu innarluuteqarnermut oqaaseq atorneqartartoq, nunani tamalaani isumaqatigiissummut tunngaviusoq qitiulluinnarpoq – innarluuteqarnermut oqaaseq atorneqartartut inuiaqatigiinnut attuumassuteqartutut taaneqartartoq, innarluuteqarnerup piginnaasakillismanerup aammalu inuiaqatigiinni aporfiusartut imminnut naapinnerisa kingunerisaattut nassuiarneqartoq. Taassuma illuatungaaniippoq nakorsaanermut tunngasoq innarluuteqarnermut oqaaseq atorneqartartoq, piginnaanikillismaneq kisiat inuup innarluutillip inuiaqatigiinni peqataasinnaanginneranut pissutaasutut sammeneqartartoq. Innarluuteqarnermut oqaatsip inuiaqatigiinnut attuumassuteqartup atorneqarnerani ataasiakkaat sammeneqarunnaarlutik inuiaqatigiit aqqissugaanerut sammeneqalertarpoq. Innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissummi taamaalilluni naatsorsuutigineqarpoq ataasiakkaanut taarsiisarnernut aqqissuussinerit qimallugit inuiaqatigiinni aporfiusut atorunnaarsinneqarnissaasa tungaannut ineriartortitsisoqassasoq.

Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi innarluuteqarnermut oqaatsip nassuiarneqarnerata, innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissummi innarluuteqarnermut oqaatsip atorpeqartup, assigimmagu Inuit pisinnaatitaaffiinut institut-ip tamanna neriulluarnartutut isigaa, takuuk inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 2 (*maannakkut § 7 imm.2*).

Innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissummi innarluuteqarnermut oqaaseq atorpeqartartoq nunani tamalaani isumaqatigiissummi tunngaviusumik siunertaanut ataqatigiisillugu, inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkani allani kiisalu inatsimmut nassuiaatini takuneqarsinnaanissaa, Institut-ip peqatigisaanik pingaartippaa. Innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiisutip atuutsinneqalernerani taamaalilluni nunani tamalaani isumaqatigiissummut eqqarsaatigineqartut oqaatsini takuneqarsinnaanissaat qitiulluinnartumik pingaaruteqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi § 4-imi allassimavoq Inatsisartut inatsisaanni siunertaasoq ilaatigut tassaasoq ”ataasiakkaat sapinngisamik nalinginnaasunut qaninnerpaamik atugaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa”. Institut-ip tassunga atatillugu oqaatigissavaa oqariaatsip ”nalinginnaasunut” inunnut innarluutilinnut tunngatillugu atorpeqarnera nakkarsaasumik taaguisutut isikkoqarsinnaasoq, tassami oqariaatsimi allaassuteqarneq aammalu inuiaqatigiinni – inunni innarluutilinni taamatullu inunni allani - assigiinngisitaarneq akuersaarneqanngilaq.

- Institut-ip inassutigaa, inatsisissatut siunnersuummi § 4-imi (*maannakkut § 1*) siunertanut aalajangersagaq allannngortinneqassasoq, taamaalilluni tamatumunnga taarsiullugu allassimalissalluni, inuit innarluutillit inuiaqatigiinni naligiimmik periarfissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa aammalu innarluuteqarneq pissutigalugu assigiinngisitsinerup pakkersimaarneqarnissaa, Inatsisartut inatsisaanni siunertaasoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq aammalu aalajangersagaq inassuteqaammut naapertuuttumik iluarsineqarpoq.

NALILERSUINEQ

Innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiisutip Kalaallit Nunaanni atuutsinneqalernissaanut tunngatillugu qitiulluinnartumik, inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaannut missingiutip innarluutilinnut suliassaqarfimmi nutaarluinnartut inatsisiliarineqarnera eqqarsaatigalugu, institut isumaqarpoq Naalakkersuisut inatsisip atuutsinneqalerneru malinnaaffigeqqissaartariaqaraat.

Aammattaq inatsisip naliliiffigineqarnera, innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissummi artikel 31-ip, naalagaaffimmi ataasiakkaani inuit innarluutillit atugaannut paasinarsisitsinissaq siunertaralugu naatsorsueqqissaarnernik paasissutissanillu naalagaaffinnut peqataasunut pisussaaffiliisup, naammassineqarnissaanut qanoq iluaqutaasinnaanersoq, isumaliutersuutigineqartariaqarpoq. Pisinnaatitaaffeqarfiit ataasiakkaat iluanni pitsaasumik

imaluunniit pitsaanngitsumik ineriartorneq ingerlanersaq, taamaalillunilu innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissutip naammassineqarnissaa qulakkeerniarlugu sutigut suliniuteqartoqassanersaq paasisimaarinissaanut, taamatut paasisimaarinninnissaq pisariaqarsinnaavoq. Paasissutissanik naatsorsueqqissaarnernillu katersinissamut pisussaaffeqarneq, taamaalilluni nunani tamalaani isumaqatigiissutip atuutsinneqalernissaanut sakkussatut isikkoqarpoq.

- Institut-ip inassutigaa, inatsit ukiut aalajangersimasunik amerlassuseqartut qaangiunneranni, iluarsiisinnaaneq siunertarlugu nalilersorneqassasooq pillugu inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkamik ilanngussisoqassasooq.
-

Akissut: Ilangunneqanngilaq, tassami kommunalbestyrelsi § 90 (maannakkut § 91) naapertorlugu Naalackersuisunit qinnuigineqarnermini naatsorsueqqissaarnikkut paasissutissanik nassiussinissamik pisussaaffeqarpoq. Aammattaaq tamanna pillugu maleruagassat nalunaarutitut ilusilerlugit aalajangersarneqassapput.

INISSAMIK KILLILERSUGAANNGITSUMIK TOQQAASARNEQ AAMMA INIGISAP SULLISSISSUTILLU AVISSAARSIMATINNISSAAT

Inuit innarluutillit namminneq najugaqarfigisassartik, najugaqariaasissartik kiisalu sumi aammalu kikkut najugaqatigalugit ineqarnissaq aalajangernissaanut periarfissaqarnissaasa qulakkeernissaa, naalagaaffiit peqataasut pisussaaffigigaat, Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaanni artikel 19(a)-imi aalajangersarneqarpoq.

Aammattaaq innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissummi artikel 19(b) malillugu, inuiaqatigiinni akuulersitsisinnaasumik ataasiakkaanut tapersiisoqartartussaavoq. Tamatumani nammineq angerlarsimaffimmi najugaqarnissamut tapersiinerinnaq pineqanngilaq, kisianni tapersiineq inuit innarluutillit ataasiakkaat salliutitaat aallaavigalugit pineqartup kissaatigisaminik inuusinnaalissalluni. Tapersiivigineqarsinnaanerup aammalu aalajangersimasunik najugaqariaaseqarnerup imminnut ataqatigiissinneqarnerat, ataasiakkaanik aallaaveqartumik tapersiivigineqarnissamut pisinnaatitaaffeqarnermut naapertuutinnigilaq. Taamaalillutik naalagaaffiit peqataasut inuit innarluutillit ataasiakkaat qanoq ikiorserneqarnissaminnik pisariaqartitsinersut, inigisaq aammalu najugaqariaaseq aalajangiisuutissinnaanngilaat. Kisiannili inuit ataasiakkaat tapersiivigineqarnissamut pisariaqartitsinerannik nalilersuisoqartartussaavoq – qanoq najugaqarnersaq apeqqutaanani.

Kiisalu nunani tamalaani isumaqatigiissummi artikel 19(c) malillugu inuiaqatigiinni nalinginnaasumik neqerooruutaasut atortorissaarutaasullu, akuutitsinissaq aammalu nammineerluni aamma arlaannaannulluunniit attuumassuteqarani inuunissamut pisinnaatitaaffiup atuutsinneqarnissaa qulakkeerniarlugit, inunnit innarluutilinnit tikikkuminartuussapput.

Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi nammineq aalajangertussaanerup kiisalu inuiaqatigiinni peqataanissap akuutitsinissallu siuarsarneqarnissaannik siunertaqarneq takuneqarsinnaammat, Institut-ip neriulluarnartutut isigaa. Taamaattoq Institut-ip maluginiarpaq ineqarneq aamma tapersiisarneq inatsisissatut siunnersuummi avissaartilluinnarneqarsimannngitsut. Najugaqarfissatut neqeroorutit pillugit inatsisissatut siunnersuummi kapitali 9-imi, najugaqarfissatut aamma ulloq unnuarlu neqeroorutit assigiinngitsut pilersinneqartussaapput ingerlanneqartussaallutillu, tapersiinissaq najugaqartut periarfissaqarfigisaa qanoq annertutiginersoq apeqqutaalluni immikkoortinneqartussanik. Inatsisissatut siunnersuummi kapitel 7-imi immikkut ittumik tapersiisarneq pillugu §§ 43 ff-imi (*maannakkut §§ 44 ff.*) aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi aalajangersarneqarpoq, kommunalbestyrelsi piumasaqaatit aalajangersimasut atuutsillugit, pineqartoq qanoq tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsinersoq apeqqutaatillugu, inummut innarluutilimmut inissamik aalajangersimasumik suussusilimmik neqerooruteqassasut. Ataasiakkaat tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsinerat aalajangiisuulluni, inigisassaq aammalu najugaqariaasoq sorleq neqeroorutigineqartarluni periaatsimi taamaattumi, nammineq inigisassamik aammalu kikkut najugaqatigerusunnerlugit toqqaanissamut pisinnaatitaaffeqarneq, takuuk innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiisummi artikel 19, tamakkiisumik naammassineqanngilaq.

Inuit innarluutillit nammineq angerlarsimaffiminniiginnarsinnaasut aammalu nammineq angerlarsimaffimniiginnarnissamik kissaateqartut tamatumunnga periarfissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa, inatsisissatut siunnersuummi tunngaviusumik siunertaammat, Institut-ip aamma neriulluarnartuutippaa, takukkit nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 3.3 aamma inatsisissatut siunnersuummi § 5 (*maannakkut § 4*). Kisiannili aalajangersagaq qanittumiinnermut tunngaviusumut takussutissaasoq inatsisissatut siunnersuummi § 5, imm. 1-imut (*maannakkut § 4 imm. 1*) nassuiaatini allassimammat, tamanna ersarinngitsaq Institut isumaqarpoq. Tassani tunngaviusoq pineqanngilaq, kisianni tunngaviusumik pisinnaatitaaffeqarneq, innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiisummi artikel 19-imi, inuit innarluutillit allatuulli najugaqarfissaminnik toqqaanissamut, ilanngullugu maannamut angerlarsimaffigisaminniiginnarniarluni aalajangernissamut, pisinnaatitaaffeqarnerisa illersorneqarnissaannik imaqartumi, pineqartunut ilaasoq tassani pineqarpoq.

- Institut-ip inassutigaa, allat assigalugit inigisamik toqqaanissamut pisinnaatitaaffeqarneq inuit innarluutillit tunngaviusumik inuttut pisinnaatitaaffigigaat, inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini allanneqassasoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq aammalu inassuteqaammut naapertuuttumik aalajangersagaq iluarsineqarpoq.

PAAQQINNIFFIMMIITTUSSAAJUNNAARSITSINISSAQ

Innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiisummi artikel 19-mut tunngaviusumik eqqarsaataavoq avatangiisut tikikkuminaannerat tapersorneqannginnerlu pissutaallutik kiserliornissap aammalu aqussinnaanninnissap pinngitsoorneqarnissaat. Pisinnaatitaaffiit pisussaaffiillu innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiisummi artikel 19-imiittut

naammassineqarnerat, inuit innarluutillit paaqqinniffimmiittussaalersinnerannut atatinneqarsinnaangilaq. Aammami Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutilinnut komité-ata arlaleriarluni oqaatigaa paaqqinniffimmiittussaalersitsineq artikel 19-imik unioqqutitsinerusoq, aammalu naalagaaffiit peqataasut paaqqinniffimmi najugaqarnissamit allaanerusunik periarfissanik neqerooruteqarnissamik pisussaaffeqartut. Taamaattumik pisortani oqartussat inunnut innarluutilinnut paaqqinniffiliorpata imaluunniit paaqqinniffinnik nutaanik sanaartornissamut tapersiippata imaluunniit paaqqinniffitoqqanik iluarsaassippata, tamanna aamma nunani tamalaani isumaqatigiissummut unioqqutitsinerusussaavoq.

Tamatuma Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaannut naapertuulluarnerusorinarnera innersuussutigalugu, Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi innarluutilinnut suliaasaqarfimmi oqariaaseq ”paaqqinniffik” atorneqarunnaassasoq toqqarneqarsimammat, Inuit pisinnaatitaaffiit Institut-ip neriulluarnartutut isigaa. Kisiannili paaqqinniffimmiittussaajunnaarsitsineq paaqqinniffinnik oqariaatsip pisortatigoortumik atorunnaarsinneqarnerinnaanit annertunerujussuarmik malitseqartussaavoq. Najugaqariaaseq paaqqinniffittut iluseqarnerasoq aalajangernissaanut, najugaqarfissatut neqeroorutip oqaatsit atorneqarnera aalangiisuunngilaq, kisiannili neqeroorutip imarisaa aalangiisuulluni, ilanngullugit ilaatigut illutatigut atugassarititat aammalu najugaqartut ulluinnarni nammineq aalajangernissamut periarfissaqarnerat. Taamaalluni paaqqinniffinnik oqariaatsip atorunnaarsinneqaannarnerani, inuit innarluutillit paaqqinniffinnut assigusumik najugaqariaatsini, nammineerluni inuuneqarnissamut aammalu inuiaqatigiinni akuutinneqarnissamut periarfissanik killiliisuni, inuuginnarnissaat akornuserneqanngilaq. Taamaattumik inatsimmi taamatullu ulluinnarni suleriaatsini paaqqinniffinnik eqqarsartarnerup siusinnerusukkat atuuttup qaangerniarnissaa pingaaruteqarpoq.

- Inatsisissatut siunnersuummi kapitali 9 malillugu najugaqarfissatut neqeroorutit assigiinnigitsut, sapinngisamik paaqqinniffimmut assigusumik iluseqartinnagit, aqqissuunneqartarnissaat, inatsisissatut siunnersuummi qulakkeerneqassasoq, Institut-ip inassutigaa.
- Institut-ip inassutigaa, Naalakkersuisut najugaqarfissatut neqeroorutitut maleruagassanik aalajangersaanissamut pisussaaffilerneqarfiini, takukkit § 53, imm. 5 (maannakkut §54, imm. 5), § 54, imm. 5 (maannakkut § 55, imm.5), § 58, imm. 2 (maannakkut § 59, imm.2) aamma § 59, imm. 2 (maannakkut: atorunnaarsinneqarpoq), najugaqarfissatut neqeroorutitik paaqqinniffinnut assigusunik pilersitsisoqarnissaa ingerlatsisoqarnissaalu, maleruagassat taakkua atorlugit pakkersimaarneqassasoq, inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini ilanngunneqassasoq.

Akissut: Inassuteqaatit nalunaarutitik ilitsersuutinillu suliaqarnerup ingerlaqqinnerani ilanngunneqassapput.

TAPERSORSORNEQARTUMIK AALAJANGIISARNEQ AAMMA INUIT NAKKUTIGINEQARTUT

Nammineerluni aalajangersinnaatitaaneq aammalu pisinnaatitaaffigalugu iliuseqarsinnaassuseqarneq, imminut tunngasunik annertuunik taamatullu annikitsunik aalajangiinissamut pisinnaatitaaffeqarnermut tunngaviatigut tunngassuteqartoq, Innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissummi sakkortuumik sammineqarpoq. Nunani tamalaani isumaqatigiissummi artikel 12-imi erseqqissarneqarpoq, inuit innarluutillit allat tamaasa assigalugit naligiimmik atugassaqartitsiviusumik pisinnaatitaaffigalugu iliuseqarsinnaassuseqartut. Peqatigisaanik erseqqissarneqarpoq inuit innarluutillit pisinnaatitaaffigalugu iliuseqarsinnaassuseqarnertik atorniarlugu, pisariaqartissimasinnaasaminnik tapersorneqarnissamut periarfissaqartussaasut. Allatut oqaatigalugu inuk innarluutilik sinnerlugu aalajangiinissaq, periarfissatut kingullertut inissisimasariaqarpoq. Taamatut aaqqiussuteqarnissamut akuliutilinnginnermi, tapersiinerit assigiinngitsunik iluseqartut tamatigut misilinneqarsimasassapput. Taperserneqarluni aalajangiineq tassaasinnaavoq, aalajangiinissamut persuarsiorfiunngitsumik ikiuunnernit, ataatsimoorussamik imaluunniit aquneqartumik aalajangiisarnertit pillugit pisortatigoornerusumik aaqquissuussinernut tunngassuteqartut tamarmik. Pingaaruteqartoq tassaavoq, taperserneqarluni aalajangiinnermi ataasiakkaat piumasaat salliutitaallu ataqqineqassasut. Kisiannili sinnerlugu aalajangiineq, tassaavoq aaqquissuussinerit inuk innarluutilik sinnerlugit aalajangiisoqartarluni – aamma tamatuma inuup piumasaanut akerliusumik pinerani.

Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut aalajangersakkanik arlalinnik, inunnut nakkutigineqartunut tunngassuteqartunik, imaqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummi § 17, imm. 2 (*maannakkut § 18, imm.2*), § 57, imm. 2 (*maannakkut § 58, imm.2*), § 61, imm. 2 (*maannakkut § 62, imm.2*), aamma § 83, imm. 4 (*maannakkut § 83, imm.3*), inummut paasissutissanik ingerlatitseqqittarnermut paarlaasseqatigiittarnermullu tamarmik tunngassuteqarput, tassani ilaallutik paasissutissat inummut tunngallutik mianernartut, aallaaviatigut inummit suliami pineqartumit imaluunniit taassuma nakkutiginnittuanit imaluunniit angajoqqaatut oqartussaasumit akuersisoqarnerani pisussat. Taamatuttaaq § 68, imm. 3 (*maannakkut § 70, imm.3*) malillugu, ulloq unnuarlu neqeroorummiinnerup unitsinneqarnissaanut sapaatit akunnerini 12-ini ilimasaarinissaq pillugu piumasaqaat, inuk innarluutilik imaluunniit taassuma nakkutiginnittua neqeroorummiinnerup unitsinneqarnissaanut erseqqissumik akuersisimappata, saneqqunneqarsinnaavoq. Aammattaaq § 82, imm. 2 (*maannakkut: atorunnaarsinneqarpoq*) malillugu ilaatigut nakkutiginnittoq, inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugu inummut aalajangiinnermi pineqartumut, inuk nammineerluni naammagittaalliorsinnaasimanngippat, aalajangiineq naammagittaalliuutigalugu suliakkiisinnaavoq.

- Institut-ip inassutigaa, inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat, taakkua malillugit inuk innarluutilik sinnerlugu nakkutiginnittoq aalajangiisinnaalluni, tapersorneqartumik aalajangiisarneq pillugu tunngaviusumik ilassuserneqassasut, taamaalilluni inuup piumasaa pingaartitaalu sapinngisamik annertunerpaamik paasiniarneqarsimanissaat ataqqineqarnissaallu qulakkeerneqassalluni.

Akissut: Ilanngunneqarpoq, inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat taaneqartut, § 2, imm. 3-imi aalajangersakkamik nutaamik ilanngussinermi tapersorneqartumik aalajangiisarneq pillugu tunngaviusumik ilassuserneqarput, tassani allassimalluni inuit innarluutillit pillugit pissutsini tamaginni, inuup piginnaasaqarnera ineriartornikkullu inissisimanagera mianereqqissaarlugu, sapinngisamik inuup nammineq isummersorneri mianerineqartassasut.

UKIOQQORTUSSUTSINUT KILLISSALIUSSAT AAMMA ASSIGIINNGISITSINNGINNISSAQ

Innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiisummi artikel 5(1)-imi aalajangersarneqarpoq "kikkut tamarmik inatsimmi naligiittut", aammalu inuit innarluutillit "naligiimmik illersorneqarnissamut aammalu inatsimmi assigiinnik iluaquserneqarnissamut pisinnaatitaasut". Taanna malillugu inatsisit atuuttut kikkunnut tamaginnut atuutissapput, assigiinngisitsisoqarani. Artikel 5(2) malillugu inuit innarluutillit sunilluunniit pissuteqartumik assigiinngisitsivigineqannginnissaasa qulakkeernissaanik, naalagaaffiit peqataasut pisussaaffeqarput, assersuutigalugu suaassutsikkut, ukioqqortussutsikkut inuiaassutsikkullu. Artikel 5 malillugu pisussaaffiit 'assigiinngisitsinnginnissaq' tunngaviusut nalinginnaasut innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiisummut tunngavigineqartut, akornanniittoq, erseqqissarneqarpoq, takuuk nunani tamalaani isumaqatigiisummi artikel 3.

Inatsisissatut siunnersuummi § 6, imm. 1 (*maannakut § 7, imm. 1*) malillugu siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaat aallaaviatigut inunnut innarluutilinnut, ukioqqortussuseq apeqqutaatinnagu, tamaginnut atuutissasoq. Kisiannili tapersiissutinut aalajangersimasumik suussusilinnut ataasiakkaanut ukiut killissaannik aalajangersaasoqarpoq. Ingiaqateqartarneq pillugu § 26 (*maannakut § 27*) aammalu aningaasartuutaanerisut pillugit § 31 (*maannakut § 32*) malillugit tapersiivigineqarnissamut pisinnaatitaanissamut inuup utoqqalinersiuteqalernissamut ukiunut killissarititaasut angusimanissaat sioqqullugit, inuk innarluuteqarsimassaaq. Tassunga ilanngutissaaq illersugaasumik suliffissaqartitsineq pillugu § 35 (*maannakut § 36*) taamaallaat inunnut innarluutilinnut 18-it sinnerlugit ukiulinnut aammalu utoqqalinersiuteqalernissamut ukiunut killiliussat inorlugit ukiulinnut taamaallaat atuummat.

Ukiunut killissaliussat, tamanna pisariaqarsimanngippat aammalu kinaassusersiunngitsumik siunertaasut malinneqarsimanngippata, aallaaviatigut ukioqqortussuseq pissutigalugu inatsisinik unioqqutitsisumik assigiinngisitsineruvoq. Institut-ip maluginiarpaa missingiummi ukiunut killissaliussat taaneqartut atuutsinneqarnissaannut tunngavilersuutaasut erseqqinnerusumik nassuiarneqanngitsut.

- Institut-ip inassutigaa Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, naligiisitaanermut Inatsisinillu atuutsitsinermut naalakkersuisoqarfiup missingiummi § 26-imi (*maannakut § 27*), § 31-imi (*maannakut § 32*) aamma § 35-imi (*maannakut § 36*) ukiunut killissaliussat atuutsiinnarnissaannut tunngavilersuutaasut erseqqinnerusumik nassuiassagai; imaluunniit ukiunut killissaliussat inatsisissatut siunnersuummut missingiummit peerneqassasut.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsimmi matumani ukiunut killissaliussaq peerneqarpoq. Aammattaaq utoqqalinersiutinut inatsimmi § 16 imm.1-ip allanngortinneqarnissaanut siunnersuuteqartoqassaaq, taamaalilluni taanna taamaallaat peqqissutsimut tapimut tunngassuteqassalluni. Tamatuma kingorna inunnut innarluutilinnut imaluunniit inunnut annertuumik innarluutilinnut tapit tamarmik, inunnut innarluutilinnut tapersiisarnermut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummi maleruagassiivigineqassapput

ULLOQ UNNUARLU NEQEROORUTINI ISUMANNAALLISAKKANI PISSAANERMIK ATUINEQ

Innarluutillit pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissummi artikel 17-imi aalajangersarneqarpoq inuit innarluutillit allatuulli timikkut tarnikkullu innarligassaanginnermik ataqqineqarnissaa pisinnaatitaaffigigaat. Inuup innarligassaanginnera tamakkiisuunermut tunngavoq, ajoqusersimannngitsuulluni, aammalu tassunga tunngatillugu isumaqarluni inuup timaa aammalu nammineerluni aalajangertussaanaera ataqqineqassasoq.

Ataasiakkaat nammineerlutik aalajangiisussaanaerisa aammalu pissusissamisoortumik ataqqinassuseqarnerisa ataqqineqarnissaa, taamatutaaq pillugit nunani tamalaani isumaqatigiissummi artikel 3-imi tunngaviumik tunngaviumuni erseqqissarneqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuummi §§ 51-52 (*maannakkut* §§ 52-53) malillugit, pisuni aalajangersimasuni inuk innarluutilik ulloq unnuarlu neqeroorummi matoqqasumi inissinneqarsinnaavoq, tassa imaappoq ulloq unnuarlu neqeroorut matut silarliit aamma igalaat paarnaqqatittuaannarnissaat akuerisaalluni, takuuk inatsisissatut siunnersuummi § 59, imm. 1 (*maannakkut* § 60). Inatsisissatut siunnersuummi § 59, imm. 2-imi (*maannakkut: atorunnaarsinneqarpoq*) allassimavoq, ulloq unnuarlu neqeroorutini matoqqasuni pissutinut immikkut ittunut maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassasut, ilanngullugu pissaanermik atuineq. Institut isumaqarpoq, pissaanermik atuinerit qanoq iluseqartut inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutini matoqqasuniittunut atorneqarsinnaanersut, ersarissumik aammalu paatsuugassaangitsumik inatsimmi toqqaannartumik allassimanissaat, pingaaruteqartorujussuusoq.

- Inuit innarluutillit innarligassaanginnermik illersorneqarnissaanut tunngaviumik pisinnaatitaaffeqarnerisa qulakkeernissaa siunertaralugu, ulloq unnuarlu neqeroorutini matoqqasuni pissaanermik atuisarneq pillugu maleruagassanik ersarissunik inatsimmi ilanngussisoqassasoq, Institut-ip inassutigaa.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inatsisissatut siunnersuummi § 59 imm. 2 peerneqarpoq. Taamaalilluni pissaanermik atuinissamut maleruagassiinsamut inatsimmi tunngavissaq peerneqarpoq. Isumaginninnermut suliassaqarfimmi pissaanermik atuisarneq tamakkiisuutillugu isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 21. november 2013-meersumi maleruagassiivigineqarpoq.

NUNA TAMAKKERLUGU INUNNIK INNARLUUTILINNIK SULLISSIVIK

Inatsisissatut siunnersuummut missingiummi § 16 (*maannakkut § 17*) malillugu nuna tamakkerlugu inunnik innarluutilinnik sullissivimmik pilersitsisoqassaaq, ilaatigut inuit innarluutillit taakkualu qanigisaasa kiisalu kommunalbestyrelsit inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat manna pillugu siunnersortarnissaannik ilitsersortarnissaannillu suliaqartussamik. Tamatuma saniatigut sullissivik allanngutsaaliuilluni sungiusarnissamik neqerooruteqassaaq aammalu innarluuteqarneq aammalu tapersiissutitut periarfissat pillugit pikkorissaanerit aqussallugit. Tamatuma saniatigut sullissivik suliaassani immikkut pisariusuni kommunit sullillugit qulaajaanernik ingerlatsisinnaavoq aammalu ilitsersuissutaasunik oqaaseqaateqarsinnaalluni. § 16, imm. 2 (*maannakkut § 17, imm.2*) Naalakkersuisut kommunalbestyrelsip Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmik atuineranut akiliuteqarnissamut maleruagassanik aalajangersaasinnaanerannut inatsimmi tunngavissamik imaqarpoq.

Nuna tamakkerlugu inunnik innarluutilinnik sullissivimmik pilersitsinermi kommunit innarluutilinnut suliaasaqarfimmi suliniuteqarnerannut tapersiisarnerup nukittorsarneqarnissaa kiisalu inunnut innarluutilinnut neqeroorutininuk nukittorsaanissaq kissaatigineqarmat institut-ip neriulluarnartutut isigaa.

- Sullissivimmi neqeroorutit atornissaasa tunuarsimaarfigineqalersinnaanerit pakkersimaarniarlugu, sullissiviup atornerqarnera kommunitut atuineranut akiliuteqartussaajunnaarsinneqarnissaa, Institut-ip inassutigaa.

Akissut: Inatsimmi tunngavissaq, akigititamik akiliuteqartarneq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaanissaq qulakkeerniarlugu, ilanngunneqarpoq – aammalu innuttaasoq Sisimiuneernersoq imaluunniit Qaanaameernersoq apeqqutaatinnagu kikkunnut tamanut assigiimmik akigititamik akiliuteqartitsisarnissaq siunertarineqarpoq – aningaasanut inatsimmi Inunnik Innarluutilinnik sullissivimmut aningaasaliissutit isumannaarneqassappata, angalanermut aningaasartuutininuk matussusiinissamut aningaasassanik imaqarsinnaasunik, akigititamik akiliuteqartarnissaq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissaq pisariaqartinneqassanngilaq. Inatsimmi tunngavissaq ”-sinnaasutut” aalajangersakkatut oqaasertalernerqarpoq – ”-sussatut” aalajangersakkatuunngitsoq. – Aammattaarli susassaqarfik taanna Innarluutilinnut sullissivimmut aqutsisooqatigiinni, suliniummit ingerlatsineranut ikaarsaariarnermi atuuttussani, oqallisigineqartussaavoq – piffissami 1.9.2017 – 1.9.2020)

Kalaallit Nunaanni inuit innarluutillit pisinnaatitaaffiisa aamma inuuniarnermi atugarisaasa illersorneqarnissaat siuarsarneqarnissaallu siunertarlugu, Innarluutillit illersuisuatut sullissivimmik nutaamik pilersitsiniarlutik Inatsisartut 2017-imi aalajangerput.

Institut-ip maluginiarpaa inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummut missingiummi aammalu tassunga nassuiaatini Innarluutillit illersuisuatut sullissivik nutaaq taanna taaneqanngilaq, ilanngullugit Innarluutillit illersuisuata qanoq

inissisimanissaa piginnaatitaanissaalu naatsorsuutigineqarnersoq – ilaatigut Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmu sanilliullugu.

Ajornartorsiut, innarluutillit illersuisuat pillugu inatsimmu missingiummu tusarniaanermu akissuteqaammuni 6. februar 2017-imeersumi Institut-ip taavaa.

- Suliassanut Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmi sularineqartartussanut sanilliullugu Innarluutillit illersuisuatut sullissivik qanoq inissisimassasoq naatsorsuutigineqarnersoq, inatsisissatut siunnersuummu nassuiaatini nassuiarneqassasoq, Institut-ip inassutigaa.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Inunnik Innarluutilinnik sullissivimmi, inunnut annertuumik innarluutilinnut nuna tamakkerlugu ulloq unnuarlu paaqqinniffinni imaluunniit innarluutilinnut suliassaqarfimmi sullissivitsigut neqeroorutini allani suliassanut sanilliullugu, Innarluutillit illersuisuatut sullissivik aalajangersimasumik inissisimasussaannigilaq. Innarluutillit illersuisuatut sullissivimmu siunertaq suliassaalu Innarluutillit illersuisuat pillugu inatsimmi maleruagassiivigineqarput

INATSISSIP ILUSILERSORNEQARNERANUT ATAATSIMUT ISIGALUGU OQAASEQAATIT

Inatsisip atuutsinneqalerneranu atatillugu, inuit pisinnaatitaaffiinu naapertuuttumik inunnut innarluutilinnut tapersiisarneq pillugu suliassat sularineqarnissaannu kommununi isumalluutit piginnaasaqarfiillu nukittorsarneqarnissaat, pingaarnertigut isigalugu institut-ip pingaaruteqartutut isigaa.

Kommununi suliassanik sularinninnermu piffissap atorneqartartup sivisusarnera Kalaallit Nunaanni anigorniagassaavoq. Taamaattumik – ilaatigut inatsisissatut siunnersuut manna eqqarsaatigalugu – kommununi suliassanik sularinnittarnerup pitsaangorsarneqarnissaata aallunneqarnerunissaa, pingaaruteqarpoq.

Inatsimmi oqartussaasut suliassanik sularinnittarnerannu killissaliussanik ersarissunik paatsuugassaannigitsunillu aalajangersaanissaq, aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarpoq, tassani ilaallutik oqartussaasut suliassanik sularinninnerannu piffissanu killissaliussat.

- Inatsisissatut siunnersuummi § 70, imm. 2 allanngortinneqassasoq Institut-ip inassutigaa, taamaalilluni tapersiivigineqarnissamik imaluunniit immikkut ittumik tapersiivigineqarnissamik qinnuteqaatip tiguneqarneraniit, aalajangiinerup pisimanissaanu, piffissaq qanoq sivisutigisoq atoqqusaanersoq kommunalbestyrelsi aalajangersaassalluni, aammalu aalajangersaasinnaassanani.

Akissuteqaat: Ilanngunneqarpoq taamaalilluni § 70 imm.2 (maannakkut § 72, imm.2) allanngortinneqarluni ”-sussatut” aalajangersaganngorlugu.

5. Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Inatsisissatut siunnersuummut nassiunneqartumut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

6. Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

§ 26 (*maannakkut §27*) misissorneqartariaqarpoq.

Akissut: Aalajangersakkami nalunaaquttap akunneri ikkunneqarput aammalu aalajangersagaq Inuit pisinnaatitaaffinut Institut-ip oqaaseqaatai tunngavigalugit aammattaaq iluarsineqarluni.

Inatsisissatut siunnersuummut allanik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

7. KNIPK

KNIPK-p pingaartippaa suliassaralugulu inuit innarluutillit tamarmik allatuulli pisinnaatitaaffeqartinneqassasut periarfissaqarlutillu uniffilersorneqaratik. Inatsisissatullu siunnersuummi innarluutilinnut tamaginnut suliassanik suliarinnittarnerup inatsisitigut isumannaatsuunissaa nukittorsarnissaanillu siunertaqarmat, KNIPK-mi siulersuisuunerit taperserpaat.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq

8. Kommuneqarfik sermersooq

Inatsisissatut siunnersuummut imaattumik oqaaseqaatissaqarpugut:

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat iluaqutaasumik tulleriaarnilerneqarsinnaagaluarput nalinginnaasumik suliarineqartarneri eqqarsaatigalugit.

Isumaqarpugut inatsisissatut siunnersuummi pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai ikinaarlugit aningaasartalligaasut. Assersuutigalugu oqaaseqaatini kalaallisuuani qupp 14-imi illersugaasumik suliffissaqartinnissaannut sammisassaqartinneqarnissaannullu tunngasuni sannavinnik pitsanngorsaasoqarnissaa inatsisissatut siunnersuummi siunnerfigineqartoq , maleruagassani atuutereersuni pisussaaffinnut atatillugu kinguaattoortoqarnera pissutigalugu. Taamaakkaluartoq nalilerneqarpoq, suliassaqarfimmi tassani annertuunik aningaasartuuteqarnerulertoqassasoq naatsorsuutigineqanngitsoq. Ataani inatsisissatut siunnersuummi ikinaarlugit aningaasaliffigineqartut assersuutissat allat erseqqissaatigineqassapput.

Akissut:

Siusinnerusukkut oqaatigineqartut inatsisissatut siunnersuut annertuumik kommunit pisussaaffiunik atuutereersunik erseqqissaarneruvoq, tassami misissuinerit arlallit tikkuarpaat, ullumikkut inatsisip atuuttup naammassineqarnissaanut tunngatillugu annertuunik kinguaattooruteqartoqartoq. Kommunit innarluutilinnut suliaasaqarfiup nuutinneqarneranut atatillugu tamakkiisumik ataatsimoortumik tapiissutitigut taarsiivigineqarput aammalu taarsiissutaasoq ingerlaavartumik akinut iluarsineqartarluni. Kommunit taamaalillutik inatsisip atuuttup tamakkiisumik naammassineqarneranut naapertuuttumik taarsiivigineqarput. Tamatuma saniatigut inuit innarluutillit qanigisaasalu pisinnaatitaaffii nutaat arlallit atuutsinneqalerput, aningaasassanik annertunerusunik aningaasaliissuteqarluni aningaasalersorneqarlutik. Taamaattumik siunnersuut annikinaakkamik aningaasalersugaanngilaq.

Kapitali 1. Sullinniakkat

Qanigisaasut pisinnaatitaaffippassuaqalerput Kikkut qanigisaasutut killigitinneqassanersut ersernerluttupilussuuvoq, aamma qassiussanersut eqqarsaatigalugit, oqaaseqaatini § 6, imm 3 (*maannakkut § 7,imm.4*) innersuussutigalugit, taakkunani erseqqissaatigineqarmat, qanigisaasup oqaatsit atorneqarnera ikittuinnarnut tunngatillugu nassuiartariaqanngitsaq. Qanigisaasut, ikittuinnaanissaannik killeqanngitsut, qanigisaasut qaninnerpaat pineqarpata, nipangiussisussaataanerup unioqqutinneqarnissaa, aammalu paasissutissanik inummut tunngasunik inuttaa akuersiteqqaarnagu tunniussisoqarnissaa aarlerinartoqarnerulissaaq. Aamma inuit arlallit, qanigisatut imminnut isigisut akornanni suliamut aalajangersimasumut tunngatillugu saqitsaattoqarnerulernissaa aamma aarlerinartoqalissaaq.

Akissut: Nassuiaatini qanigisaasut aamma inuup innarluutillip imminnut attaveqatigiinnerat pingaartinneqarpoq. Tamatumani nipangiussisimasussaataanerup il.il. unioqqutinnissaata aarlerinaateqarnerulernissaa imminermi siunnerfigineqartariaqanngilaq. – Qanigisaasut akuutinneqarneranni sumiluunniit, kommuni nipangiussisimasussaataaneq, akuersisarneq il.il. pillugit pisariaqartunik paasissutissiisariaqarpoq.

Kapitali 2. Aalajangiisinnaatitaaneq aamma akisussaaffeqarneq

§ 8, imm. 3 (*maannakkut § 9 imm.3*), aamma § 9, imm. 2 (*maannakkut § 11, imm.2*) pillugit Inuk innarluutilik ulloq unnuarlu kommunimit inassutigineqartutut neqeroorummiinnissamik neqeroorfigineqassanersaq, Naalakkersuisut aalajangiissapput. Meeqqanut tapersiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr 20, 26. juni 2017-imeersumi § 27 naapertorlugu meeqqanik inissiisoqarnissaanut tunngatillugu Kommune aalajangiisarpoq.

Kina aalajangiissava, meeraq innarluutilik inuttut atugarliortoq inissinneqassappat?

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup meeqqat pisariaqartitaanik tamakkiisumik nalilersuisuunissaa naleqquttuussaaq, meeraq innarluutilik inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmut imaluunniit meeqqanut ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmut inissinneqarnissaa pillugu aalajangiisoqassappat.

Akissut: Pissutsit inooqatigiinnermi ajornartorsiornermut tunngasortai imaluunniit innarluuteqarnermut tunngasortaa malillugu aalajangerneqarnersut, akissuteqaateqarnissamut apeqqutaavoq. Isumaginninnikkut suliaqarnermi misissuineri inatsisit suut atorineqassanersut paasinarsisinneqassaaq. Inatsisit taaneqartut iluanni aalajangiinissamut piginnaatitaanerit assigiinngitsuupput aammalu assigiinngissutsit taakkua aalajangiusimaannarneqarput. Meeqqap innarluutillip tamakkiisumik nalilersuiffiginissaa qanoq iliorluni ingerlanneqarnissaa pillugu apeqqut, nalunaarummik suliaqarnerup ingerlaqqinnerani ilaatinneqassaaq.

Kap 4. Nuna tamakkerlugu inunnik innarluutilinnik sullissivik

Kommuninut nalunaarutigineqarnikuvoq, Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivik, Pissassarfik, ullut tamaasa ulluinnarni nal 8-16 sulisoqartinneqartassasoq. Nal 16 qaangerpagu kommunit ataasiakkaat namminneq ikorfartorteqartitsillutillu ingiaqateqartitsisassapput. Taamatut killilimmik sulisoqartitsinissamik ammasarfeqarnissaanik paasissutissiinerup kikkut siunnerfigineqarlutik sullinneqarnissaannik qularnartoqalersitsivoq. Inunnut Sisimiuni najugalinnut sivikitsumik sullinneqartussanut neqeroorutitut ajornaviangilaq, taamaangippat ornigineqarnaviangilaq.

§ 16, imm. 1, nr. 3 (*maannakkut § 17, imm.1, nr.3*) Aalajangersakkami allassimavoq, Pissassarfik inuup sapinngisamik pitsaanerpaamik piginnaaneqarnissaa siunertaralugu, inunnut innarluutilinnut allannugtsaaliuilluni sungiusaanissamik neqerooruteqartassasoq, § 42 (*maannakkut §43*) innersuussutigalugu. Erseqqissaatigissavarput, ”inuup sapinngisamik pitsaanerpaamik piginnaaneqarnissaa siunertaralugu” nalilersuutigineqartoq sungiusaqqinnissamut siunertarineqartumut ilaammat, tamannalu peqqinnissaqarfiup immikkoortuani akisussaaffigineqartunut ilaasoq. Killiliinissamut ajornartorsiutit eqqarsaatigalugit taaguutinik atuinnissap qulaajarneqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Aamma pingaaruteqarpoq, peqqinnissaqarfiup kommunillu sungiusaanermi, iluaqusersuutitut tunngasuni aammalu sullissinermut tunngasuni ersarissunik najoqqutassaqqartoqarnissaa. Oqaaseqaatini qupp 9 (kal) allassimavoq, Kissaatigineqarsimavoq, inuit innarluutillit sullissivimmiinissaannik innersuussinissap tunuarsimaarfigineqarsinnaanera pitsaaliorniarlugu, sullissivimmut innersuussineq kommuninut atuineri akiliisitsiviusassanngitsaq. Qupp 12-imi (kal) allassimavoq, Innarluutilinnut sullissivimmi sammisassat ilaatigut aningaasanut inatsimmi aningaasaliissutinit, ilaatigullu kommunit sullissivimmi neqeroorutinik atuineri akiliutaannit, aningaasalersorneqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

§ 16, imm. 2 (*maannakkut § 17, imm.2*) Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmik kommunalbestyrelsip atuineri akiliuteqartitsisarnissamut Naalakkersuisut malittarisassaliornissaat najoqqutassiissutigineqarpoq.

Akissut: Innarluutilinnut sullissivik ulluunerani neqeroorutaavoq, - ulloq unnuarlu neqeroorutaanani. Kisiannili sullissivimmi unnuinissamut atortoqarpoq, inuit innarluutillit ullut

imaluunniit sapaatit akunneri arlallit sullissivimmiissinnaanerit, kiisalu meeqqat innarluutillit qanigisaminnik ilagisaqarsinnaanerit aammalu inuup innarluutillip sungiusarniarluni imaluunniit allatut ittumik sullissivimmiinnerani inersimasut innarluutillit tapersersortiminnik ilagisaqarsinnaanerit periarfissaqarluni.

Erseqqissarneqassaaq Peqqinnissaqarfiup sungiusaaqqinnissamut akisussaaqqeqarnerani, innuttaasut katsorsarneqartut sungiusaaqqinnerminni pitsaanerpaamik eqqarsaatigineqarsinnaasumik piginnaasaqalernissaat, aallaavigineqartarmat. Innuttaasooq tamatuma kingorna nammineq angerlarsimaffimminut uterpat, piginnaasaqarnernik allanngutsaaliuinissaq pisariaqartinneqarsinnaavoq. Innuttaasup allanngutsaaliuilluni sungiusarnissamik pisariaqartitsinera najukkami naammassineqarsinnaappat, sullissivimmi sungiusarnissaq naleqqutissanngilaq, kisianni naliliisoqarpoq ilaatigut innuttaasunut assigiinngitsunik arlalinnik innarluutilinnut najugaqarluni sungiusarnissaq annertuumik pisariaqartinneqartoq. Allanngutsaaliuilluni sungiusarnerni taamatut iluseqartuni inuk ulluinnarni inuunermini sapinngisamik pitsaanerpaamik piginnaaneqalertarpoq. Tassani sungiusaaqqinneq pineqanngilaq, kisianni allanngutsaaliuilluni sungiusarneq pineqarluni.

Sullissivimmi atuisut akiliuteqartinneqartarnissaat siunertarineqanngilaq. Kisiannili akigititamik akiliuteqarnissamik aalajangersaasoqarsinnaaneranut inatsimmi tunngavissaliisoqarpoq, taamaattoqassappat taanna tamaginnut sullissivimmiinnissamik innersuunneqartunut assigiissalluni.

Nassuiaatini qupp 85-imi allassimavoq § 42, imm 4-mi (*maannakkut § 43, imm.4*), innuttamik allanngutsaaliuilluni sungiusaanermik aamma Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmik atuinerannut kommunalbestyrelsip akiliinissaanut, akigititamik ukiumut ataasiarlutik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqassasut.

Inatsisissatut siunnersuummi § 42, imm 4-qanngilaq (*maannakkut § 43, imm.4*), taamaattumik nassuiaatini imm 4-mik innersuussisoqarnera naapertuutinngilaq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq, imm.4 nutaaq ikkunneqarpoq, taamaalilluni inatsisip oqaasertai nassuiaatillu imminnut naapertuutilerlutik. Aammattaaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup ataani akissuteqaat takuuk.

Inuttut ikiorserneqartarneq isumassuisarnerlu

§ 23, imm. 2 (*maannakkut § 43, imm.2*). Siunnersuutigaarput oqaaseq ”tunniunneqassaaq” taarsiullugu una atorneqassasoq neqeroorutigineqassaaq, tassami akuerineqartinnani tapersiissuteqartoqarsinnaanngimmat.

Akissut: Inassuteqaat ilanngunneqarpoq.

Kap 5. Siunnersuisarneq ilitersuisarnerlu.

Taarsiullugu suliniutinut ikorfartuinernullu inatsisissatut siunnersuummi qitiutitsinermut ilassutitut siunnersuutigissavarput, aamma inunnut innarluutilinnut peqqissutsimik siuarsaateqarnissaq

pitsaaliuinernullu tunngasut erseqqissaatigineqassasut. § 18-imut (*maannakkut § 19*) ilanngunneqarsinnaavoq: tamatumunnga ilanngullugit pitsaaliuineranut peqqissutsimullu siuarsateqarnermi suliniutit, piginnaasakillinerup kingunerisaanik sapinngisamik iluaquusiinnaasut. Assersuutigalugit KRAM: nerisaqarneq, pujortartarneq, imigassartortarneq, kiserliornaveersaartitsineq allallu.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Innarluutilinnut sullissiviup taamaallaat innarluutilinnut suliasatigut sullissinerit kisiisa sammisussaavai

§ 26 & § 30 (*maannakkut § 27 & § 31*).

Ingiaqateqartarneq angallanqartarnerlu. Inuit innarluutilit, kaassuartakkanik aalajangersimasunik/innaallagiartortunik atuisut aammalu ulluinnarni kommunip ammanerata nal 8-16 avataatigut, taxabussinik angallanqarnissaminnik pisariaqartitsisut sammisassaqartitsivinnut ingiaqatiginnissaat imaannaanngitsuusinnaasarpoq.

Akissut: Ajornartorsiut isumaqatigiissutip kommunip nalinginnaasumik ammasarfiisa nalaanni isumaqatigiissutigineqarneratigut aammalu aquttup kommunip ammasarfiisa avataanni isumaqatigiissut naapertorlugu inuk innarluutilik biiliunnerani, suliaqarnermi iliuuseqarfigineqarsinnaassaaq.

§ 26-imi nutaami (*maannakkut § 27*), imm 1-itut siunnersuutigineqarpoq, Kommunalbestyrelsip qaammammut nalunaaquttap akunneri aalajangersimasut tikillugit amerlassusilinni ingiaqateqarnissaq neqeroorutigissavaa, inuk innarluutilik utoqqalinersiat pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu utoqqalinersiaqalernissamut ukiunut killissarititaasut sukkulluunniit atuuttut, inorlugit ukioqarpat.

Siunnersuutigineqarpoq imm 3-tut, Inuup innarluutillip, imm. 1 malillugu ingiaqateqarnissamik akuerineqarsimasup, utoqqalinersianut ikaarsaareernerup kingorna ingiaqateqarsinnaatitaanini attatiinnassavaa.

Taamatut immikkoortinneqarnera eqqumiippoq. Aamma inatsisissatut siunnersuummi utoqqalinersialik ingiaqateqarsinnaatitaasinnaassagaluarpoq, utoqqalinersiaqalereernerup kingornagut ingiaqateqartinneqartarnissaa pisariaqartoq aatsaat paasineqarpat. Tamanna qassinik ukiulinnut tamanut inatsimmi aallaavittut atuutissappat naapertuunnerpaajussagaluarpoq.

Akissut: § 26 (maannakkut § 27) allatut oqaasertalerneqarpoq, taamaalilluni ingiaqateqarsinnaatitaanermut tunngatillugu annerpaaffiliilluni killiliisoqarani.

Ikorfartorti

§ 40 (*maannakkut § 41*). Aalajangersagaq inunnut inersimasunut, namminneq angerlarsimaffimmini pisinnaasunut siunnerfeqarpassippoq. Tamanna peqqutissaqartumik apeqquteqarfigineqartariaqarpoq, meeqqat meeraaqqerivimmi/meeqqerivimmi/atuartunut paaqqinnittarfinni/fritidshjemmini susassaqartitsivinnilu ikorfartorteqarnissaannut sumi najoqqutassaqarpa?

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Pissutsit ilinniartitaanermut Naalackersuisoqarfiup ataaniipput aammalu meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutit pillugit Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut nr. 16, 3. december 2012-meersumi maleruagassiivigineqarlutik.

Nuunnermi ikiorsiissutit

§ 41 (*maannakut § 42*). Nassuiaatini qupp 14-imi allassimavoq, Aalajangersagaq pisuni ikittuinnarni atorneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, taamaattumillu kommunip aningaasartuuteqarnerunissaa ataatsimut katillugu 0,5 mio. koruuninik annertussuseqassasoq missiliorneqarpoq.

Matumani "kommunip aningaasartuuteqarnerunissaa" atorlugu ersernerluppoq, kommunit ataasiakkaat imaluunniit kommunit tamarmik eqqarsaatigineqarnersut.

Akissut: Nuunnissamut ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsisut ikittuinnaassasut naatsorsuutigineqarpoq. Taamaattumik tamatumunnga matussusissatut kommuninut ataatsimut katillugit 0,5 million koruunit immikkoortinneqarput.

Nakkutigineqarluni najugaqarfik

§ 44 (*maannakut § 45*). Tarnimikkut nappaatillit atornerluisuunngitsut imaluunniit atornerluisuusut, nalinginnaasumik nakkutigisamik najugaqarfinniissinnaanngitsut immikkut ittunik angerlarsimaffeqartinneqarnissaat pisariaqarpoq. Taamaattumik ulloq unnuarlu najugaqarfinnik peqqinnissamut tunngasunik qaffasissumik ilinniarsimasunik atorfeqarfiusut pisariaqartinneqarneri amerliartorput.

Aamma puigortunngortunut tunngasunik immikkut ittumik suliniuteqartoqarnissaa maqaasivarput, matumani pitsaaliuineq aamma eqqarsaatigalugu - ass. angerlarsimaffinnut pulaartarneq, ulluklut/unnukkullu susasaqartitsiviliaassinerit il.il. eqqarsaatigalugit. Siunnersuutigerusupparput tamanna puigortunngortut pillugit pilersaarummut ilassutigitinneqassasoq. Suliassaqarfimmi tassani siunissami piumasaqaatigineqarnerulissaaq immikkut ittumik ilisimasaqarnissaaq isumalluuteqarnissarlu.

Akissut: Najugaqarfiit ulloq unnuarlu sulisoqartut § 54 (maannakut § 55) malillugu kommunalbestyrelsimit pilersinneqarsinnaapput aammalu inunnut annertuumik innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutit § 58 (maannakut § 59) malillugu Naalackersuisunit pilersinneqarsinnaallutik. Siunnerfigineqartut, neqeroorutip aaqqissugaanera aammalu perorsaanikkut periaatsit malittarisassani aalajangersarneqassasut naatsorsuutigineqarpoq. Siunnerfigineqartut allattorsimasut inatsisip atuuffissaanniippata, kommunalbestyrelsip § 54 (maannakut § 55) najugaqarfinnik siunnersuutigineqartunik pilersitsinermut atorsinnaassavaa.

Inunnut innarluutilinnut 18-it sinnerlugit ukiulinnut ulloq unnuarlu neqeroorummiinneq

§ 46, imm. 3 (*maannakkut § 47, imm.3*). Aalajangersakkami allassimavoq, Naalakkersuisut aamma illersugaasumik suliffissaqartitsinissamik aamma sammisassaqartitsinissamik ataatsimooqatigiinnissamillu neqeroorutit, sannavimmi illersugaasumi, suliffimmi illersugaasumi aamma ulluunerani sullissivimmi kommunalbestyrelsip ingerlataanni, takukkit §§ 35 aamma 36 (*maannakkut §§ 36-37*), ingerlanneqarsinnaanerit pillugu kommunalbestyrelsimut isumaqatigiissuteqarsinnaapput. Naalakkersuisut tamatumunnga akiliut Naalakkersuisunit aalajangersarneqartoq, akilissavaat. Naggataatigut allassimavoq, Naalakkersuisut, suliffeqarnermi aningaasarsiat annertussusissaat aalajangersartussaavaat.

Pissusissamisoorpasinngilaq, Naalakkersuisut kisimiillutik kommunip neqeroorutaanik atuinermit akigititassamik aalajangersaasarnissaat. Taamaattumik oqaaseqatigiinni kingulliup allangortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq imaalillugu, tassunga akigititassat kommunalbestyrelsimut aalajangersarneqartut Naalakkersuisut akilissavaat.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Kisiannili immikkoortoq 5 nutaaq ikkunneqarpoq, tassani erseqqissarneqarluni akigititaq Naalakkersuisunit ukiumut ataasiarluni aalajangersarneqartassasoq tamanullu saqqummiunneqartassasoq. Akigititassaq ulloq unnuarlu paaqqinniffiit sinnerisa akigititai pillugit isumaqatigiinninniarnernut atatillugu kommuninut isumaqatigiinninniutigineqartassasoq siunnerfigineqarpoq. Akigititaq taamaalilluni isumaginninnermut suliasaqqarfiup iluani akinut allanut ilanngullugu akinnut kaajallaasitami allassimassaaq.

Eqqumaffigeqquneqassaaq aalajangersakkami taamaallaat Naalakkersuisut aamma kommunalbestyrelsit isumaqatigiissuteqarnissamut periarfissinneqarmata aammalu taamaalilluni kommunalbestyrelsit pisussaaffilerneqanngimmata. Aaqqissuussaanerani taamaalilluni ulluunerani sullissivimmi nakkutigisaasumi imaluunniit sullivimmi kommunimit ingerlanneqartumi nakkutigisaasumik suliffissaqartitsinissaaq aammalu sammisassaqartitsinissaaq peqateqartitsinissarlu pillugit akigititaq aalajangersagaasoq atuutsillugu Naalakkersuisunit isumaqatigiissuteqarnissaaq kissaatiginerlugu, kommunalbestyrelsi killilersugaanngitsumik isummersinnaavoq.

Kalaallit Nunaata avataani ulloq unnuarlu neqeroorummiinneq

§ 50 (*maannakkut § 51*). Meeraq qanoq atugassaqartinneqassava, efterskolernissaanut kommune itigartitsippat, naak meeraq efterskolerusukkaluartoq? Ilaqutaasut efterskolernissaa namminneq aaqqissuutissavaat? Efterskolerneq kommunip tamaat akilissavaa, angalanerit ilanngullugit imaluunniit nalinginnaasumik efterskolernermit aningaasartuutaanerusussat kisiisa? Ullumikkut meeqqat annertuumik innarluutillit, angerlarsimaffittut kommunerisaaq peqataanngippat, efterskolenut immikkut atuartitsiffiusunut atuariartorsinnaanngillat.

Akissut: Meeraq siullermik pingaarnertullu meeraasoq aallaavigalugu, efterskolimiinnissamut tapiissutit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat eqqumaffigeqquneqassaaq. Tamatumunnga eqqumaffigeqquneqassaaq, Kalaallit Nunaata avataani efterskolimiinnissamut isumaginninnermut oqartussaasut akuersissuteqarneranni, meeraq efterskolimiinnerup nalaani –

aamma Danmarkimi - ikiorsiissutinik pisariaqartitsisinnaasoq, pisortanit aningaasalersorneqartunik, aallaavigineqassammat. Kalaallit Nunaanni ilaqutariit namminneerlutik Danmarkimi efterskolimiinnissaq aaqqissuuppasuk aningaasalersorlugulu, tamanna soorunami pisinnaavoq, kisianni efterskolimiinneq taamaalilluni Kalaallit Nunaanni isumaginninnermut oqartussanit ingerlanneqanngilaq, taamaattumillu aamma efterkolimiinnermut atatillugu aningaasartuutaasimasinnaasunut aningaasaqarnikkut akisussaatinneqarsinnaanani. Taamaalilluni meeraq Danmarkimut nuussaaq aammalu pisortanit ikiorserneqarnissamik pisariaqartitsisoqarpat, Danmarkimi isumaginninnermut oqartussanut saaffiginnittoqartariaqassalluni, Kalaallit Nunaanni isumaginninnermut oqartussanit aningaasartuutit utertillugit akilersinneqarsinnaassanatik. Danmarkimi isumaginninnermut inatsisit malillugit angajoqqaat meeqqamik immikkut ittumi efterskolimiinneranik tamakkiisumik aningaasalersuinissamik periarfissaqarnersut, danskit oqartussaasuinit paasinarsisinneqartariaqarpoq.

Tikeraarnerit

Inatsisissatut siunnersuutip pisortanut aningaasatigut allaffissornermullu aningaasartaanut tunngatillugu Kalaallit Nunaata avataani ulloq unnuarlu neqeroorummiinneq tikeraarnerit amerlassusiisa amerliartornissaat eqqarsaatigineqarsimannngilaq, tassunga ilanngullugu, qanigisaasut amerlanerit tikeraarnerni peqataatinneqarsinnaaneri. Taamaattumik siunnersuummi tassunga tunngasortaa ikinaarlugu aningaasartalligaavoq.

Akissut: Aalajangersagaq maleruagassanik atuuttunik ingerlatitseqqiineruvoq, takuuk §54 (*maannakkut § 55*). Inuk annertuumik innarluutilik § 50 (*maannakkut § 51*) naapertorlugu tikeraarluni angalanissaminik atuisinnaanngippat, pineqartup qanigisaasa arlaat tamatumunnga taarsiullugu inummut annertuumik innarluutilimmut tikeraarneranut atatillugu angalanermut aningaasartuutaannut ikiorserneqarsinnaavoq.

Imm. 2. Inuup annertuumik innarluutillip oqartussaassuseqartup, qanigisani kina pineqartup tikeraartussatut kissaatiginearaa, sapinngisamik nammineq aalajangissavaa.

Imm. 3. Inuk 18-it inorlugit ukioqarpat, angajoqqaatut oqartussaasoq aalajangiissaaq. Inuk namminersorsinnaajunnaarsinneqarsimappat, nakkutiginnittoq kommunalbestyrelsi suleqatigalugu aalajangiissaaq. Inuk annertuumik innarluutilik sapinngisamik aalajangiinnermi nammineerluni peqataassaaq.

§ 66. Imm. 4 (*maannakkut § 68*). Siunnersuummi allassimavoq, § 65-imi (*maannakkut § 66*) pineqartunut ilaasut, sumiiffimmi angerlarsimaffigisamik avataaniittumiitillutik toqukkut qimagunneranni, kommunalbestyrelse illerfiup assartornissaanut aningaasartuutit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit matussutissaattut tapersiisinnaavoq. Akerlianik isumaginninnermut tunngasunik inatsisini allani illerfimmik angallassinermi Kalaallit Nunaaniinnaq akiliussisoqarnissaanut sumiiffinnik killiliussaartoqanngilaq. Aamma tassunga tunngasortaani siunnersuummi aningaasatigut kingunerisassai ikinaagaapput.

Akissut: Inuit aalajangersakkami tassani pineqartunut ilaasut, Naalackersuisunit Kalaallit Nunaanni imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani kommunini ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamut innersuussaapput. Inuit taakkua toqkkut qimaguppata, pisortat inuup angerlarsimaffianut utertillugu illerfimmik assartuussineq, pisortanit akilerneqarsinnaavoq. Inuit aalajangersakkami pineqartunut ilaasut amerlassusaat tamannaannaq tunngavigalugu ukiumut ikittuaraannaapput.

Paasiniaaneq

§ 75 (*maannakkut § 77*). Suliani meeqqanut tunngasuni, inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu meeqqanut tapersiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr 20-mi, 26. juni 2017-imeersumi § 45 isumaginninnermut tunngasunik ilinniarsimasumit misissuisoqarlunilu qulaajaasoqartassava? Immaqaluunniit isumaginninnermut tunngasunik ilinniagalimmik misissuisoqarnissaa naammappa?

Akissut: Taassuma akissuteqarfigineqarneranut pisut aalajangiisuupput.

§ 75 (*maannakkut § 77*) naapertorlugu qulaajaaneq meeqqat tapersiivigineqartarnerannut Inatsisartut inatsisaanni § 45-imit qulequttanik aallaaviatigut imaqassaaq. Meeraq innarluutilik qulaajaavigineqareersimasoq aammalu tamatuma kingorna isumaginninnermut tunngasut pillugit meeraq pillugu nalunaarutiginnittoqarpat, meeqqat tapersiivigineqartarnerannut Inatsisartut inatsisaat malillugu isumaginninnikkut misissuisoqartussanngussaaq.

Paarlattuanik meeraq pillugu nalunaarutiginnittoqarnerani aammalu kommunalbestyrelsip isumaginninnikkut misissuinerup nalaani paasinarsitippagu meeraq inuit innarluutillit tapersiivigineqartarnerannut Inatsisartut inatsisaat malillugu tapersiivigineqarnissamik pisariaqartitsisoq ilimanartoq, meeraq § 75 (*maannakkut § 77*) naapertorlugu qulaajaavigineqartussanngussaaq. Isumaginninnikkut misissuinermut atatillugu paasissutissat saqqummertut qulaajaanermi ilaalu ilanngullugit ilanngunneqarsinnaanissaat soorunami periarfissaqartussaassaaq.

Naammagittaalliorneq

§ 83 (*maannakkut § 84*). Inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu kommunalbestyrelse aalajangiinernut naammagittaalliorfigineqartassaaq, nalilersueqqittassallunilu.

Naammagittaalliuteqartoq akuerineqanngippat kommunip suliaq Inunnik Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut ingerlateqqittassavaa.

Meeqqanut tapersiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr 20, 26. juni 2017-imeersumi § 60 naapertorlugu naammagittaalliutit toqqaannartumik Inunnik isumaginninnermi naammagittaalliuteqarfimmut ingerlateqqinneqartassapput.

Inatsisini marlunni naammagittaalliuteqarsinnaanermut tunngasut assigiittariaqarput, kukkusoqarnissaa pinaveersaartinniarlugu

Akissut: Ilanngunneqarpoq, aalajangersagaq iluarsineqarpoq taamaalilluni siunnersuut naapertorlugu aalajangiinerit naammagittaalliutigineqarnerat Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut toqqaannartumik suliakkiunneqarsinnaalerluni.

9. ISI

Pillugu: Inuit innarluutillit tapersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut pillugu tusarniaaneq.

Naalagaaffiit Peqatigiit innarluutilinnut peqqussutaat qitiusumik aallaavittut atorneqarpat isumaqatigaarput, tassami tamanna inunnut innarluuteqartunut, nunami pinngortitami pissutsit assigiinngisitaartorujussuullutik inuuffiusumi najugaqartunut, tunngatillugu pitsanngorsaanernik malitseqarsinnaavoq

Tusarniaanermut akissuteqaammi matumani pissutsit tappiitsunut isigiarsuttunullu tunngassuteqartut sammineruagut.

Tappiitsoqarnera isigiarsuttoqarneralu nutaajunngitsoq ilisimalluinnarparput, kisianni inuit taamatut innarluuteqartut 2013-imi peqatigiiffeqalernerat nutaajuvoq. Pissutsit taamaakkaluartut ulluinnarni pissutsinik pitsanngorsarneqarsinnaasunik aammalu uagut pisuni arlalinnik Dansk Blindesamfund aamma isumaginninnermut oqartussat suleqatigalugit sapinngisatsinnik sunniuteqarfiginiarsarisavut nalaattarpavut.

Innarluutilinnut illersuisutut atorfimmik pilersitsinissaq isumaqatigaarput aammalu pineqartup suleqatigilluarnissaanut piareersimavugut.

Aammattaq pilersitsinermi *Pissassarfik* qilanaaraarput neriutigalugulu taanna atorluarneqassasoq aammalu tappiitsunut isigiarsuttunullu annertuumik iluaqutaassasoq. Sullissivinnut marlunnet taakkununga isumalluarneput annertuvoq aammalu oqallinnermi pitsaasumik peqataavugut.

Peqatigiiffitsinnut isumaqatiginninniarnermi maannakkut suleqatigisartakkavut:

Ingiaqataasartog pillugu apeqqummi sullissiviit oqartussallu matuma kinguliani taaneqartut maannakkut attuumassuteqarput:

Air Grønland

Arctic Umiaq Line

Disko Line

Pilersuisoq A/S

assartuussisartut allat, aamma nunakkut, soorlu Nuup Buussii aammalu taxaatillit allat,

Suliffeqarfiit Danmarkimi Assartuussisartut

Kulturikkut sullissiviit, soorlu isiginnaartitsisarfiit, tusarnaartitsisarfiit, saqqummersitsisarfiit kiisalu katersugaasiviit il.il.

Niuertut

Inatsisip atuutilernerata kingorna sullitat sullinneqarnissaannut pikkorissunik sulisoqarnissat pingaaruteqartorujussuuvoq, taamaattumik ilinniartitseqqittarneq pingaaruteqarpoq aammalu annertuumik pingaartinneqartariaqarluni.

Ingiaqataanermi kort-imik atuutsitsilernissaq aammalu nunatsinni ator neqalernissaa aammalu apeqqummi tassani ISI-p aamma Dansk Blindesamfund naligiissinneqarnissaat, sulissutiginiarparput, tassami ISI-mi ilaasortavut aamma Dansk Blindesamfund-imut ilaasortaanermut akiliisussaatinneqassanngillat. ISI ingiaqataanermi kort-imik tunniussisinnaassaaq! Tamanna inuiaqatigiinni nammineertuni pissusissamisoortumik piumasagaataavoq Nunatsinni isiginiarnermut sullissivimmik pilersitsinissaq sulissutigisariaqarparput.

10. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfia

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata uunga, Uunga siunnersuut: Inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2018, tusarniaanermut akissuteqaataa

Atuisoqarnermut Unammilleqatigiinnermullu Aqutsisoqarfik, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiusoq (matuma kingorna allattoqarfik) inuit innarluutillit tapersorsorneqarnissaannut inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaateqarnissamut periarfissinneqarami qujavoq.

Nassuiaatit nalinginnaasut

Allattoqarfik isumaqarpoq inatsisissatut siunnersuut inunnut innarluutilinnut tapersiisarnerup angusaqarniarfiusorujussuarmik pisariusumillu maleruagassiivigineqarniarneranut takussutissaasoq. Inatsisissatut siunnersuut kommunini suliassanik suliarinnittartunit allaffissornikkut aqunneqarsinnaassanersoq, allattoqarfiup aarleqqutigaa. Taamaalilluni inatsisissatut siunnersuummi, inunnut innarluutilinnut ajoqutaasumik, kommunini suliassanik suliarinnittarneq ajornakusoortinneqalersinnaanera, aarlerinaateqarpoq.

Inatsisissatut siunnersuutip paasiuminaatsuuneranut aalajangersakkat arlallit assersuutissaapput, taakkunani inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat allat innersuussutigineqarlutik, takukkit ilaatigut §§ 6 aamma 37 (§§ 7 aamma 38).

Siunnersuutigineqarpoq inatsisissatut siunnersuummi aamma nassuiaatini oqaatsit assigiissaartumik ator neqassasut, assersuutigalugu ulloq unnuarlu neqeroorut aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffik ator neqarput. Aammattaaq innarluutillit/inuit innarluutillit, inuinnut innarluuteqartunut taarsiullugu allassimapput. Takukkit ilaatigut §§ 16 (*maannakkut § 17*), 68 (*maannakkut § 70*) aamma, 69 (*maannakkut § 71*).

Akissut: Malinneqarpoq ulloq unnuarlu neqeroorut inatsimmi tamarmi ator neqarpoq

Allattoqarfiup siunnersuutigaa siunnersuummi angajoqqaatut oqartussaasut / angajoqqaatut oqartussaasut (immaqalu aamma nakkutiginnittumut tunngatillugu) ator neqassasoq, tassami angajoqqaatut oqartussaaffeqartut marluutillugit tamarmik akuutinneqarnissaat pingaaruteqarmat.

Akissut: Malinneqarpoq, angajoqqaatut oqartussaasut allanngortinneqarpoq angajoqqaatut oqartussaasunut, taamaalilluni angajoqqaat tamaasa marluutillugit pineqartunut ilaallutik.

Inatsisissatut siunnersuummut atatillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut aningaasartuuteqarnerulersinnaaneq pillugu nassuiaateqarparisngilaq. Innarluutillit pillugit peqqussummit maannamut atuuttumit inatsit sukumiinerujussuaq tassani pineqarmat aammalu naammagittaalliuutit suliasat amerlanerujussuannngussasut naatsorsuutigineqartariaqarmat, suliasat nutaat taakkua inatsisissatut siunnersuut malillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi nalinginnaasumik piffissamut suliasanik suliarinninnermut atorneqartartumut sunniuteqassanngippata, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik isumalluutininik annertunerusunik ilassusiivigineqartariaqarpoq.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi inatsit erseqqinnerusoq siunnerfigineqarpoq, inatsisip nassuiarneqarnera pisariinnerulersinneqarluni. Ilaatigut tamanna tunngavigalugu qularnaatsumik oqartoqarsinnaanngilaq inatsimmut tunngavissat nutaat atuunneranni naammagittaalliuutit amerlanerulissanersut. Peqatigisaanik oqaatigineqassaaq, naammagittaalliuutit ullumikkut amerlassusaat suliasaqqarfiup nuunneqarnera sioqqullugu ukiunut siusinnerusumiittunut sanilliullugu ikittuaraammata.

Takussutissiaq. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutit amerlassusaat

Ukioq	2003-2004 ¹	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 ²
Naammagittaalliuutit amerlassusaat	160	149	72	n.a.	n.a.	23	62	3	8	13	12

AIS2017-ipp aappassaanerqarnerani Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut aningaasaliissutit 2017-2019-imut ukiumut 1,5 mio. koruuninik qaffanneqarput. Aningaasat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi piffissap suliasanik suliarinniffiusartup sivikillisinneqarneranut atorneqartussaapput aammalu naammagittaalliuutit sunniuteqarluarnerusumik suliarineqartarlarsittussaallugit. 2019-ip naannginnerani inatsisissatut siunnersuummik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi naammagittaalliuutininik sunniuteqarluarnerusumik suliarinnittarnissamik ajornarunnaarsitsisussa, piviusunnngortinneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Tapersiinerit suut inunnut innarluutilinnut aammalu inunnut annertuumik innarluutilinnut ikiorsiissutaasinnaanersut siunnersuummi assigiinngissuteqarmat, siunnersuutigineqarpoq siunnersuummi tamarmi tamanna erseqqissarneqassasoq. Takuuk assersuutigalugu § 40, imm. 2 (*maannakkut § 41, imm.2*).

¹ Naammagittaalliuutit amerlassusaat 2003-imut aamma 2004-imut ataatsimoortillugit naatsorsorneqarput.

² 27.november 2014 tikillugu piffissaq

Tamatuma saniatigut qaqugukkut inuk innarluutilik pineqarnersoq aammalu qaqugukkut inuk annertuumik innarluutilik pineqarnersoq, inatsisissatut siunnersuummi pingaarnertigut ersarissarneqartariaqarpoq.

Akissut: § 6-imi immikkoortoq 3 nutaaq ikkunneqarpoq, oqaatsimik ”annertuumik innarluuteqarneq” nassuiaasoq. Innarluuteqarnerup aamma annertuumik innarluuteqarnerup killissalersorneqarnerat tamatuma saniatigut ilitsersuutitut ilusilimmi annertuumik sammineqassaaq.

Inatsisip oqaasertaannut pingaarnertigut killissaliussat qulequtanngorlugit erseqqissarneqarput. Taamaalilluni aalajangersakkat suut inunnut innarluutilinnut sammitinneqarnersut, kapitali 6, aammalu aalajangersakkat suut inunnut annertuumik innarluutilinnut sammitinneqarnersut, kapitali 7, kapitalit qulequtaanni nassuiarneqarput.

Aalajangersakkamik amigaateqarsorinarpoq, annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat kingusinnerusukkut allannguuteqartartumi maannakkut atuuttumi § 5-imisuuili, taanna malillugu inunnut innarluutilinnut Kalaallit Nunaata avataani inissinneqarsimasunut ikiorsiisarnermut maleruagassanik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaassallutik.

Akissut: § 49-imi aamma § 50-imi aalajangersakkat Kalaallit Nunaata avataaniinneq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissiipput. Oqaaseqaatit nalunaarutinik suliaqarnerup ingerlaqqinnerani ilaatinneqassapput.

Ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 7, imm. 2 pillugu (maannakkut § 8, imm.2) Aalajangersakkami qanigisaasut aamma ilaqutaasut atorneqarpoq. Kikkut tapersiivigineqartussaataitanersut erseqqissarneqartariaqarpoq.

Akissut: Malinneqarpoq. Inatsisissatut siunnersuut tamaat taaguut ilanngunneqarpoq, Meeqqanut tapersiisarnermi taaguummumut naapertuuttumik.

§ 9 pillugu (maannakkut § 10) Siunnersuutigineqarpoq imm. 1, Naalakkersuisut inunnut innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorutini inissanik pisariaqartunik peqarnissaanut akisussaaffeqartut aalajangersaaviusoq, aalajangersakkamut immikkoortumut avissaartinneqassasoq, taamaalilluni imm. 2-5, ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik neqerooruteqarnermi suliap ingerlaneranut tunngassuteqarnerusut, aalajangersakkami immikkoortumi allami ataatsimoortinneqassallutik.

Akissut: Malinneqarpoq.

§ 9, imm. 3-imut (maannakkut § 11, imm.2) tunngatillugu siunnersuutigineqarpoq, inuup innarluutillip kommuni angerlarsimaffigisaa aammalu tassaangitsaq kommuni inuup innarluutillip

najugaqarfigisaa, ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamut inassuteqartassasoq, annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat kingusinnerusukkut allanguuteqartartumi § 16 atuuttoq naapertorlugu pisartutut.

Akissut: § 9 imm. 2 (maannakkut § 11, imm.2) allangortinneqarpoq, taamaalilluni inuup innarluutillip kommuni angerlarsimaffigisaa ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamut inassuteqartussaalluni.

§ 9, imm. 4-ip (maannakkut § 11, imm.3) aalajangersakkamut immikkoortumut avissaartinneqarnissaa isumaliutersuutigineqarsinnaavoq, taamaalilluni kommunip suliaassaa suunersoq ersarissumik allassimalissalluni. Taamaassanngippat siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq allatut oqaasertalerneqassasoq imatut ”Inuk innarluutilik ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik neqeroorfigineqassasoq Naalakkersuisunut inassuteqaammik kommunalbestyrelsi suliaqassaaq.”

Tamatuma saniatigut § 45, imm. 2-imut (maannakkut § 46, imm.2) oqaaseqaatit takukkit.

Akissut: Malinneqanngilaq aamma takukkit aalajangersakkamut nassuiaatit tassani allassimalluni; ” Inassuteqaat paasisutissanik suliamut attuumassuteqartunik imaqassaaq, ilanngullugit inuup tapersiivigineqarnissamut pisariaqartitsineranut, inuk ulloq unnuarlu neqeroorummi siunnerfigineqartunut naleqqunnersoq ataatsimiititaliap innersuussisartup naliliisinnaanissaanut, nassuiaatit naammattumik sukumiissusillit”. Pissutsit najoqqutassanut nalunaarutitut ilusilimmi ilanngunneqartussatut isigineqarput.

§ 9, imm. 5 pillugu (maannakkut § 11, imm.3). Inassuteqaat qanoq imaqassanersoq aalajangersakkamut nassuiaatini erseqqinnerusumik allassimavoq. Tamanna inatsisip oqaasertaanni allassimasariaqarpoq. Nassuiaatini inatsisiliortoqaqqusaanngilaq. Taamaassanngippat nassuiaatit allatut oqaasertalerneqartariaqarput, taamaalillutik taakku inatsisip oqaasertaannut naapertuutilissallutik.

Akissut: Malinneqarpoq aammalu inatsisip oqaasertaanni ilanngunneqarluni.

§ 10 pillugu (maannakkut § 12) Suliap ingerlanissaa ersarippasinngilaq, ilanngullugu ataatsimiititaliaq innersuussisartuq inissiinermi aammalu angerlartitsinermi aalajangiisassasoq. Takukkit aamma § 67, imm. 4-imut (maannakkut § 69, imm.4), § 68-imut (maannakkut § 70) aamma § 69-imut (maannakkut § 71) nassuiaatit.

Akissut: Suliap ingerlasarnerata nassuiaatini erseqqissarneratigut malinneqarpoq.

§ 11-15 pillugit (*maannakkut §§ 13-17*) Inassutigineqarpoq meeqqanut inuusuttunullu tapersiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nakkutilliineq pillugu maleruagassat aammalu siunnersuummi matumani maleruagassat taamaaqataasa imminnut naapertuunnissaat qulakkeerneqassasoq. Assersuutigalugu nakkutilliinermut immikkoortortaq pilersinneqareerpoq, aammalu siunnersuutigineqarpoq piginnaatitsisunik aalajangersakkanik pisariaqartunik peqarnissaa qulakkeerneqassasoq. Siunnersuutigineqarpoq tamakkiisumik nalilersuisarnissaq qulakkeerniarlugu, inatsisit assigiinngitsut malillugit nakkutilliineq ataatsikkut ingerlanneqartassasoq.

Akissut: Malinneqarpoq § 11-imi (maannakkut §13) Naalackersuisut kommuninit paasisutissanik piniarnissamut periarfissaqarnerat pillugu aalajangersagaq kiisalu piginnaatitsissummut aalajangersagaq inummut sammititamik nakkutilliinermut maleruagassanik aalajangersaanissamut periarfissiisoq ilanngunneqarput. Aammattaaq §§ 12 (maannakkut § 14) aamma 14 (maannakkut § 14) ataatsimoortillugit allanneqarput meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni nakkutilliineq pillugu kapitalimi ilusiliineq qanillisarniarlugu.

§ 16, imm. 1, nr. 7 pillugu (*maannakkut § 17, imm.1, nr.7*) Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissiviup ilitersuissutaasumik oqaaseqaateqartarnissaanut innersuussineq § 16, imm. 1, nr. 7-imi (*maannakkut § 17, imm.1, nr.7*), § 68, imm. 2-imi (*maannakkut § 70, imm.2*), aamma § 69, imm. 2-imi (*maannakkut § 71, imm.2*) assigiittariaqaralarpoq. § 16, imm. 1, nr. 7-imi (*maannakkut § 17, imm.1, nr.7*), ”ilitersuissutaasumik oqaaseqaateqartarneq” innersuussutigineqarpoq, § 68, imm. 2-imi (*maannakkut § 70, imm.2*), aamma § 69, imm. 2-imi (*maannakkut § 71, imm.2*), ”oqaaseqaateqarneq” innersuussutigineqarluni. Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkat allatut oqaasertalerneqassasut, taamaalilluni oqaaseq, ”akisussaafigilerlugu tigusineq” allassimassanani, kiisalu aalajangerneq allanngortinneqassasoq aalajangiinngorlugu.

Akissut: § 16 imm.1-imi (maannakkut § 17, imm.1) oqaatsip ”ilitersuissutaasumik” inatsisip oqaasertaanni peerneqarneratigut malinneqarpoq.

§ 20, imm. 1 pillugu (*maannakkut § 21s, imm.1*) Aalajangersakkamut nassuiaatini allassimavoq kommunalbestyrelsi aalajangersagaq malillugu aalajangiissanngitsoq, tassami atuartitsineq aamma pikkorissaanerit kommunit ingerlatsivimmi suliaqarneranni pissusiviusuni ilaatinneqartarmata. Allattoqarfik isumaqarpoq pikkorissarnissamut qinnuteqaat itigartinneqarpat, tamanna aalajangiinerusoq, aammalu taamaattoq naammagittaalliuutigineqarsinnaassasoq.

Akissut: Malinneqarpoq, tassami aalajangiineq tassani pineqarpoq. Nassuiaatit sunniutaasumik iluarsineqarput.

§ 20, imm. 2 pillugu (*maannakkut § 21, imm.2*) Siunnersuutigineqarpoq sunut aningaasatigut tapersiisoqarsinnaanersoq, assersuutigalugu pikkorissaanermut akiliut, angalaneq il.il., aalajangersakkami paatsuugassaannngitsumik allassimassasoq imaluunniit taamaassanngippat piginnaatitsissummik aalajangersakkamik ilanngussisoqassasoq, taamaalilluni tamanna pillugu

maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaassalluni. Aammattaaq siunnersuutigineqarpoq Kalaallit Nunaata avataani pikkorissarnissanut tapersiisoqarsinnaanersoq aalajangersakkami allassimassasoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq, tassami pissutsit aalajangersakkamut nassuiaatini allassimareerput, tassani allassimalluni pikkorissarnermut akiliummut, angalanermut unnuinermullu kiisalu sulinermi aningaasarsiassanik annaasaqarnerup matussuserneqarnissaanut aningaasartuutitut tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit matussutissatut aningaasaqarnikkut tapersiisoqarsinnaasoq.

§ 21 pillugu (maannakkut § 21) Aalajangersakkami §§ 18 aamma 19 (maannakkut §§ 19 aamma 20) uteqqinneqarpassipput.

Akissut: Malinneqanngilaq. §§ 18 aamma 19 (maannakkut §§ 19 aamma 20) assigiinngitsunik marlunnik sammiveqarput. § 18 (maannakkut §19) malillugu siunnersuineq innarluuteqarluni inuunermi inissisimanermut atatillugu inuttut, tarnikkut aporfiusartunut tunngassuteqarpoq. § 19-imi (maannakkut § 20) atortunik ikiorsiissutissanik toqqaanissamut naleqqusaanissamullu atatillugu timimut naleqquttunut aalajangersimasunut aammalu akunnaatsumik siunnersuinissaq pineqarpoq.

§ 21, imm. 2 pillugu (maannakkut § 22, imm.2) Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq § 20-imi ilanngunneqassasoq.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq, tassami pisut assigiinngitsorujussuit marluk tassani pineqarput. § 21-imi inuit innarluutillit innarluuteqarnerminnik pitsaanerusumik atuisinnaalernissaannut immaqalu aamma atortut ikiuutaasussat neqeroorutigineqartut ilikkarnissaannut pikkorissaanernik atuartitsinernillu neqerooruteqartarneq maleruagassiivigineqarpoq. § 22-imili innarluutillip qanigisaannut siunnersuisarneq, pikkorissaasarneq atuartitsisarnerlu maleruagassiivigineqarluni, taamaalillutik qanigisaasut inuk innarluutilik sapinngisamik pitsaanerpaamik tapersorsinnaalissallugu ikiorsinnaalissallugulu. Aalajangersagaq nunami sumiiffinni killilersuinernik imaqanngilaq.

Siunnersuutigineqarpoq sunut aningaasatigut tapersiisoqarsinnaanersoq, assersuutigalugu pikkorissaanermut akiliut, angalaneq il.il., aalajangersakkami paatsuugassaannngitsumik allassimassasoq imaluunniit taamaassanngippat piginnaatitsissummik aalajangersakkamik ilanngussisoqassasoq, taamaalilluni tamanna pillugu maleruagassanik aalajangersaasoqarsinnaassalluni.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 23 pillugu (maannakkut § 24) Siunnersuutigineqarpoq § 23, imm. 1 aamma 2 (maannakkut § 24, imm.1 aamma 2) ataatsimoortillugit allanneqassasut.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq, tassami maannakkut aaqqiineq paasiuminernerpaarpasimmat

§ 26, imm. 1 pillugu (*maannakkut § 27, imm.1*) Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq § 40, imm. 1-itut aamma 3-itut (*maannakkut § 41*) oqaasertalerneqassasoq. Nalunaaquttap akunnerisa xx-it allassimanerat, kisitsisinngorlugu allanngortinneqartariaqarpoq.

Akissut: Aalajangersagaq § 40 imm. 1-itut aamma 3-itut (maannakkut § 41, imm.1 amma 3) oqaasertalerneqanngilaq, tassami aaqqissuussinerit assigiinngitsut marluk tassani pineqarput. Ingiaqateqartitsineq inuup innarluutillit inuiaqatigiinni akuutinneqarnissaanut iluaqutaassaaq aammalu ingiaqateqartitsisarnermut aaqqissuussineq, nammineernissamut, kiffaanngissuseqarluni toqqaanissamut aammalu inuttut innarluutilittut nammineq inuunermi akisussaassuseqarnissamut periarfissat annertunerulersinnissaannik ilungersuuteqarnermut ilaavoq.

Inuit innarluutillit inuiaqatigiinni innuttaasut allat assigalugit, ilaquttaminnut, ikinngutiminnut imaluunniit najugaqarfinni sulisunut ikioqqusariaqaratik, angerlarsimaffimminiit allamukarsinnaanissamik, pisiniarsinnaanissamik, inuiaqatigiinni sammisani peqataasinnaanissamik ilaalu ilanngullugit pisariaqartitsisarput. Ingiaqateqartitsinermut aaqqissuussineq inuit innarluutillit nammineq toqqakkaminnik angerlarsimaffiup avataani sammisani peqataasinnaanissaannut iluaqutaasinnaavoq.

Nalunaaquttap akunnerisa amerlassusaat inatsisip oqaasertaanni qaammammut nalunaaquttap akunneri 15-it tikillugit amerlassuseqarput aammalu inummut innarluutilimmut taarsiussinissamut nalunaaquttap akunnerisa amerlassusaat taakkua naleqquttut, isummersorneq aallaavigalugu missiliuilluni aalajangersarneqarlutik.

§ 26, imm. 5 pillugu (*maannakkut § 27, imm.4*) Siunnersuutigineqarpoq ”-sinnaapput” allanngortinneqassasoq uunga ”-ssaassapput” taamaalillutik Naalackersuisut, pingaartumik pinerluuteqarsimannginnermut meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaaitit piniarneqartarnissaasa qulakkeerneqarnissaa eqqarsaatigalugu, maleruagassanik aalajangersaanissamut pisussaaffilerneqassallutik.

Akissut: Ilanngunneqarpoq ”-sinnaavoq” peerneqarluni, taamaalillutik Naalackersuisut pinerluuteqarsimannginnermut uppersaammik immaqalu aamma meeqqanik pinerliisimannginnermut uppersaammik piniartarneq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut pisussaaffilerneqarput.

§ 30 pillugu (*maannakkut § 31*) § 30-imut (*maannakkut § 31*) nassuiaatini § 30, imm. 3-eqartoq (*maannakkut § 31, imm.3*) allassimavoq. Taamaattumik aalajangersagaqartoq inatsisissatut siunnersuummi takuneqarsinnaanngilaq.

Akissut: § 30 imm.3-imut (maannakkut § 31, imm.3) nassuiaatit peerneqarput, tassami aalajangersagaq paragraffimi allaqqanngimmat.

§ 31 pillugu (maannakkut § 32) Siunnersuutigineqarpoq aningaasartuutit suut peqqinnissaqarfiup akilertassaneraa aammalu suut kommunit akilertassaneraat, nassuiaatini allassimassasoq. Tamanna nassuiaatini ilanngunneqassanngippat, tamanna ilitersuummi itisilerneqartariaqarpoq.

Akissut: Ilangunneqanngilaq. Nassuiaatini allassimavoq aningaasartuutit suut matussuserinneqarsinnaanersut tamakkiisumik allatorneqarsinnaanngitsut, tassami aningaasartuuteqarnerunissamik pisariaqartitsineq aammalu inuunermi inissisimaneq inummiit inummut assigiinngillat. Aammattaaq nassuiaatini allassimavoq aningaasartuutaanerusut assersuutigalugu errorsinermut eqqiluisaarnermullu, atisanut immikkuullarissunut, nerisaqarnermut, angalaarnermut nakorsaatinullu tunngassuteqarsinnaasut. Taamaattoq pissutsit ilitersuummi suliarineqartussami sammineqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

§ 31, imm. 3 pillugu (maannakkut § 32, imm.2) Siunnersuutigineqarpoq ”-sinnaapput” allangortinneqassasoq imatut ”-saassapput” taamaalillutik Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaanissamut pisussaaffilerneqassallutik.

Akissut: Malinneqanngilaq

§ 32 pillugu (maannakkut § 33) Siunnersuutigineqarpoq meeraq nammineq aaqqissuussamik paaqqutarineqartussanngorlugu inissinneqarpat, qanoq iliortoqassanersoq allassimassasoq.

Akissut: Nammineq aaqqissuussamik paaqqutarinninneq, meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni § 39 malillugu aningaasarsiaqarsinnaatitaanani, taamaallaat piffissami killilimmi periarfissaavoq. Nammineq aaqqissuussamik paaqqutarinninneq aamma aalajangersagaq manna malillugu aningaasartuutaanerusut matussuserinnissaannut periarfissaqarfiusussaannngilaq.

Aammattaaq allassimasariaqarpoq, annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat kingusinnerusukkut allanguuteqartartumi atuuttumi § 9-imisuulli, sulinermi ajunngitsorsiassanut tunngatillugu qanoq iliortoqassanersoq.

Akissut: Tamanna § 33 (maannakkut § 34) malillugu maleruagassiivigineqarpoq, tassani aningaasaqarnikkut tapersiinissamik periarfissiisoqarluni

§ 32, imm. 3 pillugu (maannakkut § 33, imm.3) Siunnersuutigineqarpoq ”-sinnaapput” allangortinneqassasoq imatut ”-saassapput” taamaalillutik Naalakkersuisut maleruagassanik aalajangersaanissamut pisussaaffilerneqassallutik, kiisalu meeqqat 18-it inorlugit ukiullit ilanngunneqassalluni.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq.

§ 33 pillugu (*maannakkut § 34*) Siunnersuutigineqarpoq taamatut atorfinitsitsisoqarnissaanut suut piumasagaataanersut aalajangersaanissamut piginnaatitsissummik aalajangersakkamik ilanngussisoqartoq, aalajangersakkami paatsuugassaannngitsumik allassimassasoq, tassani ilaallutik meeqqanik pinerliisimannginnermut uppernarsaammik aamma pinerluuteqarsimannginnermut uppernarsaammik piniarnissamik piumasagaatit.

Akissut: Immikkoortoq 3 nutaaq ikkunneqarpoq, tassani meeqqanik pinerliisimannginnermut aamma pinerluuteqarsimannginnermut uppernarsaammik piniartarnissaq maleruagassiivigineqarluni.

Nassuiaatini **qupperneq 54-imut**: siunnersuutigineqarpoq piumasagaatini allani piumasagaatit suut innersuussutigineqarnersut allassimassasoq.

Akissut: Malinneqanngilaq, oqaasertaliussaq "piumasagaatit suut" nassuiaatini peerneqarpoq, tassami iliuusissanut pilersaarummi ataasiakkaatigut nalilersuisoqartartussaammat, § 33 (maannakkut § 34) atorneqassanersoq aalajangiisuusussamik.

§ 34 pillugu (*maannakkut § 35*) Allattoqarfik isumaqarpoq aalajangersagaq assersuutigalugu angajoqqaarsianiinnermi atuutissanersoq, itisilerneqartariaqartoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq, imm. 2-imi oqaasertaliineq tamatuma kingorna tassaassalluni "angajoqqaat, qanigisaasut allat imaluunniit angajoqqaarsiat"

Kapitali 7 pillugu Siunnersuutigineqarpoq kapitali 7-p qulequtaa allanngortinneqassasut imatut "Inunnut annertuumik innarluutilinnut immikkut ittumik tapersiisarneq", kiisalu §§ 38-imut, 45-imut aamma 47-imut (*maannakkut §§ 39, 46 aamma 48*) qulequtaritinneqartut allanngortinneqassasut, taamaalilluni "meeqqat innarluutillit" peerneqassalluni imaluunniit "annertuumik" ilanngunneqassalluni.

Akissut: Malinneqarpoq oqaaseq "annertuumik" ilanngunneqarpoq.

§ 37, imm. 3 pillugu (*maannakkut § 38, imm.3*) Siunnersuutigineqarpoq qulaajaaneq aamma iliuusissanik pilersaarut sapinngisamik sukkanerpaamik naammassineqartassasut, aalajangersakkami allassimassasoq.

Akissut: Malinneqarpoq oqaaseq "sapiinngisamik sukkanerpaamik" ilanngunneqarpoq.

§ 37, imm. 5 pillugu (*maannakkut § 38, imm.5* Siunnersuutigineqarpoq ilanngunneqassasoq: ”taassungalu angajoqqaatut oqartussaasoq(-sut) imaluunniit nakkutiginnittoq”).

Akissut: Malinneqarpoq ”aammalu taassuma angajoqqaatut oqartussaasua(-i) imaluunniit nakkutiginnittua”.

§ 40, imm. 5 pillugu (*maannakkut § 41, imm.5*) Siunnersuutigineqarpoq, ”-sinnaapput” allanngortinneqassasoq uunga ”-ssaassapput” kiisalu meeqqanik pinerliisimannginnermut pinerluuteqarsimannginnermullu uppernarsaatit piniarneqassasut allassimassasoq.

Akissut: Ilaa ilanngunneqarpoq, tassami meeqqanik pinerliisimannginnermut pinerluuteqarsimannginnermullu uppernarsaammut maleruagassanik erseqqinnerusunik saqqummiussisoqarsinnaasoq ilanngunneqarluni.

§ 41 pillugu (*maannakkut § 42*) Marluuppata assigiinngitsunik najugaqartut, angajoqqaatut oqartussaasunut marluusunut ”nuunnissamut ikiorsiinissaq” neqeroorutigineqarsinnaanersoq, isummerfigineqartariaqarpoq.

Akissut: Oqaasertaliussaq ”angajoqqaatut oqartussaasut” Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfinni siusinnerusukkut oqaaseqaatit naapertorlugit allanngortinneqareerpoq imatut ”angajoqqaatut oqartussaasut”. Tamatuma kingunerisaanik kommunip iluani najugaqarfiup nuunneranut aningaasatigut matussusiinissamik, kommuni angajoqqaamut ataatsimut imaluunniit angajoqqaanut marlunnut tamaginnut neqerooruteqarsinnaavoq. Kommunimit neqerooruteqartoqarsinnaavoq, kisianni najugaqarfiup nuunneranut aningaasaqarnikkut matussusiinissamik neqerooruteqarnissaq kommunimut pisussaaffiussanngilaq.

§ 42 pillugu (*maannakkut § 43*). Allassimasariaqarpoq allanngutsaaliuilluni sungiusarnissaq Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmi neqeroorutigineqarsinnaasimanngippat, Kalaallit Nunaanni sumiiffimmi allami imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani allanngutsaaliuilluni sungiusarnissaq akuerineqarsinnaanersoq.

Akissut: Aalajangersakkami nutaatut, Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmi allanngutsaaliuilluni sungiusarnissamik neqerooruteqarsinnaanermut, periarfissiisoqarpoq. Aalajangersakkami taamaalilluni sumiiffinni allani allanngutsaaliuilluni sungiusarnissamik neqerooruteqarsinnaaneq periarfissiisutigineqanngilaq.

§ 42 pillugu (*maannakkut § 43*). § 42-imut (*maannakkut § 43*)nassuiaatini allassimavoq § 42, imm. 4-eqartoq (*maannakkut § 43, imm.4*). Aalajangersagaq taamaattoq inatsisissatut siunnersuummi takussaannngilaq.

Akissut: Imm.4 nutaaq ikkunneqarpoq, tassani ukiumut ataasiarluni akigititanik iluarsisarnissaq aalajangersarneqarluni.

§ 45, imm. 2 pillugu (*maannakkut § 46, imm.2*). Aalajangersakkami § 9, imm. 2-imi aamma 3-imi (*maannakkut § 11, imm.1 aamma imm.2*) allassimasut uteqqinneqarpassipput.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq, tassami ilusaa taanna kapitali 7 tamaat atorneqarpoq.

§ 45 aamma 47 pillugit (*maannakkut §§ 46 aamma 48*) §§ 9-imi aamma 45-imi aamma 47-imi (*maannakkut §§ 10, 46 aamma 48*) suleriaatsimit imminnut tamakkiisumik naapertuuppasingillat.

§ 48 pillugu (*maannakkut § 49*) Siunnersuutigineqarpoq suliap ingerlasarnera, Kalaallit Nunaanni avataanilu ulloq unnuarlu inissiinissaq pillugu aalajangiinerni atorneqartartoq, § 9-imi (*maannakkut § 10*) allassimasutut assigiitsinneqassasoq (ataatsimiititaliaq innersuussisartooq ilaanani).

Aalajangersagaq aalajangiusimaannarneqassappat, suliap ingerlasarnera ersarinngitsooq Allattoqarfiup oqaatigaa, tassami nassuiaatit aammalu inatsisissatut siunnersuummi aalajangersagaq imminnut naapertuutinngillat. Imm. 1-imi allassimavoq kommunalbestyrelsi Naalackersuisut akuersissuteqareerneranni aalajangiissasoq, nassuiaatini allassimalluni Naalackersuisut aalajangiisussaasut. Imm. 2-imi allassimavoq Naalackersuisut kommunalbestyrelsimit inassuteqaateqarneq malillugu Kalaallit Nunaata avataani inissiinissaq akuerissagaat, nassuiaatini allassimalluni Naalackersuisut kommunalbestyrelsip aalajangiinera akuerissagaat. Aammattaaq allassimavoq Naalackersuisut kommunalbestyrelsip inassuteqaataa tunngavigalugu akuersissasut. Taamaalilluni kommunalbestyrelsi inassuteqassanersoq imaluunniit aalajangiissanersoq, imm. 1 aamma 2 imminnut aamma naapertuutinngillat.

§ 49 pillugu (*maannakkut § 50*). Takukkit § 48-imut (*maannakkut § 49*) oqaaseqaatit.

Akissut: Ilanngunneqarpoq, aalajangersakkat §§45, 47,48 aamma 49 (maannakkut §§ 46, 48,49 aamma 50) tamarmik allatut oqaasertalerneqarput, taamaalillutik taakkua § 9-imut (maannakkut § 10) naapertuutilerlutik. Tamatuma kingorna aalajangersakkap iluseriligaani kommunalbestyrelsi inassuteqartassaaq aammalu inassuteqaat tunngavigalugu Naalackersuisut aalajangiisassallutik.

§ 50 pillugu (*maannakkut § 51*). Nassuiaatit aamma aalajangersagaq imminnut naapertuutinngillat. Aalajangersakkamik ilanngussisoqassanersoq isumaliutersuutigineqarsinnaavoq, taanna malillugu kommuni Kalaallit Nunaanni avataanilu nuunnermut aningaasartuutinut aningaasaqarnikkut tapersiinnaassalluni.

Akissut: Kommunit siunnersuutip atuutilernerani Kalaallit Nunaata avataani nuunnissamut ikiorsiinissamut periarfissaqalissanngillat

§ 51 pillugu (*maannakkut § 52*). Kapitali 8-ip qulequtaa malillugu aalajangersakkat inunnut innarluutilinnut 18-it sinnerlugit ukiulinnut tunngassuteqarput. Tamanna aalajangersakkani aammalu nassuiaatini tassunga atasuni erseqqissumik allassimasariaqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq

Inuit innarluutillit 18-it inorlugit ukiullit ulloq unnuarlu neqeroorummi matoqqasumi inissinneqartussat qanoq pineqassanersoq pillugu aalajangersakkat amigaataarpassipput.

Akissut: Pissutsit § 51-imi (maannakkut § 52) maleruagassiivigineqarput.

Kapitali 9 pillugu Siunnersuutigineqarpoq kapitalimut qulequtaritinneqartumi aamma tikeraarluni angalanerit ilaatinneqassasut, tassami aalajangersakkat, kapitali 9-imi §§ 65 aamma 66 (*maannakkut §§ 66 aamma 67*), tikeraarluni angalanernut tunngassuteqarput.

Akissut: Kapitali 10 nutaaq ilanngunneqarpoq, tikeraarluni angalanernut maleruagassiiviusoq

§ 53, imm. 2 pillugu (*maannakkut § 54 imm.2*). Siunnersuutigineqarpoq, § 53, imm. 2-imut (*maannakkut § 54 imm.2*). nassuiaatini oqaatsimit ”pilersuinissamut akisussaasuuneq” allaanerusumik atuisoqassasoq.

Akissut: Malinneqanngilaq.

§ 53, imm. 3 pillugu (*maannakkut § 54, imm.3*). Siunnersuutigineqarpoq § 53, imm. 3, nr. 2 ilaatinneqassanngitsoq, tassami tamanna inuup annertuumik innarluutillip najugaqaqatigiiffimmi najugaqarnissamut pisinnaatitaanerani, § 53, imm. 3, nr. 1-imi naammassineqarsimareerpassimmat, takuuk § 43-imut innersuussut.

Akissut: Malinneqarpoq

§ 53, imm. 4 pillugu (*maannakkut § 54, imm.4*). Aalajangersakkamut nassuiaatini allassimavoq, inatsisitigut inissisimanerup allanngortinneqarnissaa siunertarineqanngitsoq. Taamaattoq aalajangersakkap oqaasertalernerqarnerani, tamanna allannguuteqarpassippoq. Aalajangersagaq malillugu najugaqaqatigiiffik aqqissuunneqassaaq najugaqartoq isersimaartarfimmik, igaffimmik, uffarfimmik perusuersartarfimmillu atugassaqaqassalluni, annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu nalunaarummi atuuttumi § 44-imi allassimalluni najugaqaqatigiiffik aqqissuunneqassasoq najugaqartut ataasiakkaat tamarmik nammineq ineeraqassallutik, sapinngisamik namminneq perusuersartarfeqarlutillu uffarfeqassallutik, takuuk imm. 1, aammalu najugaqartut isersimaartarfimmik igaffimmillu atugassaqaqassallutik, takuuk imm. 2.

Akissut: Inatsisip oqaasertaanni oqaasertaliineq iluarsineqarpoq, taamaalilluni Inatsisartut peqqussutaanni § 41-imi inatsisip oqaasertaannut maannamut atuuttunut naapertuuttunngortinneqarluni.

§ 54, imm. 4 pillugu (maannakkut § 55, imm.4). Takukkit § 53, imm. 4-imut oqaaseqaatit.

Akissut: § 53, imm. 4-imut (maannakkut § 55, imm.4) nassuiaatit takukkit.

§ 55 aamma § 60 pillugit (maannakkut §§ 56 aamma 61). Siunnersuutigineqarpoq Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik qanoq pisoqarnerani akuersissuteqarnermik utertitsisinnaanersoq, siunnersuummi allassimassasoq.

Akissut: Pissutsit nalunaarutitut ilusilimmi aalajangersarneqassapput. § 55, imm. 2-imi (maannakkut § 56, imm.2) ikkunneqarpoq "aammalu akuersissuteqarnerup utertinneqarnera". Tamanna aamma § 60-imi (maannakkut § 61) pivoq.

§ 56 pillugu (maannakkut § 57). Allassimasariaqarpoq nuunnermut aningaasartuutaajunnartut qanoq pineqassanersut, imaluunniit kommunip nuunnermut aningaasartuutit akilissagai, taamaalilluni inuup pigisani nassarsinnaassallugit, aalajangersakkami aalajangersarneqartariaqarluni.

Akissut: Immikkoortoq 2 nutaaq ikkunneqarpoq, inuup innarluutillip pisatami nuutinnissaannut aningaasatigut tapersiivigineqarsinnaanera pillugu suleriaaseq atuutereersoq aalajangersarneqarluni.

§ 62, imm. 2 pillugu (maannakkut § 63, imm.2). Aalajangersagaq allatut oqaasertalerneqartariaqarpoq, tassami akigititat imm. 1 "malillugu" aalajangersarneqartanngillat.

Akissut: Malinneqarpoq iluarsineqarlunilu.

§ 63 pillugu (maannakkut § 64). § 63, imm. 1-imut (maannakkut § 64, imm.1) nassuiaatini immikkoortup aappa, imm. 2-imut aalajangersakkamut nassuiaatinut tunngarpassippoq.

Akissut: Imm.1-imut nassuiaatini immikkoortoq kingulleq peerneqarpoq.

§ 65, imm. 2, aamma § 66, imm. 3 pillugit (maannakkut § 66, imm.2 aamma § 67, imm.3). Siunnersuutigineqarpoq qanigisaasut tikeraarluni angalanermut ikiorserneqarsinnaatitaasut amerlassusissaat aalajangersarneqassasoq, aammalu kikkut oqariaatsimi "qanigisaasoq" pineqartunut ilaanersoq erseqqissumik allassimassasoq.

Akissut: Malinneqanngilaq, tassami kommunalbestyrelsi nalilersuisussaatitaammat.

§ 65, imm. 3 pillugu (*maannakkut § 66, imm.3*). Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkami uniffimmi siullermi ”angerlarsimaffik” allanngortinneqassasoq imatut ”angerlarsimaffiup sumiiffia”, taamaalilluni § 65 (*maannakkut § 66*) tamaat aammalu nassuiaatini oqaatsit assigiit atorineqassallutik.

Akissut: Malinneqarpoq.

§ 65, imm. 6 pillugu (*maannakkut § 66, imm.6*). Allassimasariaqarpoq angajoqqaatut oqartussaasoq/-sut inuup innarluutillip ulloq unnuarlu neqeroorummumut inissinneqareernerata kingorna angerlarsimaffiup sumiiffianit nuussimappata, angajoqqaatut oqartussaasumut/-sunut tikeraarluni angalaneq pisinnaassanersoq.

Akissut: Malinneqarpoq. Angajoqqaatut oqartussaasut angerlarsimaffigisaat ilanngunneqarluni, oqaasertaliineq erseqqissarneqarpoq.

§ 66 pillugu (*maannakkut §§67 - 68*). Aalajangersakkami aammalu nassuiaatini oqaatsit atorineqartut imminnut naapertuuttariaqarput. Aalajangersakkami ”angalaneq/-rit” atorineqarpoq aammalu nassuiaatini ”tikeraarluni angalaneq/-rit” atorineqarluni.

Akissut: Malinneqarpoq oqaaseq ”angalaneq/-rit” nassuiaatini iluarsiiisutigineqarpoq.

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq allatut oqaasertalerneqassasoq, taamaalilluni angalanermumt unnuinernullu aningaasartuutitut pisinnaatitaallissalluni. Tapersiineq allatut iluseqartoq ikiorsiisutigineqarsinnaasoq siunertarinqarsimappat, tamanna ersarissumik allassimasariaqarpoq.

Akissut: Malinneqanngilaq, tassami pissutsit § 65 imm.7-imut (maannakkut § 66, imm.7) innersuussinermi allassimapput.

§ 66, imm. 3 pillugu (*maannakkut § 67, imm.3*). Takukkit § 65, imm. 2-imut (*maannakkut § 66,imm.2*) oqaaseqaatit.

Akissut: Siusinnerusumi oqaaseqaat takuuk

Siunnersuutigineqarpoq ”peruluttumik napparsimaneq” § 65, imm. 1-imi (*maannakkut § 66, imm.1*) oqaatsip paasineqartussaaneratum paasineqassasoq. Allatut isumaqartoqarsimappat, aalajangersagaq allaanerusumik oqaasertalerneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.

Aalajangersakkamut nassuiaatini ”peruluttoq” pillugu allassimavoq, napparsimavimmut unitsinneqartariaqalerluni napparsimanerit pineqassasut aallaaviatigut piumasqaataasariaqartoq. Taamatut piumasqaateqarneq inatsisip oqaasertaanni allassimanngilaq. Piumasqaataappat kommunalbestyrelsip aalajangersagaq malillugu tapersiisinnanissaanut naammassineqarsimasusaaq, piumasqaataasooq inatsisip oqaasertaanni allassimasusaaavoq aammalu nassuiaatini taamaallaat allassimasusaaanani.

Napparsimavimmut unitsinneqarnissaq pisariaqalerluni napparsimasoqarsimassasooq piumasqaataassappat, inuk innarluutilik peruluttumik nappaateqarpat, kisiannili napparsimavimmi uninnganngippat imaluunniit inuup napparsimavimmi uninnganissaq kissaatiginngippagu imaluunniit angerlarsimaffimmini toqunissani kissaatigippagu, pisuni taakkunani qanoq iliortoqassava?

Akissut: Malinneqarpoq, nassuiaatit iluarsineqarlutik, taamaalillutik taakkua § 65, imm.1-imut (maannakkut § 66, imm.1) naapertuutilerlutik.

Aammattaaq inatsisip oqaasertaa nassuiaatillu imminnut naapertuuttariaqaralarput. Siunnersuutigineqarpoq nassuiaatini ”nalliuttut pingaarnerpaat” allanngortinneqassasooq imatut ”nalliuttut annerit”, soorlu inatsisip oqaasertaanni tamanna allassimasooq.

Akissut: Malinneqarpoq

§ 66, imm. 4 pillugu (maannakkut § 68). Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq § 66-imit avissaartinneqassasooq, tassami taanna tikeraarluni angalanernut imaluunniit angalanernut tungassuteqanngilaq.

Akissut: Malinneqarpoq

Aalajangersakkami **allassimasariaqaralarpoq** kommuni angerlarsimaffigisaq tapersiisinnaasooq. Aammattaaq allassimasariaqaralarpoq inuk Kalaallit Nunaata avataaniilluni toqppat, aalajangersakkami aamma tamanna ilaatinneqartoq.

Siunnersuutigineqarpoq kommuni tapersiissappat piumasqaatit naammassineqarsimasussat aalajangersakkami aalajangersarneqassasut. Taakkua assersuutigalugu tassaasinnaapput assartuusseriaaseq aammalu kommuni tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit tapersiissanersooq, kommuni nalilersuissasooq.

Akissut: Ilaanakortumik ilanngunneqarpoq § 66 imm. 4 (maannakkut § 68), aalajangersakkamut immikkoortumut avissaartinneqarluni. Aalajangersakkami pisinnaasooq pineqarmat, kommunalbestyrelsip tapersiisinaanut piumasqaatinik aalajangersaasooqanngilaq.

§ 67, imm. 4, § 68 aamma § 69 pillugit (*maannakkut §69, imm. 4, § 70 aamma §71*).

Aalajangersakkat § 10, imm. 2-imut (*atorunnaarsinneqarpoq*), ataatsimiititaliaq innersuussisartoq, angerlartitsinissaq pillugu aalajangiisussaasoq allassimasumut, qanoq ataqatigiissinneqarnersut ersarinngilaq.

Akissut: § 10, imm.2 (atorunnaarsinneqarpoq). Maannakkut § 12 imm. 2-imi nassuiarneqarpoq qitiusumi innersuussisartut ulloq unnuarlu neqeroorumi allatsinnissaq pillugu aalajangiissasut.

§ 68, imm. 2 pillugu (*maannakkut § 70 imm.2*). § 16, imm. 1, nr. 7-imut (*maannakkut § 17 imm. 1, nr 7*) oqaaseqaatit aammalu taakkununga nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Akissut: Malinneqanngilaq –§ 16 imm.1 nr 7-imut (maannakkut § 17, imm.1, nr. 7) oqaaseqaatit takukkit.

Aalajangersakkami uniffimmi siullermi § 68, imm. 1, nr. 4 (*maannakkut § 70, imm.1, nr.4*), uteqqinneqaannarpasippoq, taamaattumillu pisariaqarpasigani.

Akissut: Malinneqanngilaq

Siunnersuutigineqarpoq, ”inaarutaasumik aalajangiineq” allanngortinneqassasut imatut ”aalajangiineq”.

Akissut: Malinneqarpoq

§ 68, imm. 3 pillugu (*maannakkut § 70, imm.3*). Siunnersuutigineqarpoq, ”mianerisassat allat annertuut” nassuiaatini itisilerneqassasut, immaqa assersuusiorluni.

Akissut: Oqaaseqaat nalunaarutininik ilitersuutinillu suliaqarnerup ingerlaqqinnerani ilanngunneqassapput

Aalajangersakkamut nassuiaatini **allassimavoq**, sapaatit akunnerinik 12-inik piffissaliinerup saneqqunneqarnissaanut aningaasaqarnerup eqqarsaatigineqarnissaa tunngavilersuutigineqarsinnaanngitsoq. Tamanna inatsisip oqaasertaanni allassimasariaqarsorinarpoq.

Akissut: Aningaasaqarnikkut mianerisassat nassuiaatinit peerneqarpoq, tassami tamanna tamakkiisuuneranut ataqatigiinngimmat.

§ 69 pillugu (*maannakkut § 71*). Siunnersuutigineqarpoq aalajangersakkamik ilanngussisoqassasoq, taanna malillugu meeqqap 18-inik ukioqalernerani qanoq pisoqassanersoq nalilersuinissaq

siunertaralugu kommuni kingusinnerpaamik meeqqap 18-inik ukioqalinnginnerani meeraq imaluunniit/ aamma angajoqqaatut oqartussaasut / nakkutiginnittoq kiisalu inissiiffiusoq attaveqarfigissallugu.

Akissut: Malinneqanngilaq

§ 69, imm. 2 pillugu (maannakkut § 71, imm.2). § 16, imm. 1, nr. 7-imut (maannakkut § 17, imm.1, nr. 7) oqaaseqaatit, aammalu tassunga nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Akissut: § 16, imm.1, nr. 7-imut (maannakkut § 17, imm.1, nr.7) akissuteqaat innersuussutigineqarpoq.

Aalajangersakkami uniffimmi siullermi § 69, imm. 1, nr. 5 (maannakkut § 71, imm.1, nr. 5) uteqqinneqaannarpasippoq, taamaattumillu pisariaqarpasigani.

Akissut: Malinneqanngilaq

§ 69, imm. 3 pillugu (maannakkut § 71, imm. 3). Takukkit § 68, imm. 3-imut (maannakkut § 71, imm.3) oqaaseqaatit.

Akissut: Oqaaseqaatit nalunaarutinik ilitsersuutinillu suliaqarnerup ingerlaqqinnerani ilanngunneqassapput.

§ 69, imm. 4 pillugu (maannakkut § 71, imm.4). Aalajangersagaq naapertorlugu kommunalbestyrelsi nunani allani kommunimit najugarisamit allaganngorlugu nassuiaammik piniartussaavoq. Kommunalbestyrelsi ”tamanna ajornanngippat” allaganngorlugu nassuiaammik piniassasoq, nassuiaatini allassimalluni. Inatsisip oqaasertaa nassuiaatillu imminnut naapertuuttariaqarput.

Akissut: Ilanngunneqarpoq taamaalilitik nassuiaatit inatsisip oqaasertaannut naleqqussarneqarlutik.

§ 75 pillugu (maannakkut § 77). Siunnersuutigineqarpoq aammattaaq § 75-imi (maannakkut § 77). allassimassasoq, kommunalbestyrelsip suliani immikkut pisariusuni qulaajaanermik suliaqarnissaq pillugu Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivik qinnuigisinnaagaa, takuuk § 16, imm. 1, nr. 7 (maannakkut § 17, imm.1,nr.7).

Akissut: Malinneqarpoq § 75-imi (maannakkut § 77) immikkoortoq 8 nutaaq ikkunneqarluni, taanna malillugu kommunalbestyrelsip suliani immikkut pisariussusilinni qulaajaanermik ingerlatsinissamik Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivik qinnuigisinnaallugu.

Kapitali 12, §§ 82- 86 pillugu (*maannakkut § 84*). Allattoqarfik pingaarnertigut isumaqarpoq, nassuiaatini tamanna pillugu nassuiaatinik allassimasoqarani, inatsisini isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelu pillugit Inatsisartut peqqussutaannit allaanerusuni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup naammagittaalliuutinik suliarinnittarneranut suleriaasissanik assigiinngitsunik aalajangersaaneq naleqqutinngitsaq, ilanngullugit kommunip aalajangiinerinut killilerneqartunut naammagittaalliornermik suliarinnittarnermi allannortitsinernut aalajangersakkat.

Aalajangersakkat maannatut iluseqartillugit aalajangiusimaannarneqassappata, nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2-imi tamanna pillugu nassuiaatit allanneqassasut siunnersuutigineqarpoq, tassami naammagittaalliuutinik suliarinnittarnerup aammalu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiisinnaatitaaffiisa sulineratalu annertunerusumik allannortinneqarnera tassani pineqarpoq.

Akissut: Ilangunneqarpoq. Naammagittaalliuutit pillugit immikkoortoq allannortinneqarpoq, taamaalilluni naammagittaalliuutit Inatsisartut aqunneqarnerat aqqissuussaanelu pillugu Inatsisartut peqqussutaannut naapertuuttumik toqqaannartumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmu suliakkiunneqartassallutik. Taamaattoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik suliassanik suliarinninnermut ilaatillugu Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmit oqaaseqaammik piniarsinnaassalluni, tassungalu atatillugu paasisutissanik inummumit tunngassuteqarlutik mianernartunik paarlaassisoqartassalluni. Siunnersuummi aalajangersagaqqartut §§ 82, 83 imm. 2-3, 84-86 (maannakkut § 84) taamaalillutik atorunnaarput. Taamaattumik taakkua immikkoortuni matuma kingulianiittuni oqaaseqarfigineqanngillat.

§ 82, imm. 2 pillugu (*maannakkut: atorunnaarpoq*). Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq killissalerneqassasaq, taamaalilluni aalajangersakkami inuit innarluutillit saniatigut inuit taaneqartut tamarmik imminnut attuumassuteqanngitsumik naammagittaalliorsinnaassanatik. Aalajangersagaq ulluinnarni allaffissornikkut aqukkuminaappasippoq. Aalajangersakkap oqaasertalerneqarnera malillugu, inuit assigiinngitsut arlallit inuk innarluutilik sinnerlugu naammagittaalliorsinnaasussaapput. Aalajangersakkap peerneqarnissaa aammalu periarfissap naammagittaalliorsinnaatitaasup suliame pineqartumut sinniisussamit, qanigisaasinnaasumit, nakkutiginnittuusinnaasumit, illersortaaasinnasumit il.il. sinniisoqarnissamut ullumikkut periarfissarisata ingerlatiinnarneqarnissaa isumaliutersuutigineqartariaqarpoq.

§ 82, imm. 3 pillugu (*maannakkut: atorunnaarpoq*) Allattoqarfik isumaqarpoq, inuit aalajangersagaq naapertorlugu naammagittaalliummik tunniussinissaq pillugu siunnersorneqarnissamik ilitersorneqarnissamillu ujartuisinnaasussat amerlanerunissaat eqqarsaatigalugu, suliassanik suliarinnittartut annertuumik suliassaqalernerat, aalajangersakkap malitsigisinnaagaa. Aalajangersagaq naammagittaalliorsinnaatitaasumut imaluunniit taassuma suliame akuusumut sinniisuanut killilerneqartariaqaraluarpoq.

§ 83, imm. 1 pillugu (*maannakkut § 84, imm. 1*) Takuuk kingorna ”taamaattoq” amigaataarpassippoq.

§ 83, imm. 2 pillugu (*maannakkut: atorunnaarpoq*) Siunnersuutigineqarpoq ”immikkut ittut tunngavissat” nassuiaatini itisilerneqassasoq.

§ 83, imm. 3 pillugu (*maannakkut: atorunnaarpoq*) Aalajangersakkamut nassuiaatini allassimavoq allangortitsinnermi, ”suliami allagaatit” aammalu naammagittaalliuutaasoq siunissami kommunalbestyrelsimit ataatsimoortillugu nassiunneqartalerpata, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik naammagittaalliummik suliarinninnissamut pitsaanerusunik aallaaveqartinneqalissasoq. Kommunalbestyrelsip suliami allagaatit naammagittaalliummut ilanngullugit aammalu nalilersueqqinneq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut nassiuutissagaa, inatsisip oqaasertaani taaneqarnera takuneqarsinnaanngilaq.

Kommunalbestyrelsip aalajangersakkami uniffiup aappaani piffissamut killiliussaq naammassisimangippagu, naammagittaalliortup qaqugukkut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut saaffiginntoqarsinnaanersoq nammineerluni eqqumaffigissagaa, naleqquppasinngilaq.

Aammattaq inuit innarluutillit pillugit suliassat arlaqarput nukinginnartut taaneqartariaqartut, § 83, imm. 3-ip (*maannakkut: atorunnaarpoq*) malitsigisaanik suliassanik suliarinninnermut piffissap atorneqartup sivitsorneqarnissaa naapertuutinngitsorujuussalluni.

Aalajangersakkami uniffimmi kingullermi kingullertut allassimasoq ” ilanngullugu kommunalbestyrelsimit suliami allaatigisat attuumassuteqartut piniassallugit” pisariaqarpassinngilaq aammalu ilanngunneqannginnarsinnaarpassilluni.

§ 84 pillugu (*maannakkut: atorunnaarpoq*) Innuttaasup kommunip aalajangiinera Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliutigisimangikkaa, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarineqartussamik nammineerluni aallartitsinissamut piginnaatitaaffilerneqarnera naleqquppasinngilaq. Nakkutilliinnermut immikkoortortap atuuffissaa aammalu Nakkutilliinnermut immikkoortortap aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup akornanni suliassat qalleraassinnaanerisa aarlerinaateqarnera tamatumani eqqarsaatigineqarput, takuuk ilaatigut § 13, imm. 2, nr. 2.

Suliassat Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup nammineerluni aallartitassatut tigusinnaasai Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup qanoq ililluni ilisimalissanerai, ersarippasinngilaq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup nammineq aallartitaminik suliamik suliarinnissinnaaneranut qanoq pisoqarnera imaluunniit suut pissutaassanersut tunngaviusussanut aalajangersakkami isummertoqarsimanngilaq, tassani ilaalluni piffissaliussat suut iluanni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup nammineq aallartitaminik kommunip aalajangeereernerata kingorna suliassamik tigusinnaassanersoq aalajangersaasoqarani.

§ 85 pillugu (*maannakkut: atorunnaarpoq*) Siunnersuutigineqarpoq isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkat malillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut aalajangiinerit naammagittaalliuutigineqarsinnaanerit innersuussutigalugu, aalajangersagaq § 83, imm. 1-imi (*maannakkut § 84, imm.1*) oqaasertaliinermut atorneqartumut naapertuuttumik allatut oqaasertalerneqassasoq,.

§ 86 pillugu (*maannakkut: atorunnaarpoq*) Takukkit § 85-imut (*maannakkut: atorunnaarpoq*) oqaaseqaatit.

Kapitali 15 pillugu Siunnersuutigineqarpoq kommunit aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliassanik suliarinnittarnerannut tunngatillugu ikaarsaarnermi aalajangersakkanik ilanngussisoqassasoq, taamaalilluni inatsisit suut malillugit qinnuteqaat imaluunniit naammagittaalliornermut suliassaq piffissami ikaarsaarfiusumi suliarineqassanersoq, nalornisoqarnissaa pinngitsoortinneqassalluni.

Akissut: Ilangunneqanngilaq

11. KANUKOKA

Inuit innarluutillit tapersiivigineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisissaattut nr. xx.xxx.2018 siunnersuutip tusarniaassutigineqarneranut akissuteqaat

Inuit innarluutillit tapersiivigineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutaat qulaani taaneqartoq 22. agusti 2017-imi tusarniaassutigalugu killiliunneqartoq Isumaginninnermut, Ilaqutariinnut, Naligiissitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfimmit nassiuunneqartoq KANUKOKA-mit tiguneqarpoq. Kommunit itisilerlugit oqaaseqaataat/tusarniaassummut akissuteqaataat immikkut nassiuunneqassapput.

Oqaaseqaatit nalinginnaasut:

Maanna inatsisip ukiuni 23-ni atuuttup ukiut ingerlanerini ersarinnerunissaanik iluarsaanneqarnissaanillu pisariaqartarsimasup, pingaartumik kommunit 1. januaari 2009-p kingorna kattussuummata aamma 1. januaari 2010-mi inuit innarluutillit pillugit susasaqarfiup akisussaaffittut Namminersorlutik Oqartussanit kommuninut tunniunneqarnerata kingorna inatsisissatut siunnersuuteqarnikkut annertuumik iluarsivigineqarnissaa KANUKOKA-mit isumaqataaffigineqarpoq.

Inuit innarluutillit pillugit inatsisissatut annertuumik siunnersuuteqarnerup kingunerisaanik, inuit innarluutillit 1.400-t missaanniittut tapersersorteqarnissaminnut pisinnaatitaaffimmikkullu pitsaanerusunik periarfissaqalertussaaginngillat, aammali pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu annertuumik malugineqartussamik kinguneqartussanngorpoq.

Sullissineq

Suliat inunnut innarluutilinnut tunngasut kommunimit kommunimut sullissinikkut assigiinngitsunik suliarineqartarneri assigiinnillu maleruagassaartoqarnissaa kialuunniit akerlilersinnaangilaa. Isumaginninnikkut sullissisunut sunik piumasaqaateqartoqassaneranik ersarissuunngitsunik maleruagassaqartitsisoqarneranut kommunalbestyrelsit akisussaatineri illuinaasiortuuneruvoq kukkunerullunilu, pissutigalugu inatsisip kommuninut allaffissornikkut naleqquttumik tunngavissaqartillugu ersarissuunissaa imarisamigullu pitsaassuseqarluarnissaa Inatsisartunit qulakkeerneqassasoq pisussaaffigineqarmat kommunillu eqqortunik sakkussaqaartinneqassallutik. Inuk innarluutilik sapinngisamik pitsaanerpaamik ikiorneqarnissaa qulakkeerniarlugu tamakkiisumik isiginnittumik suliniuteqarnissaq pisariaqartoq KANUKOKA-mit isumaqatigineqarpoq, tamannalu oqartussat sullissisullu attuumassuteqartut akornanni suleqatigiinnissaat pisariaqarpoq. Aalajangiinissamat tunngavissaqarluarniaraanni ersarissunik ilitsersuuteqartariaqarpoq kiisalu Namminersorlutik Oqartussat ajornaatsunik najoqqutassaqaartitsisariaqarlutik kommuninit atorneqarsinnaasunik, taamaattoqarneratigummi sullissineq sivikinnerusassaaq innuttaasullu eqqartuussivitsigut isumannaatsuunerat anguneqarluni.

Inatsisit attuumassuteqartut

Peqqinnissamat tunngasut, ilinniartitaanermut tunngasut, suliffissaqartitsinermit tunngasut, ulluunerani sunngiffimmilu suliassaqaarfii, pinerluttunik isumaginnittoqarfik il. il. inatsisissatut siunnersuummi matumani ilanngunneqarpata, nalunaarummi atortussatullu ilitsersuummi ersarissaanerit pisariaqaraluarput. Ikiorsiissutit imaluunniit ikiuutit suut inatsisinit allanit matuminngaannaangitsoq matussuserneqarnersut, inatsisinut allanut §§-inullu ajornartorsiutaannik suleqatigiinnissutigineqartussanut ersarissunik innersuussuteqassallutik. Inatsisit imaannaangitsut annertuullu pineqartillugit, kommunini sullissisut assersuutit ersarissunik pisariaqartitsipput. Atuisut, inuit innarluutillit, sullissisut aalajangiisartullu eqqarsaatigalugit, inatsimmi allaqqasut siammasissunik imaqarneri eqqumaffigineqartariaqarput, taakkulu immikkoortuni ataqatigiinnerusuniittariaqaraluarlutik. Assersuutit ilagisinnaavaat meeqqat inuusuttullu (18-it inorlugit ukiullit) aamma innuttaasut inersimasut (18-it sinnerlugit ukiullit) immikkoortinneqartariaqartut. Assersuutit allaasinnaavoq: § 8 taavalu § 58 ataqatigiipput taakkulu immikkoortuni immikkut allaqqatinneqarlutik. Nunap immikkoortuini tamani inatsisinik ilisimasaqarluinnartunik sulianullu tunngatillugu ilisimasaqarluinnartunik peqartuaannanngimmat, sulianut tunngatillugu sullissinikkut oqilisaataasinnaasut sulluunniit pingaaruteqarput.

Akissut: nalunaarutit, ilitsersuutit, immersugassat suliarineqassapput aammalu suliassanik suliarinnittartunut pisortanullu atuartitsinerit ingerlanneqassallutik. Tamatumani suliassanik suliarinnittartut sakkussanik paasiuminartunik pissarsitinneqassapput aammalu inatsisinut allanut ataqatigiinneranik paasisimasaqalersinneqassallutik aammalu suliassanik suliarinnittartut tamatuma kingorna inatsit taanna malillugu suliaqarnermik qaffassaasinnaalissallutik.

Taaguutit

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup ulloq unnuarlu neqeroorummot allanngortinnissaa KANUKOKA-mit isumaqatigineqarpoq (ulluunerani neqeroorutit taaguusiineq peqqussutitigut 2008-mi atulersinneqarpoq), taamaalillunimi Inuit Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat naapertuunnerusaaq. Aamma katsorsaaniissamat pilersaarutit siuarsaaniissamat pilersaarutit allanngortinnissaat pisariaqarpoq. Taaguutit ullutsinnut naleqqussagassat Inatsisartut 1994-imiit peqqussutaannut attuumassuteqarput, aamma naak ukiuni makkunani taaguutit ullutsinni naleqqunnerulersimagaluartut.

Inatsimmi aalajangersakkat arlallit inunnut “annertuumik innarluuteqartunut” tunngatinneqarput. Taamaattumik innarluut qanoq innikkut “annertuujunersoq” nassuiaqquneqarpoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq, § 6-imi imm. 3 nutaaq (maannakkut § 7, imm. 3) ikkunneqarpoq, tassani nassuiarneqarluni innarluuteqarnek annertuumik innarluuteqarnerunersoq. Nassuiaassutit aamma killissalersuinerit ilitsersuutitut ilusilimmi annertuumik sammineqassapput.

Inuit innarluutillit nukissaqarluartut aallutarineqarnerat

Inuk innarluutilik ikiortariaqarnermigut pisariaqartitai nalilertussaattillugit, inuup pineqartup pisinnaannigisai nalinginnaasumik tunngavigineqarnerpaasarput. Akerlianik innuttaasup innarluutillip pisinnaasai eqqummaariffigineqarnerusariaqarlutillu ersarissarnerusariaqarput, taamaalillutimmi piginnaaneri pikkoriffiilu siuarsarneqarsinnaasut aallutarineqassapput, tamakkulu kingusinnerusukkut ilitsersuusiornernut naalakkersuisoqarfinit atorineqarsinnaasunut sullissinermi najoqqutassatut ilanngunneqarsinnaasariaqarlutik.

Akissut: Inassuteqaat tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu nalunaarutinik ilitsersuutinillu suliaqarnerup ingerlaqqinnerani ilaatinneqassalluni.

Oqaasertaliornert

Oqaasertaliarineqartoq “*nunani allani kommune*” tusarniaanermi allakkani ataasiaannarani atorineqarpoq atorineqartariaqaranilu paatsoorneqarsinnaammat. Siunnersuutigineqassaaq oqaasertaliornermi una atorineqartariaqartutut: Kalaallit Nunaata avataani kommunitut najugaqarfigisaaq, soorlu taanna arlalitsigut atorineqarpoq. Oqaasertaliussaaq alla paatsoorneqarsinnaasooq (oqaaseqaatini qupperneq 16-imi): Iluanaarniutigineqannginnissaaq, persuttagaasannnginnissaaq atornerlugaannnginnissarlu. Matumani pineqannguatsiarpoq siuliini taaneqartut pinngitsoortinneqarnissaat?

Akissut: Malinneqarpoq iluarsineqarlunilu.

Kommunit aningaasatigut kingunerisassai

DUT-mut tunngaviusooq naapertorlugu inatsisitigut pisussaaffillik suliassat tamaasa pillugit kommunit taarsiunneqarnissaat pingaarnertut atuutissaaq.

Inatsisitigut siunnersuummi kommunit aningaasatigut kingunerisassai ersarissarneqanngillat.

Ikorsiinermi periutsit assigiinngitsut tamarmik sapinngisamik piviusorsiornerpaatittussanngorlugit inatsisissatut siunnersuummi kinguneqartitsinikkut naatsorsuinernik peqartussaagaluarnera KANUKOKA-mit oqaaseqaatigineqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip naanerani imm. 3-mi naatsorsorneqartut 2019-imi 2020-milu kommunit 26,2 mio. koruuninik katillugit aningaasartuutaanerusussat (Nuna Tamakkerlugu Innarluutilinnik Sullissivimmut aningaasartuutit ilanngunnagit) naammattumik matussusiisinaanissaat KANUKOKA-mit qularineqarpoq. Naatsorsuutit tutsuiginarnerussammata sukumiinerusunngorlugit suliarineqarsinnaasariaqarput.

§ 20-mi pikkorissartitsinernut kommunit aningaasartuutiginerusassai ersarissarneqanngitsut sukumiisumik innersuutigineqarsinnaapput, aalajangersakkamutaaq nuna tamakkerlugu kattuffiup oqaaseqaatai takukkit.

Naalakkersuisut kommunillu akornanni tamanut tapiissutit pillugit suleqatigiinneranni pingaarnertut kissaatinut inuiaqatigiinnut marloriaammik allaffissornermik kinguneqartussanut sanilliullugit inatsisissatut siunnersuut naapertuutinngitsoq KANUKOKA-mit oqaaseqaatigineqarpoq. Kommunimi inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiinnik pilersitsinissamut aalajangiisinnaatitaanernillu agguataakkanik arlalinnik qaleriissunillu piumasaqaateqarneq pitsaavallaaranilu allaffissornermik aqutsinerujussuurtut isigineqarpoq, aamma Naalakkersuisut aalajangigaannik ulloq unnuarlu angerlarsimaffiup avataanut inissiisarnerit kommuninit suli akilerneqartarnissaannut piumasaqaat ilanngullugu. Nammatat suliassallu ersarinnerusut agguataarneqarnissaat anguniarlugit, inatsisissatut siunnersuut iluarsineqassasoq KANUKOKA-mit kaammattuutigineqarpoq.

Akissut:

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat amerlanerpaartaanni pitsaaliuineramik suliniarnerup nukittorsarneqarnissaa, peqatigisaanik inuit innarluutillit inuunerminni inissisimanerannik annertuumik pitsanngorsaannik kinguneqartussa, siunnerfigineqarpoq. Tassunga ilanngullugu suliniutit inuit innarluutillit paaqqinniffimmi inissinneqaratik nammineq angerlarsimaffimmiiginnarsinnaanissaannik annertuumik periarfissaqalersitsisut, taaneqarsinnaapput. Nerisassanik sullissineq, nammineq angerlarsimaffimmi tapersiineq, nammineq inigisap innarluutilinnut naleqquttunngorlugu aaqqissuunnissaanut tapersiineq, sammisassanut aammalu oqinnerusumik suliffissaqarnissamik neqerooritit, pisinnaasaqarnerit nalinginnaalluinnartut attatiinnarnissaannik qulakkeerisussat aammalu kommuninit il.il. paaqqutarisariaqarnerup isumassortariaqarnerullu annertusiartornissaanik pinngitsoortitsisussat, suliniutaapput inuit innarluutillit atugaannik pitsanngorsaataasinnaasut aammalu kommunini isumalluutininik pitsaanagerusumik sunniuteqarluarnerusumillu atuisitsilersinnaasut. Allatut oqaatigalugu pitsaaliuinermik suliaqarnerup nukittorsarneqarnerani kommunit annertooujussuarnik aningaasaqarnikkut pissarsinnaapput aammalu paaqqinniffinni inissiinerit aningaasartuutitigut oqimaatsut ikinnerulersinnissaat siunnerfigineqarluni.

Inatsisissatut siunnersuummi inatsimmut atuuttumut sanilliullugu kommunit pisussaaffii erseqqissarneqarput, tassami ullumikkut inatsisip malinneqarnissaanut tunngatillugu kinguaattooritit annertooujussuupput. Peqatigisaanik inuit innarluutillit pisinnaatitaaffiinik nutaanik arlalinnik ilanngussisoqarpoq, kommunit taartisiffigisassaannik. Kommuni innarluutilinnut suliassaqaarfiup nuunneqarneranut atatillugu, nuussinermut ataatsimoortumik tapiissutitigut taarsiivigineqarput aammalu taarsiissutaasut ingerlaavartumik akinut aningaasarsianullu iluarsineqartarlutik.

Inuit innarluutillit suliassaqaarfiata nuunneqarnera pillugu isumaqatigiissut

Inuit innarluutillit suliassaqaarfiata kommuninut nuunneqarnissaa pillugu Isumaginninnermut Naalakkersuisup KANUKOKA-llu akornanni 2010-mi isumaqatigiissutigineqarpoq. Tamanna naapertorlugu imm. 1.2 nammatassat sulissallu agguataarnerini kommuninut suliassaqaarfiup nuunneqarnerani isumaqatigiissummi siunertaavoq, aalajangiisinnaatitaasut

aningsaaliinissamullu akisussaasut akornanni sapinngisamik ataqtigiinnerpaanissaat anguneqassasoq.

Inatsisisatut siunnersuut siunertamut naapertuutinnngitsumik sangujartuaartinneqarpoq.

Akissut: 2010-imi isumaqtigiissut Inatsisartut peqqussutaannut nr. 10, 2010-imeersumut naapertuuppoq, tassani innarluutilinnut suliassaarqimmi aningaasalersuineq Namminersorlutik oqartussanit kommunit nuunneqarluni. Siunnersuut manna taamatutaaq tamatumunnga naapertuuppoq, taamaalilluni aalajangiisinnaatitaaneq aningaasalersuinemullu akisussaasuineq sapinngisamik annertunerpaamik imminnut ataqtigiissinneqarlutik.

Naalackersuisunik pisinnaatitsineq

Inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu Naalackersuisut ikinnerpaanik 40-nik pisinnaatinneqassapput. Pisinnaatitsinerit Naalackersuisunit qanoq atorneqarluartigissanersut ersarinngimmat inatsisip allaffissornikkut akisussaaffigenerata nassataanik allaffissornikkut aningaasatigullu sulisunik atuiffiginissaat pillugit qularnermik nassataqarpoq.

Pisinnaatitsissutit ilarpassui pisinnaatitsissutaapput “pinngitsooratik” tunniussassat, inatsisillu atulersinneqarnerani nalunaarutit pisariaqartut suliarineqanngippata, tamanna pingaartumik kommunit ajornartorsiortitsilissaaq. Nalunaarutit maleruagassat malinneqartussat suliarineqarata, sunniuteqaataasumik kommunit aallaaviatigut inatsisitigut aalajangersakkanik allaffissornikkut suliaqarsinnaanngillat.

Akissut: Naatsorsuutigineqarpoq siunnersuutip aappassaanneerneqarneranut atatillugu nalunaarutitut missingiut naammassisimassasoq. Nalunaarutit taamatutaaq tusarniaassutigalugit nassiunneqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Oqaaseqaatit allat

Kapitali 1-imut tunngatillugu inatsisissatut siunnersuutip aqqissugaanera. Kommunimit paasinnittaaseqarneq naapertorlugu kapitalip aqqissuullugaanissaa, taannalu qulequtaqarpoq “siunertaa” tassanilu siunertat suut *inatsimmi* isumaliutigineqartut (§4) taavalu pingaarnertut suut eqqarsaatigineqartariaqartut *ingerlatsiviup* inatsisitigut allaffissornikkut malittariaqagai (§§ 1, 3 aamma 5) immikkoortiterpai.

Akissut: Inassuteqaat ilanngunneqarpoq. Kapitali tulleriissaartunngorlugi iluarsineqarpoq, kapitali 1 aammattaaq qulequtaqalerluni imatut ” Siunertaaq aamma siunertarineqartut ”.

Peqataanik **§ 5, imm. 2** (*maannakkut § 4, imm.2*) kapitali 7-mut attuumassuteqarnera nalinginnaasuunerusoq KANUKOKA-mit isumaqarfigineqarpoq.

Akissut: §5 imm.1-imi (maannakkut § 4, imm.1), tunngavigalugu qanittumiinnermut tunngaviusoq inatsit manna naapertorlugu ikiorsiinernut pingaarnertut tunngaviusutut aalajangersarneqarpoq. Ataasiakkaani innuttaasumut nammineq angerlarsimaffiani naammattumik tapersiinissaaq ajornarpat, inuk innarluutilik immikkut ilisimasaqarfiusumik tapersorsorneqartumik

najugaqarfissatut neqeroorummik neqeroorfigineqarsinnaatitaasoq § 5 imm.2-imi (maannakkut § 4, imm.2) aalajangersarneqarpoq. Taamaalilluni tunngaviusoq pingaarneq matumani aalajangersarneqarpoq, taamaattumik § 5 (maannakkut § 4) kapitali 1-imi aalajangersakkat aallarniutaasut ataanniiginnassalluni.

§ 2

Inuk innarluutilik ataqatigiissaagaasumik, ataqatigiissumik tamakkiisumillu isiginnittumik, inummut tunngasut tamaasa aamma inuup inuunera mianeralugit, tapersiivigineqarnissamut pisinnaatitaavoq.

Tamatumunnga KANUKOKA isumaqataavoq, inatsimillu ataqatigiissumik peqarnissaa pingaartuulluni (inatsisinut attuumassuteqartunut tunngasut takukkit).

§ 6

Inatsisartut inatsisaat manna, ukiut apeqqutaatinnagit, inunnut innarluutilinnut Kalaallit Nunaanni najugaqartunut, atuuppoq.

Siunnersuut nuannaarutigineqarpoq, pissutigalugu innarluutillit inatsisaat malillugu inuit innarluutillit tapersersorteqaannarnissaat KANUKOKA-mit kommuninillu ukiuni arlalinni erseqqissaatigalugulu qulakkeerneqassasoq kissaatigineqartarmat, aamma utoqqalinersialinnik tigusisarnermut ukiuinik killiliineq naapertorlugu. § 6, imm. 2 (maannakkut § 7, imm.2) *Inuit innarluutillit tassaapput inuit sivisuumik timikkut, tarnikkut, silassorissutsikkut imaluunniit malugisaqarsinnaanikkut piginnaanikillisimasut, aporfinnut assigiinngitsunut ataqatigiissillugu, allat assigalugit inuiaqatigiinni tamakkiisumik sunniuteqarluartumillu peqataanissamut akimmisaartitsisumik.*

Piginnaasakillinerit assigiinngitsut sisamaasut nassuiaasiorneqarneri pitsaasuupput, taakkulu taaguutaat qanoq isumaqarnersut assersuuteqarlutik, taamaalillutik sullissisut sulianut tunngatillugu aalajangersimasunik ilinniagaqarsimanngitsut sukumiisumik najoqqutarisinnaallugit.

Akissut: Piginnaanikillisimanerit assigiinngitsut sisamat taakkua nassuiarneqarnerat nalunaarutinik ilitsersuutinillu suliaqarnerup ingerlaqqinnerani ilanngunneqassaaq.

§ 7 (maannakkut § 8). *Meeqqat 18-it inorlugit ukiullit, Inatsisartut inatsisaat manna aammalu meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat malillugit tapersiivigineqarnissamut siunnerfigineqartut, Inatsisartut inatsisai marluusut tamaasa malillugit pisariaqartumik tapersiivigineqassapput.*

Ilitsersuutitut atortuni inatsit imaluunniit tamarnik sukut atorneqassanersut assersuusiarneqarnerisa assigiinngissutaat erseqqissaatigineqassasut pitsaasuusaaq.

Akissut: Inassuteqaat tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu nalunaarutinik ilitsersuutinillu suliaqarnerup ingerlaqqinnerani ilanngunneqassalluni.

§ 8, imm. 3 (maannakkut § 9, imm.3) Kommunip oqartussanut allanut inassuteqarnerat KANUKOKA-p aalaangiinnerani eqqartuussivitsigut ingerlatsineq naapertorlugu aalajangernerunngilaq. Taamaassimagaluarpat, inassuteqarneq Isumaginninnermut Naammagittaalliuteqartarfimmu immikkut ittumik naammagittaalliutigineqarsinnaavoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Aalajangersagaq allatut oqaasertalerneqarpoq, taamaalilluni inassuteqaat pillugu "aalajangiinerit" allanngortinneqarluni imatut "inassuteqassaaq". Tamatuma saniatigut §§ 45,47,48,49 aamma 50 (maannakkut §§ 46,47,48,49,50 aamma 51) taamatutaaq iluarsineqarput, taamaalilluni kommunalbestyrelsip inuk inassuteqarfigissagaa aammalu Naalackersuisut kommunalbestyrelsip inassuteqaataa tunngavigalugu aalajangiissasut, ersarissumik allassimalerluni. Taamaalilluni kommunip oqartussamut allamut inassuteqarnera pisortat ingerlatsinerannut inatsisit paasisariaqarneranni aalajangiinerunngitsoq, KANUKOKA-p isummensornera, Naalackersuisoqarfiup isumaqatigaa. Kisiannili inassuteqaat itigartinneqarpat pisortat ingerlatsinerannut inatsisit paasisariaqarneranni tamanna aalajangiinerussaaq.

Akissut: Inassuteqaat tusaatissatut tiguneqarpoq aammalu nalunaarutinik ilitersuutinillu suliaqarnerup ingerlaqqinnerani ilaatinneqassalluni.

§ 9, imm. 4 (maannakkut § 11, imm.3) *Suna tunngavigalugu inuk ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik neqeroorfigineqassanersoq, kommunalbestyrelsi inassuteqarnerasoq, kommunalbestyrelsip inassuteqaataani allassimassaaq.*

Neqeroorfigineqarnissamut angerlatsinneqarnissamullu ersarissunik tunngaveqarnissaa ulloq unnuarlu neqerooruteqartunit isumagineqarnissaat naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

§§ 9 aamma 10 (maannakkut §§ 11 aamma 12) *ataqatigiisillugit KANUKOKA-mit sananeqaataa ima paasineqarpoq, inuit innarluutillit ulloq unnuarlu neqeroorummik immikkut ittuunngitsumik neqeroorfigineqartarnissaat pillugu kommunimit naalackersuisoqarfimmut inassutigineqartassasoq, aamma kommunip inassuteqaataa naalackersuisoqarfimmit aalajangiiffigineqarluni, tamatumalu kingorna ulloq unnuarlu neqeroorummut aalajangersimasumut inassutigineqarluni tassani innersuussisartut ataatsimiititaliatigut naalackersuisoqarfimmit pilersinneqarsimasukkut aalajangiisoqassalluni.*

Taamatut najoqqutassaqarnissaq pillugu siunnersuut, piginnaasaqarluartumut ersarissumik inissiinissaq eqqarsaatigalugu allaffissornikkut aqutsinerujussuartut tamakkiisuunngitsutullu KANUKOKA-mit isigineqarpoq.

Aalajangiinissamut najoqqutarisat qitiusumik allaffeqarfimmi marlunnut agguagaasut pillugit KANUKOKA-mit maluginiarneqarpoq, qanorluunniit ikkaluarpat inuk innarluutilik naleqquttumik neqeroorfigineqarnissaa qulakkeerniarlugu nalinginnaasumik naalackersuisoq akisussaaffilerneqartoq, taamaammat pissusissamisoorneruvoq oqartussaq ataaseq taamaaliussasoq, tassa imaappoq naalackersuisoqarfiup kommunip inassuteqarnerata oqaluuserineqarneranut atatillugu ulloq unnuarlu neqeroorutit sorliit innarluutillip atussagai isummerfigineqassalluni.

Akissut: Qitiusumi Innersuussisartunik pilersitsisoqassaaq, meeqqat tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu ulloq unnuarlu paaqqinniffinnik pilersitsisarneq ingerlatsinerlu pillugit nalunaarummi allassimasutut periaatsimut naapertuuttumik.

§ 10, imm. 2 (maannakkut; atorunnaarpoq) *Ulloq unnuarlu neqeroorummit angerlartinneqarnissaq eqqarsaatigalugu, ataatsimiititaliap innersuussisartooq aalajangiisinnaatitaasusooq aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq. Tamanna §§ 67 – 69 (maannakkut §§ 69 -71)siunnersuutigineqartumut, tassa*

kommunit aalajangiisinnaatitaatillugit, najoqqutassamut qanoq naapertuunnersoq KANUKOKA-mit takujuminaatsinneqarpoq.

Akissut: Aalajangersagaq iluarsineqarpoq, taamaalilluni innersuussisartut angerlartitsinissamut piginnaatitaanerat aalajangersakkami peerneqarluni. Tamatuma kingorna angerlartitsinissamut piginnaatitaaneq §§ 67-imiit 68-imut (maannakkut §§69-imiit 70-imut) aalajangersakkat malillugit taamaallaat kommuniniippoq.

§ 11 (maannakkut §13) *Kommunalbestyrelsi inunnut innarluutilinnut kapitali 6 malillugu tapersiisarnermut aammalu kapitali 7 malillugu immikkut ittumik tapersiisarnermut inummut sammititamik nakkutilliissaaq. Kommunalbestyrelsip nakkutilliinerminut ilaatillugu, tapersiineq tunniunneqartoq inuup timikkut, tarnikkut inooqatigiinnikkullu pisariaqartitaanik suli naammassinnittoq, qulakkiissavaa.*

Kapitalimi tassani takuneqarsinnaavoq, Naalackersuisut qitiusumik nakkutilliineranut immikkoortortaata sorphaat nakkutigissanerai sunillu pisinnaatitaaffeqarnerisooq. Qitiusumik nakkutilliisoqarfimmi aalajangersimasunik nakkutiginnittussanik sulisoqarpoq. Kommunalbestyrelsit nakkutilliisuutitaqanngillat inunnik nakkutilliinermik suliaqartunik. Kommunini isumaginninnikkut suliaqartunik amigaateqareersuni KANUKOKA-mit eqqarsarnartoqartinneqartoq tassaavoq, inatsisissatut siunnersuut naapertorlugu inunnik nakkutiginninneq qanorpiaq ingerlanneqassanersooq aammalu sulisut sorliit nakkutiginnissanersut siunnersuuteqanngimmat. Qitiusumik nakkutilliisoqarfiup kommunimilu nakkutilliisut akornanni suleqatigiinnissaaq qanoq takorloorneqarpa?

Tamatuma saniatigut kommunit najugaqarnissamut neqeroorutaatitik namminneq nakkutigissagaat KANUKOKA-mit ajornartorsiutitut isigineqarpoq. Tamatumunnga pissutaavoq kommunit immikkoortortai ingerlatsiviummata, taavalu najugaqarnissamut neqeroorutit inatsimmi akerlerisanut erssarissunik tunngavissaqarani oqartussaqaarfittut namminersortuunngillat. Nalinginnaasumillu ingerlatsinermi najoqqutarisat naapertorlugit, kommunip ingerlatsivimmini immikkoortortani nakkutigissavai aamma taakku innuttaasunik kiffartuussinerat ilanngullugu. § 11, imm. 3 (maannakkut §13, imm.2)ersarinngilaq, pissutigalugu kommune oqartussaqaarfiit allat akulerutsinnagit ingerlatsivimmini pissusissamisuunngitsut iluarsinissaannut pisussaaffeqarmat.

Akissut: Kommunalbestyrelsi inunnut annertuumik innarluutilinnut najugaqaqatigiiffimmu, najugaqarfimmu illersugaasumut imaluunniit ulloq unnuarlu neqeroorummut innersuunneqarsimasunut, inummut sammititamik nakkutilliinissamik pisussaaffilerneqarput. Kommunalbestyrelsi nammineq najugaqarfissatut neqeroorutaatiminni nakkutilliissanngilaq, tassami inatsisissatut siunnersuut manna naapertorlugu ulloq unnuarlu inissiinernut sunulluunniit ingerlatsinermut sammisumik nakkutilliinissaaq Naalackersuisut suliasaraat. Aalajangersagaq iluarsineqarpoq, taamaalilluni kommunalbestyrelsi taamaallaat inunnut annertuumik innarluutilinnut inummut sammititamik nakkutilliissalluni. Tamatuma saniatigut Naalackersuisut inummut sammititamik nakkutilliineranut maleruagassanik atuutsitsilersinnaanerannut inatsimmi tunngavissaaq ilanngunneqarpoq, nakkutilliineq qanoq ingerlasassanersooq sukumiisumik maleruagassiivigineqarsinnaalluni.

§ 13, imm. 2, nr. 2 (*maannakkut § 15, imm.2, nr. 2*) Naammagittaalliuuteqarsinnaanermut malittarisassat eqqarsaatigalugit aalajangersagaq ersarinngilaq, pissutigalugu suliat Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmumut naammagittaalliuutaasut suliarisassatut qaqqeqqinnissaannut kommunit aallaaviatigut malittarisassaqaqqinnimmata.

Akissut: Nakkutilliisoqatigiit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmumut naammagittaalliortarnermut tunngatillugu maleruagassat ilisimaarai aammalu suliaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmumut suliakkiunneqarsimasoq Nakkutilliisoqatigiit kommunalbestyrelsimit paasitinneqarpata, tamanna sillimaffigissallugu.

§ 14 (*maannakkut § 12, imm.2 aamma imm.3*) Aalajangersagaq § 12-i (*maannakkut § 14*)saniatigut immikkut imarisqaqarnersoq KANUKOKA-mit nalornissutigineqarpoq.

Akissut: § 14-imi (maannakkut § 12, imm.2 aamma imm.3) aalajangersagaq allatut ilusilerneqarpoq aammalu § 12, imm.3 - 4-itut ilanngunneqarluni. Aammattaaq takuuk Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmumut akissut.

§ 15, imm. 2 aamma 3 (*maannakkut § 16, imm.2 aamma 3*) KANUKOKA isumaqarpoq, nakkutilliisoqarfimmit peqqusineq ingerlatsinikkut aalajangiunneqarsinnaanngitsoq, pissutigalugu suliami taama ittumi kommune namminersortutut inissisimanngimmat, kisiannili imm. 2-mi aamma 3-mi aalajangersakkat oqartussaqaqarfiit marluk akornanni aalajangiisinnaatitaanernik agguataarisimanertut paasineqassasut.

Akissut: Naalackersuisut inatsisilerinikkut immikkoortuupput nammineertut, soorlu aamma kommuni inatsisilerinikkut immikkoortuusoq nammineertoq. Tamatuma kingunerisaanik peqqusissutit taamatullu pisortat ingerlatsineranni inatsisit malillugit aalajangiinerit Naalackersuisoqarfimmi nakkutilliisoqatigiinnit kommunalbestyrelsimut tunniunneqartut, saneqqunneqarsinnaanatik pisussaaffiliisuupput.

KANUKOKA-p paaserusutaa tassaavoq, “sukannersumik nakkutilliineq” taanna qanoq paasineqassanersoq.

Akissut: Sukannersumik nakkutilliineq aalajangiinnermut takussutissaavoq, tassani Naalackersuisut naliliisimassallutik, piffissap erseqqinnerusumik allassimasup iluani annertuumik nakkutilliinissaq immikkut nassuiagaasoq, pisariaqartinneqartoq. Sukannersumik nakkutilliineq nakkutilliinnermut annertunerusumut takussutissaavoq aammalu qanoq pisoqaraluarpalluunniit nakkutilliilluni takusaanerit amerlanerusut aammalu paasissutissanik amerlanerusunik piniarnerit ingerlanneqartussaallutik, taamatullu Nakkutilliisooqatigiit nalinginnaasumik nakkutilliinerit pissutsit naapertorlugit aaqqissuuttassavaat, Nakkutilliisooqatigiit aamma sukannersumik nakkutilliineq pissutsit aalajangersimasut naapertorlugit aammalu pissutsit sukannersumik nakkutilliinissamik malitseqarsimasut malillugit nakkutilliineq aaqqissuuttassallugu.

§ 16 (maannakkut § 17) Naalackersuisut nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmik pilersitsissapput.

Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivik inatsisitigut tunngavilerneqarnera nuannaarutigineqarpoq tassanngaanniillu inuit innarluutillit, taakku qanigisaat kommunalbestyrelsillu inatsisartut inatsisaat pillugu siunnersuisoqarlunilu aqutissiuisoqassaaq. Kommunit sinnerlugit pingaartumik suliani ajornakusoortuni sullissivimmit nassuiaasiortoqarsinnaanera toqqissisimanarpoq, taakkulu KANUKOKA-mit kommuninillu ukiuni arlalinni taamaattoqarnissaa ujjartorneqareerpoq, taamaalillutillu aamma naleqquttunik oqaaseqaasiorsinnaallutik kiisalu tapersersorneqarnissamut periarfissat pillugit aqutissiuussisinnaallutik, eqaarsaarnissamut neqeroorsinnaallutik pikkorissartitsisinnaallutillu aamma tapersersorteqarnissamut periarfissanik tunniussaqaarsinnaallutik. Kissaateqarnikkut sullissivimmut innersuussineq kommuninut atuisutut akiliuteqartoqannginnissaa pissusissamisorpoq.

Akissut: Eqqarsaataangilaq inuit innarluutillit sullissivimmiinnerannut kommunit akigititamik akilisarnissaannik qanittumi atuutsitsilersoqassasoq. Taamaattoq paasinarsisimassappat tamanna naapertuuttoq pisariaqartorlu, akigititamik akiliisarnissaaq atuutsinneqalersinnaasoq inatsimmi tunngavissaaq ilanngunneqarpoq. Tamatuminnga pisariaqartitsisoqalissappat, apeqqut kommuninut suleqataasunut isumaqatiginninniutigineqarluni qaqqinneqassaaq.

Suliat ullumikkumut IPIS-imit akisussaaffigineqarsimasut ilaat sullissivimmit akisussaaffigineqalerneru nuannaarutaapput. IPIS ukiuni arlalinni suliniuterpassuarnik suliaqarsimapput, siullermik inuit innarluutillit taakkulu qanigisaat pillugit, kisiannili aamma kommunimi sullissisut pikkorissartillugit aamma innarluutit assigiinngitsut nassuiaasiortulugit, taamaalillutimmi inuit immikkut innarluutillit qanigisaasa innarluutaat annertunerusumik paasisimasaqarfiginerussammatigit.

Taamaammat inuit innarluutillit pillugit nuna tamakkerlugu sullissivik nutaaq KANUKOKA-mit qilanaarineaqaqaaq, inuit innarluutillit ilaatigut pillugit neqeroorutaasut nukittorsarneqarnissaat innarluutillillu pillugit kommuninut suliniutigineqartunut ikorfartuutaanissaa naatsorsuutigineqarluni.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq.

§ 16, imm. 1, nr. 7 (maannakkut § 17, imm.1, nr.7) Naalackersuisut nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmik pilersitsissapput, ilaatigut tassani suliaassaallutik:

7) kommunalbestyrelsimit piunaffigineqarneq malillugu ulloq unnuarlu neqeroorummiigunnaarnissaaq pillugu suliani ilitersuisutaasumik oqaaseqaateqartarneq.

Tamannarpiaq pillugu oqaaseqaatini allaqqavoq, inuup innarluutillit ulloq unnuarlu neqeroorummiinnera atorunnaassasoq kommunalbestyrelsip aalajangernera pillugu ulloq unnuarlu neqeroorummit akerlerineqarpat, ulloq unnuarlu neqeroorummit isumaqartoqarpat angerlartitsisoqassanngitsoq, Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivik oqaaseqaasiussasoq. KANUKOKA-mit eqqumaffigeqquneqarpoq, akerlianut tunngasumik allaqqasoqanngimmat: Ulloq unnuarlu neqeroorummit angerlartitsisnissaaq pillugu ulloq unnuarlu neqeroorut aalajangissaaq, naak kommunalbestyrelse isumaqaraluartoq angerlartitsisoqassanngitsoq. Ulloq unnuarlu neqeroorummit inummik angerlartitsisoqarnikuuvoq inuk sullissanut sinnerinut naleqqiullugu naleqqutinnginneranik tunngavilersuisoqarluni, taamatullu pisoqarpoq naak kommunalbestyrelse

inuk pillugu neqeroorutitigut allatigut periarfissaarukkaluartoq. Ajornartorsiut tamanna misissuataarneqartariaqarpoq. Aamma § 10, imm. 2-mut (*maannakkut; atorunnaarpoq*) oqaaseqaatit takukkit.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuummi § 10-imi, tusarniaassutigalugu nassiunneqartumi allassimavoq, ulloq unnuarlu neqeroorutini ataasiakkaani tamaginni innersuussisartoq ataatsimiititaliaq allatsinnissaq angerlartitsinissarlu pillugit aalajangiisinnaassasoq. Tamanna maanna peerneqarpoq aammalu aaqqissuussinermik taarserneqarluni, taanna malillugu kommunalbestyrelsi Naalackersuisunut inassuteqaammik nassiussisassalluni, takuuk § 11, imm. 2, tamatuma kingorna Naalackersuisut inuk ulloq unnuarlu neqeroorummi, takuuk § 11, imm. 1, inissaqartinneqassasoq aalajangiissallutik. Tamatuma kingorna ulloq unnuarlu neqeroorummi aalajangersimasumi sorlermi inuk allatsissanersoq qitiusumi innersuussisartut aalajangiissapput, takuuk § 12, imm. 2.

Taamaalilluni ulloq unnuarlu neqeroorummi nammineerluni angerlartitsisoqarsinnaanera inatsimmi periarfissaqanngilaq. Kommunalbestyrelsi kisimi, inuk pisariaqartumik tapersiivigineqarnersoq, takuuk § 69, imm. 1, aammalu tapersiineq taanna atorunnaassanersoq, takuuk § 69, imm. 4, ingerlaavartumik naliliisartussaavoq. Kommunalbestyrelsip ulloq unnuarlu neqeroorummiinneq unitsinneqassanersoq aalajangiinissaa sioqqullugu piunasaqaatit arlaqarput naammassineqarsimasussat, taakkualu § 70-imi allassimapput. Ilangullugu ilaatigut tapersiivigineqarnissamik suli pisariaqartitsisoqarnersoq nalilersorlugu, inuk oqaloqatigalugu, ulloq unnuarlu neqeroorummit allaganngorlugu oqaaseqaammik piniarluni.

Tamatuma kingorna aalajangiinissamut suliap ingerlasarnera taamaalilluni marlunnik aqqusaagaqarfiusassaaq.

§ 19, imm. 2 (*maannakkut § 21, imm.2*) KANUKOKA-p paasinninnera naapertorlugu innarluuteqartutut pisinnaatitaaffilinnut aqutissiuisussatut pisussaaffittut isigineqassaaq, § 16-ilu (*maannakkut § 17*) sullissivimmit aalajangiisinnaatitaanerulluni.

Akissut: § 16-imi (maannakkut § 17) pissutsit Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissiviup suliarisinnaasai arlallit allattorneqarput aammalu § 19 imm.2-imi (maannakkut § 21, imm.2) Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissiviup kommunalbestyrelsimut ilitseruinissamut tassunga pisussaaffeqarnera allassimalluni.

§ 20 (*maannakkut § 21*) Aalajangersakkap matuma kommuninut aningaasatigut kingunerisassai erseqqissaatigineqanngillat. Tamatuma saniatigut kommunit neqeroortitsisinnaatitaanerat naapertorlugu pikkorissartitsinernik neqeroortitsisoqanngippat kommuninut qanoq kinguneqassanersoq takuneqarsinnaanngilaq.

Akissut: Inuk pikkorissassanersoq kommunalbestyrelsi aalajangiisussaassaaq. Aalajangiineq taanna innuttaasup Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigisinnaassavaa, tassani tamatuma kingorna aalajangiineq inatsisit malillugit

pisimanersoq, taamaalillunilu kommuni innuttaasup pikkorissartinnissaanut pisussaaffeqarneris, isummerfigineqarsinnaassalluni. Taamaattoq erseqqissarneqartariaqarpoq pikkorissarnerit, atuartitsinerit ilaalu ilanngullugit suut naleqqunnersut, ilaatigut inuit innarluutillit ataasiakkaat, kisiannili aamma neqeroorutit, apeqqutaasussaammata.

§ 21, imm. 1 (*maannakkut § 22, imm.1*) Siunnersuisarnej kinaassutsimik isertortumik ingerlanneqarsinnaanera ersarinngilaq, pissutigalugu oqartussaarfik siunnersuiniartoq eqqortumik siunnersuiniarnermini naammattunik paasissutissanik peqarnissaq pisariaqassamat.

Tamatuma saniatigut kommune naqitamik malittarisassaqarani kinaassutsimik isertorluni periuseqarnissaq anguniassaangilaa, taamaappat sullissinermut inatsimmi malittarisassanut sulianillu takunnissinnaatitaanermut paasissutissanillu ingerlatitseqqiisarnermut pisortat inatsisaanni maleruagassanut naapertuutinnigilaq.

Akissut: § 21 imm.1-imi (maannakkut § 22, imm.2) kinaassuseq isertuullugu siunnersuisarnej pillugu aalajangersagaq, aalajangersakkamit peerneqarpoq. Siunnersuineq kommunalbestyrelsip ataani suliasamik suliarinnittartumit ingerlanneqassaaq, taanna nipangiussisimasussaataitaanermi pineqartunut ilaassalluni, taamaattumik inunnut innarluutilinnut qanigisaasut suliasanik suliarinnittartup nipangiussisimasussaataitaaneranit naammattumik illersugaasutut isigineqarput.

§ 22, imm. 1 aamma 2 (*maannakkut § 23, imm.1 aamma 2*) Aalajangersakkami imm. 1 qanoq paasariaqarneris nassuiaatigalugu oqaaseqaatigineqarnissaa ujartorneqarpoq, tassa qinnuteqaqqaarani kommune suliasanngortitsisinnaasumut tunngasoq.

Akissut: Aalajangersagaq nassuiaatini erseqqissarneqarpoq aammalu allanneqarluni kommuni suliani innuttaasup imaluunniit taassuma suliami sinniisuutitaata qinnuteqaateqarnerani qaqqinneqartumi aalajangiisinnaasoq, taamatullu kommuni nammineq ingerlataminik apeqqutinik qaqqitsisinnaasoq aalajangiisinnaasorlu.

Imm. 2, oqaaseqatigiit sisamaat, ”Nalilersuineq pisariaqartunit annertunerussanngilaq”, ersarippallaanngilaq. Aalajangiinissamat tunngavigisassami najoqqutassat inatsisitigut naapertuuttut iluarsiivigineqarnissaat anguniarneqarneris, imaluunniit suliap paasissutissaata iluarsiivigineqarnissaa anguniarneqarneris KANUKOKA-mit ersarissaqquneqarpoq. Taakkunanili marlunni aalajangersakkap sukumiisumik annertussusaa itisilerlugu nassuiaatigisariaqarpoq.

Akissut: Tamanna pisortat ingerlatsineranni inatsisini nalinginnaasuni tunngaviusunut takussutissaavoq aammalu ilitsersuutitut ilusilimmi sammeqqinneqassalluni.

§ 22, imm. 3 (*maannakkut § 23, imm.3*) Aalajangersakkanut oqaaseqaatinut atatillugu, ingerlatsinikkut illuatungerisanut tusaniaanissamat pisussaaffik nalinginnaasup nikinganissaa anguniarneqarneris ersarinngilaq. KANUKOKA-mit paasinnittaaseq naapertorlugu, sullissinermut inatsimmi illuatungerisamat tusarniaanermi malittarisassat nikingaqqusaapput aatsaat ersarissunik maleruagassaqarpata, taamaammat inuup innarluutillip qinnuteqaatini tamakkiisumik akuersissutigitissimangippagu, aallaaviatigut inuk innarluutilik allakkatigut

tusarniaaffigineqassaaq. Akerlianilli pisuni oqaloqatiginninnerni illuatungerisamik tusarniaanissamat pisussaaffeqanngitsuni siunertaappat, inatsimmi imaluunniit taassuma aalajangersagaani takuneqarsinnaasariaqarpoq, pissutigalugu illuatungerisamat tusarniaanissamik pisussaaffeqarneq sullissinermi ilaaginnarmat.

Akissut: Aalajangersakkami siunnersuutigineqartumi, suliassanik suliarinnittarnermut inatsimmi pisortat ingerlatsineranni inatsisini nalinginnaasuni suliami attuumassuteqartumik tusarniaasarnermut maleruagassat, saneqqunneqanngillat. Inuup innarluutillip allat assigalugit nammineq soqutigisaminik isumaginninnissamat periarfissinneqarnissaa, taamaalillunilu assigiinngisitsivigineqannginnissaa, qulakkeerniarlugu aalajangersagaq ilanngunneqarpoq.

§ 23 (maannakkut § 24) *Kommunalbestyrelsip inummut innarluutilimmut neqeroorutigissavaa 1) inuttut ikiorserneqarnissaaq, 2) angerlarsimaffimmi suliassanut pisariaqartunut tapersiinnissaaq aamma 3) nerisaqarnikkut sullinneqarneq.*

Ikiorsiinerit pingasuusut sukumiisumik assersuusiaralugit suut pineqarnersut paasiuminartunngorlugit oqaaseqaatitigut (qupperneq 43-mi) takusassianngorneri pitsaasuvoq. Matumani 3) nerisaqarnikkut sullinneqarneq eqqarsaatigalugu, inuup innarluutillip illoqarfimmi imaluunniit nunaqarfimmi najugaqarfimmini periarfissat suunersut apeqqutaapput, naak immikkoortut tamarmik sulisussaaleqinermik ilungersunartoorsinnaagaluartut. Aalajangersakkap kommuninut aningaasatigut eqqornerusumik qanoq kinguneqassanersoq KANUKOKA-mit paaserusunneqarpoq, pissutigalugu oqaaseqaatini nalinginnaasuni nerisaqarnikkut sullinneqarnertaanut tunngasut illuinnaasiortumik sammineqarmata.

Akissut: Aalajangersakkami ataatsimut isigalugu siunertaavoq inuit innarluutillit ulloq unnuarlu paaqqinniffimmi inissinneqaratik, nammineq angerlarsimaffimmiiginnarsinnaanissaasa, tunngavissinneqarnissaa. Inuttut ikiorneqarnissaaq aammalu angerlarsimaffimmi suliassanut pisariaqartunut tapersorsorneqarnissaaq, inuit innarluutillit amerlasuut nammineq angerlarsimaffimminniiginnarsinnaanissaannut, pisariaqartarput. Ulloq unnuarlu inissiinerit atornagit, pitsaaliuilluni iliuusissanik annertunerusumik atuineri, kommunit sipaaruteqarsinnaanerat annertooujussuarmik periarfissaqarpoq.

Soorunami suliaqarnermi ajornartillugu imaluunniit aningaasaqarnikkut naapertuutinnigippat, kommuni ikiorsiissasoq pillugu piumasaqaateqartoqarsinnaanngilaq.

§ 24 (maannakkut § 25) *Kommunalbestyrelsi inummut innarluutilimmut atortorissaarutinik ikiuutaasussanik pissarsinissamat tapersiissaaq, atortorissaarut ikiuutaasussaaq 1) annertuumik inuup innarluutaasa malitsigisaannut ikiuutaasinnaappat, 2) annertuumik inuup ulluinnarni inuuneranut oqilisaasinnaappat imaluunniit 3) inuup inuussutissarsiummik ingerlatsinissaanut pisariaqarpat.*

Ikiutinik pissarsinissamat oqaaseqaatini (qupperneq 44-mi) periarfissat pingasut takuneqarsinnaapput: 1) Pissarsinissamat tapersiineq, inuup nammineerluni atortumik ikiuutaasussamik pisinissaanut aningaasaqarnikkut tapersiissutitut 2) atortumik ikiuutaasussamik atukkiinertut 3) kommunalbestyrelsip inummut atortumik ikiuutaasussamik pisineratigut. Periarfissat pingajuat ullumikkut atornerparpaajuvoq. Sumiiffinni amerlanerpaani ilungersunartumik inissisimanarmat imaluunniit ikiuutit sumiiffissaalatsineqartarmata kiisalu

najukkani sunik ikiuuteqarnersoq ataqatigiissaarisooqarneq ajormat taavalu oqartussat sorliit sunik ikiuuteqartarnersut ilisimasat killeqarlutik, najukkani ikiuutit uninngasuutigineqartartut qulaajarnissaat aallartittariaqarpoq, soorluttaaq kommunip peqqinnissaqarfiullu akornanni ininut tunngatillugu isumaqatigiinnissat qulakkeertariaqartut. Tamatumunnga atatillugu Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivik qanoq inissisimaniarpa?

Akissut: Innarluutilinnut sullissivik innuttaasunut innarluutilinnut atukkiisarluni ikiuutitut atortuusivimmik inerisaasussaassasoq eqqarsaatigineqanngilaq. Innarluutilinnut sullissivik ikiuutitut atortunut eqqortunut tunngatillugu ilitsersuissaaq. Immaqa innuttaasoq innarluutilinnut sullissivimmi sungiusariarsinnaavoq, tassani ikiuutitut atortut suut sapinngisamik pitsaanerpaamik iluaqutaassanersoq misilerarneqarluni. Tamatuma saniatigut Namminersorlutik Oqartussat aamma kommunit kiisalu suleqatigisartakkat allat akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqartoqassasoq eqqarsaatigineqarpoq. Ilanngullugu toqqorsivinnik atortulersuuteqarnissaq pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsinnaassaaq.

Imm. 3-mi “uppernarsaalluni nalunaarsinnaanera” innersuussutigineqarpoq. KANUKOKA-mit maluginiarneqarpoq, nalunaarutit taama ittut Kalaallit Nunaanni – Danmarkimi suut atuunnersut akerleralugit – pisinnaatitaanermut killiffiit immikkut ittut atuupput, uppernarsaalluni nalunaarsinnaanerup unioqqutinnerani pinerluttunut inatsimmi immikkut aalajangersagaqanngilaq.

§ 26 (maannakkut § 27) *Kommunalbestyrelsen qaammammut nalunaaquttap akunneri xx tikillugit amerlassusilinni ingiaqateqarnissaq neqeroortigissavaa, inuk innarluutilik:*

- 1) *utoqqalinersiat pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu utoqqalinersiaqalernissamut ukiunut killissarititaasut sukkulluunniit atuuttut, inorlugit ukioqarpat, aamma*
- 2) *innarluuteqarnini pissutigalugu kisimiilluni angalaarsinnaanngippat.*

§ 6-imi (maannakkut § 7) allaqqavoq, Inatsisartut inatsisaat manna, ukiut apeqquataatinnagit, inunnut innarluutilinnut atuuttoq. Inuit innarluutillit utoqqalinersiallit ukiui nalleraluarpatigilluunniit tapersersorteqaannarnissamik pisinnaatitaaffeqarput. Inuk innarluutilik utoqqalinersiallit ukiui suli nallingikkai ingiallorteqarnissaanik neqeroorfigineqarnera allalu assinganik pisariaqartitsisoq neqeroorfigineqarani, pissutigalugu inuk pineqartoq innarluutilik utoqqalinersiallit ukiui qaangersimmagatit utoqqalinersiallillu ukiui nallingikkallarmagatit ingiallorteqarnissamut neqeroorfigineqarnikuunani, ataqatigiinngitsutut inissisimavoq, naleqqiuguk § 6. Tamanna piviusorsioruunngilaq iluarsineqartariaqarlunilu.

Aamma “akunneri XX”-inik taaguineq erseqqissarneqartariaqarpoq, pissutigalugu aalajangersakkap allaffissornikkut isumaginissaanut tunngavissaq ersernerluppallaamat.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Ukiunut killissaliussaq peerneqarpoq aammalu qaammammut nalunaaquttap akunnerisa amerlassusissaat ikkunneqarluni.

“Ingiallortinut” kommunit aningaasartuutissaattut aningaasatigut kingunerisassaasa naatsorsorneri ujjartorneqarput.

Imm. 2 eqqarsaatigalugu, sulisunik atorfinitsitsinermi ingiallorteqartarnermut aaqqiissut siunertamut atorneqartillugu kommuninut aningaasartuutaanerusussatut kinguneqassaaq.

Akissut: Ingiaqateqartitsineq maannamut tapersersortimit sulisorineqartumit isumagineqartarpoq. Allannguutaasoq tassaaneruvoq, inuk innarluutilik nammineerluni inummik ingiaqateqartitsinermit suliasanik sulisorerusutaminik toqqaanissamut periarfissaqassasoq.

Aalajangersakkami allanngortitsisoqarpoq, taamaalilluni kommuni ingiaqataasartussamik atorfinitsitsissanani, kisianni ingiaqataasartussaq taamaallaat akuerissallugu. Kommunip ingiaqataasartussaq pineqartoq nalunaaquttap akunnerinut ingiaqataasartumut atorneqartunut nalunaaquttap akunnermusiaqartillugu aningaasarsitissavaa.

§ 27 (maannakut § 28) Kommuninut aningaasatigut kingunerisassaasa naatsorsornissaat ujarborneqarput, pissutigalugu inatsisissatut siunnersuummi nalinginnaasumik oqaaseqaatini nassuiaatigineqanngimmata, aamma inip aaqqissuunnissaanut ikiorserneqarnissaq pillugu aalajangersagaq inatsimmi atuuttumi pinngitsoortinneqarsinnaavoq.

Akissut: Aalajangersagaq, paaqqinniffinni inissiineq aningaasartuuteqarfiungaatsiartartoq atornagu, inuit amerlanerusut nammineq angerlarsimaffimmiiginnarnissamut periarfissaqarnissaasa qulakkeernissaanik politikkikkut kissaateqarneq eqqarsaatigalugu, isigineqassaaq. Siunissami inuit innarluutillit nammineq angerlarsimaffimminiiginnarnissaannut suliniuteqarnissamik politikkikkut siunnerfeqarneq, ilanngullugit assersuutigalugu nerisassanik sullissineq, nammineq angerlarsimaffimmi tapersiisarneq, angerlarsimaffimmi innarluutilimmuut naleqquttumik aaqqissuussinissamut tapersiisarneq, kommuninut aningaasaqarnikkut annertoorujussuarnik iluanaaruteqarfiusussaavoq. Peqatigisaanik nammineq angerlarsimaffimmiiginnarnissamik periarfissaqarneq, inuit innarluutillit amerlasuut pitsaasumik inuuneqarneranni annertuumik qaffassaasussaavoq. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut tamarmiisoq, innuttaasunut innarluutilinnut iluaqutaasumik isumalluutinik pitsaanerumik atuinissamut allanngortitsinissatut isigineqassaaq.

Tamatuma saniatigut inigisap “naleqqunnerulersinnissaa” qanoq paasisariaqarnerisooq nassuiaqquneqarpoq.

Akissut: Inigisami aaqqissuussinermut tapersiisarnermut siunertaavoq, innuttaasup sapinngisamik nalinginnaasuunerpaamik nammineernerpaamillu inuuneqarnissamik periarfissinneqarnissaa, pineqartoq sapinngisamik annertunerpaamik ulluinnarni allanit ikiorneqarnissamik pinngitsuisinnaalersinnissaa kiisalu innuttaasup sapinngisamik sivilunerpaamik nammineq angerlarsimaffimminiiginnarsinnaanissaata qulakkeerneqarnissaa. Tamanna naliliineruvoq eqqortoq aammalu innarluutaasup suussusaa imaluunniit annertussusaa aalajangiisussanngilaq, kisianni inissiap qanoq annertutigisumik aaqqissuunneqarnerani inuk innarluuteqarnermini nammineq angerlarsimaffimminiissinnaanissaa aalajangiisussalluni.

Innuttaasup innarluutillip angerlarsimaffiata aaqqissuunneranut tapiissuteqarneq kommuninut malunnaataasumik aningaasartuutinngorsinnaavoq. Inuk innarluutilik toqukkuq qimaguppat imaluunniit najukkani qimappagu, inuup innarluutillip inaani aaqqissuussat siunertaanut

amerlanertigut atorunnaassapput, taamaammat piginnittut nikinneranni kommunip aningaasartuutai taarsigassarsiatut isumannaarneqarnissaat isumaliutigisariaqarpoq.

Akissut: Aalajangersagaq, paaqqinniffinni inissiineq aningaasartuuteqarfiungaatsiartartoq atornagu, inuit amerlanerusut nammineq angerlarsimaffimmiiginnarnissamut periarfissaqarnissaasa qulakkeernissaanik politikkikkut kissaateqarnek eqqarsaatigalugu, isigineqassaaq. Siunissami inuit innarluutillit nammineq angerlarsimaffiminiiginnarnissaannut suliniuteqarnissamik politikkikkut siunnerfeqarnek, ilanngullugit assersuutigalugu nerisassanik sullissineq, nammineq angerlarsimaffimmi tapersiisarnek, angerlarsimaffimmi innarluutilimmut naleqquttumik aaqqissuussinissamut tapersiisarnek, kommuninut aningaasaqarnikkut annertoorujussuarnik iluanaaruteqarfiusussaavoq. Peqatigisaanik nammineq angerlarsimaffimmiiginnarnissamik periarfissaqarnek, inuit innarluutillit amerlasuut pitsaasumik inuuneqarneranni annertuumik qaffassaasussaavoq. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut tamarmiusoq, innuttaasunut innarluutilinnut iluaqutaasumik isumalluutinik pitsaanagerusumik atuinissamut allannortitsinissatut isigineqassaaq.

§§ 28 aamma 29 (maannakkut §§29 aamma 30) Kommuninut aningaasatigut kingunerisassaasa naatsorsorneri ujartorneqarput, pissutigalugu inatsisissatut siunnersuutip nalinginnaasumik oqaaseqaataanni tamakku nassuiaatigineqanngimmata, inatsimmullu atuuttumut naleqqiullugu aalajangersagaq nutaajulluni.

Akissut: Aalajangersagaq inatsimmik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq.

§ 30 (maannakkut § 31) Inatsisissatut siunnersuummi oqaaseqaatini § 30, imm. 3-mut attuumassuteqartunik oqaaseqaateqarpoq. Aalajangersagaq pineqartoq inatsimmi allaqqanngilaq.

Akissut: § 30 imm. 3-imut nassuiaatit peerneqarput, taamaalilluni inatsisip oqaasertai nassuiaatillu imminnut naapertuutilerlutik.

§ 31 (maannakkut § 32) Inuk utoqqalinersiat pillugit utoqqalinersiaqalernissamut ukiunut killissarititaasut sukkulluunniit atuuttut inorlugit ukioqarpat, kommunalbestyrelsi inummut innarluutilimmut aningaasartuutaanerusut annertuut matussusernissaannut aningaasanik tapersiissaaq.

§ 26-p (maannakkut § 27) ataani oqaaseqaatit takukkit, matumani pineqartut taakkuupput: Inuk innarluutilik imm. 1 malillugu aningaasartuutaanerungaatsiartut matussusernissaannut aningaasatigut tapiiffigineqarsimasoq, utoqqalinersialittut ukioqarnermut ikaarsaarnermi aningaasartuutaanerungaatsiartunut matussusiinissamut pisinnaatitaaffik attatiinnassavaa. Imaassappat, inuit innarluutillit utoqqalinersialittut ukioqalernermi Inatsisartut inatsisaat una malillugu taamaallaat ikiorserneqartarunik, utoqqalinersialittullu ukioqalernissaat sioqqullugu aamma taamatut pineqartarsimallutik, § 6 naapertorlugu pissusissamisunngilaq. Siuliani taaneqartutut tamanna piviusorsioruunngilaq iluarsineqartariaqarlunilu.

Akissut: Ilanngunneqarpoq. Inatsimmi matumani ukiunut killissaliussaq peerneqarpoq. Aammattaaq utoqqalinersiutinut inatsimmi § 16 imm.1-imut allannguutissatut siunnersuuteqartoqassaaq, taamaalilluni taanna taamaallaat peqqissutsimut tapimut

tungassuteqalissalluni, taamaalilluni inunnut innarluutilinnut /annertuumik innarluutilinnut tapit tamarmik innarluutilinnut inatsimmi maleruagassiivigineqassallutik

§ 35 (*maannakut § 36*) Inatsisissatut siunnersuummi aningaasatigut kingunerisassaasa nassuiaatigineqarneri naapertorlugit, inatsit maanna atuuttoq malillugu innarluutillit sapinngisamik suliffeqarnikkut sammisassaqartittarnissaat qulakkeerneqassasoq kommuninit pisussaaffigineqarpoq. Tamatumunnga KANUKOKA isumaqataangilaq, pissutigalugu inatsit atuuttoq naapertorlugu Namminersorlutik Oqartussat pisussaaffigimmassuk, taavalu suliassaqarfiup matuma suliatus isumaginissaanut kommunit sannaviit nakkutigineqartut ingerlannissaannut killeqarmata.

Taamaammat aalajangersakkap matuma kommuninut aningaasatigut kingunerisassaasa misissuiffigeqqissaarnissaat eqqortoq ujartorneqarpoq.

Akissut: Siusinaartumik pensionisianik iluarsaaqqinnermut atatillugu kommunit innuttaasunut siusinaartumik pensionisialinnut suli sulisinnaassuseqartunut, taakkua suliffeqarnermi nalinginnaasumi suliffissarsisinnaasimangippata, tulluarsakkamik suliffissanik neqerooruteqarnissamik pisussaaffilerneqarput, ilanngullugit oqinnerusumik suliffeqarnissaq. Tassunga aningaasanik ikigisassaangitsunik immikkoortitsisoqarpoq. Innuttaasut innarluutillit amerlasoorpassuit aaqqissuussami tassani pineqartunut ilaapput. Tamatuma sanitigut inuit innarluutillit ilai sulisinnaassuseqanngillat imaluunniit annikitsuaraannarmik sulisinnaassuseqarlutik, taamaattoq sammisassaqartitsinermi neqeroorutini imaluunniit annikinnerusumik suliffissaqartinneqarnissamik neqeroorutiniq atuisinnaassallutik, pisinnaasaminnik nalinginnaasunik, ulluinnarni pisariaqartinneqartunik, attassiinnarnissamut iluaqutaasinnaasumik. Sammisassaqaanginneq tamatumalu kingunerisaanik pitsaasumik inuunekarunnaarneq aammalu nalinginnaalluinnartunik pisinnaasaarunneq, inuit ilungersunartumik innarluutillit paaqqutarisariaqarnerulernerannik malitseqartarpoq. Taamaattumik sammisassanut neqeroorutit, ilanngullugit aamma oqinnerusumik suliffissat annikitsut, suliniutaapput pitsaaliuisussat, isumassuineri nammagassamik kommunip isumagissallugu pisussaaffigisaanik, annikillisisinnaasoq. Tamanna aamma pissutaalluni kommunit inunnut innarluutilinnut, nalinginnaasumik ulluinnarni pisinnaasaarutinninnissaq eqqarsaatigalugu pitsaaliuineri suliniutitut, sammisassanut neqeroorutiniq pilersitsisimapput. Taamaattoq naliliisoqarpoq suliniuteqarneq pitsanngorsarneqarsinnaasoq, taamaalilluni paaqqutarisariaqarneq isumassorneqartariaqarnerlu, kommunip aningaasartuuteqarnerulerneranik malitseqartumik, inuit innarluutillit akornanni annertunerulissanani. Suliniuteqarnerup pitsanngorsarneqarnerani kommunini aningaasaqarnikkut pissarsiassat, aningaasaqarnikkut sunniutaasussani ilanngunneqanngillat, tassami tamatumunnga kommunit sammisassanut aammalu annikinnerusumik suliffissaqarnissamik neqerooruteqartarnermik aallussinerat apeqqutaasussaavoq.

§ 36 (*maannakut § 37*) Kommuninut aningaasatigut kingunerisassaasa nalilersorneri ujartorneqarput, pissutigalugu inatsisissatut siunnersuutip nalinginnaasumik oqaaseqaataani neqeroorutit taama ittut kommunimi pioreersut innersuunneqarmata, taamaattumillu

pingaaruteqanngitsunik aningaasartuuteqarnerunissaq naatsorsuutigineqarani. Nassuiaat naammangitsutut isikkoqarpoq, pissutigalugu inatsit aalajangersakkatut avaqunneqarsinnaanngitsutut nassuiaasiorneqarmat, tamatumalu kingunerisaanik neqeroorutitut pilersinneqarsimanngitsunik pilersitsinissamat pisariaqalersinnaalluni.

Akissut: Takuuk matuma siuliani akissut

§ 37, imm. 1 (*maannakkut § 38, imm.1*) Imm. 1-imi aalajangersagaq malillugu kommune qinnuteqaqqaarani suliassanngortitsisinnaanera pillugu nassuiaasiorluni oqaaseqaasioqqusisoqarpoq.

Akissut:

Aalajangersagaq nassuiaatini erseqqissarneqarpoq aammalu kommuni suliani innuttaasup imaluunniit taassuma suliami sinniisaata qinnuteqarnerani qaqinneqartuni aalajangiisinnaasoaq, taamatullu kommuni nammineq ingerlataminik apeqqummik qaqitsisinnaasoaq aalajangiisinnaasorlu, allanneqarluni.

§§ 38 aamma 39 (*maannakkut §§ 39 aamma 40*) Aalajangersakkanut marlunnet qulequttat imarisaannut sanilliullugit naapertuutinngillat, meeqqat annertuumik innarluutillit pineqarmata.

§ 38, imm. 2 (*maannakkut § 39, imm.2*) *Kommunalbestyrelsi immikkut ittumik ulluklut neqeroorummik pilersitsisinnaavoq ingerlatsisinnaallunilu.*

Qanoq tapersorteqartoqarnissaa paasiniarlugu, matumani unittuunnginnissaq anguniarlugu eqaarsarneq, suliffeqarneq, isumassiuineq allatigullu ikiuineq ilanngullugit meeqqamik nakkutiginnilluni immikkut ittumik ulluklut neqeroorummi suliassaapput. Meeqqat innarluutillit ulluklut neqeroorummi immikkut ittumi kommunalbestyrelsip ulluklut neqeroorutit pioreersup saniatigut pilersissinnaasaani periarfissaqarnerat pitsaasuvoq, ullukkullu neqeroorummi immikkut ittumi meeqqat pisariaqartitsinikkut perorsaanerup tungaatigut neqeroorfigineqartassallutik. Eqqumaffigineqassaarli illoqarfanni assigiinngitsuni ulluklut neqeroorutit utaqqisut allassimaffeqarmat, aamma illoqarfiit ilaanni taamatut immikkut ittunik neqerooruteqarnissaq ilungersunarsinnaalluni.

§ 39, imm. 2 (*maannakkut § 40, imm.2*) *Kommunalbestyrelsi immikkut ittumik klubbimi neqeroorummik pilersitsisinnaavoq ingerlatsisinnaallunilu.*

Meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit immikkut ittumik klubbimik neqeroorummik peqartinnissaat periarfissatsialaavoq. Klubbip immikkut ittumik neqeroorutit meeqqanut inuusuttunullu 18-it inorlugit ukiulinnut sunngiffimmi klubbinit neqeroorutit pioreersut saniatigut pilersinneqarsinnaapput, klubbimilu immikkut ittumi sammisassaqtitsinernik inersimasunillu peqateqarnikkut tapersorneqarnissamik periarfissaqarluni. § 38-mi oqaaseqaatinutaaq tunngatillugu, najukkani immikkut ittumik klubbimik neqerooruteqarnissaq ilungersunarsinnaavoq, pissutigalugu illoqarfanni Nuup avataaniittuni amerlanerpaani ataasiinnarmik sunngiffimmi klubbeqartarmat.

Akissut: Illutatigut atugassaqarnissaq ineqarnermut naalakkersuisoqarfimmi

akisussaaffeqarfiusumi susassaqarfigineqarpoq. Naalagaaffiit Peqatigiit innarluutilinnut isumaqatigiissutaanni tikikkuminassuseqartitsinissaq susassaqarfiuvoq pingaaruteqartoq.

§ 40, imm. 2 (maannakkut § 41, imm.2) *Inuup tapersersortaasup inuk innarluutilik, taassuma tarnikkut, timikkut inooqatigiinnikkullu ineriartorneranut kiisalu ulluinnarni pisassaminik nammineerluni naammassinnissinnaanissaanut tapersersussavaa.*

Meeqqat inersimasutulli innarluutilittut tapersersorteqartitsineq inoqarfinni tamani inunnik innarluutilinnik najugaqarfiusuni annertuumik inissaqartitsivoq. Tapersersortit ulluinnarni suliaat imaannaanngitsut amerlanerpaat isumagisinnaaneq ajorpaat. Sumiiffinni amerlanerpaani tamannarpiaq pissutigalugu tapersersortit akornanni taarseraanneq takussaavoq. Tapersersortit amerlanerpaat inunntu innarluutilinnut tapersersortit ilinniagaqanngillat, taamaattorli suussutsit assigiinngitsut pillugit pikkorissartareerlutik. Qujanartumik Peqqissaanermik Ilinniartarfik aqutigalugu tapersersortit ilinniakkamik ingerlataqarnissamut neqeroortoqarpoq arlallillu ilinniakkamik naammassinnillutik. Sapinngisamik suliat isumaginissaannut sakkusaqartilluarnissaat anguniarlugu, qitiusumi najukkanilu tapersersortit ilinniagaqarnissaannik pikkorissarnissaannillu ataavartumik neqeroorfigisarnissaat kissaatiginarpoq.

Akissut: Tapersersortit ingerlaavartumik piginnaanngorsarneqartarnissaasa qulakkeerneqarnissaa Naalakkersuisut eqqumaffigisorujussuuaat.

§ 41 (maannakkut § 42) *Kommunalbestyrelsi meeqqamut annertuumik innarluutilimmu angajoqqaatut oqartussaasumut, kommunip iluani najukkap nuunneqarnerani aningaasartuutini matussutissanik, aningaasanik tapersiinissamik neqerooruteqarsinnaavoq.*

Meeqqap innarluutillip eqqortumik ikiorneqarnissaanut periarfissaqarluarnerusumik peqartillugu, angajoqqaat innarluutilimmik meerallit nuunnissaannut ikiorserneqarnissaq paasinarpoq. Allaqqavoq *kommunip iluani* najukkap nuunneqarnerani aningaasartuutini matussutissanik aningaasanik tapersiinissamik neqerooruteqartoqarsinnaasoq – imaappammi angajoqqaat meeqqami eqqortumik ikiorneqarnissaa periarfissaatillugu kommunimut allamut nuukkusuppata?

Akissut: Aalajangersakkami innuttaasut kommunimi isorliunerusuniittut kommunimi illoqarfimmu meeqqamut innarluutilimmu taassumalu angajoqqaavinut pitsaanerusumik tapersiiviusinnaasumut nuunnissamut ikiorsiinissamik periarfissaqarneq ammaanniarneqarpoq. Kommunalbestyrelsi angajoqqaatut oqartussaasup nuunnermut aningaasartuutaannut aningaasaqarnikkut tapersiinissamik neqerooruteqarnissamut periarfissaqarpoq, kisianni kommunalbestyrelsi tamatuminnga pisussaaffeqanngilaq.

Taamaalilluni meeqqap annertuumik innarluutilit aamma meeqqap angajoqqaavisa kommunimi angerlarsimaffigisaminni sapinngisamik pitsaanerpaamik tapersersorneqarsinnaanissaat eqqarsaatigalugu, aalajangersagaq isigineqassaaq. Taamaattumik aalajangersakkami kommunimut allamut nuunnermi aningaasartuutini matussutissatut aningaasaqarnikkut tapiissuteqarnissamut periarfissamik ammaassisoqanngilaq.

KANUKOKA-mit maluginiarneqarpoq, allaffissornikkut suliaat allaffissornikkut pigineqatigiiffimmu suliarineqaraluarpataluunniit, inissiat kommunimit Namminersorlutillu Oqartussanit pigineqartut attartortinneqarnissaat kommuninit namminersorlutillu oqartussanit akisussaaffigineqartut. Taamaattumik pingaaruteqarpoq inissanik innersuussineq attartortitsinerlu pillugit inatsisitigut maleruagassat allaffissornikkullu ulluinnarni suliaqarneq innarluutilimmu naleqqiullugit naleqqussarneqarsimassammata, innersuussinermi innuttaasup innarluutillip pisariaqartitai tassanngaanniilli pingaartinneqaleriissammata.

Akissut: Inissiaq inigineqarnerani akimmiffeqartinnagu innuttaasup innarluutillip atorsinnaassagaa, inissiamik innersuussinermi sillimaffigineqassasoq, inissiamut attartortittakkamut allatsinnermi innuttaasup innarluutillip eqqumaffeqqusinnaavaa.

§ 42 (maannakkut § 43) Inuup piginnaaneqarnerminik attassiinnarnissaanut tamanna annertuumik pingaaruteqartoq isumaqartoqarpat, kommunalbestyrelsi Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmi inuup annertuumik innarluutillit allangutsaaliulluni sungiusarnissaanik neqerooruteqarnissaq pillugu aalajangiisinnaavoq.

Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissiviup neqeroorutit pillugit nammineq saaffissaqalernissaa KANUKOKA-mit naatsorsuutigineqarpoq, taamaaliornikkut inuit innarluutillit, qanigisaasut, kommunit oqartussallu allat takusinnaaniassammattigit sullissivimmi sunik neqerooruteqarnerseq (piginnaaneqarnermik attassiinnarnissamut eqaarsarneq, piffissalikkamik sullissivimmiinneq, paasiniaaffigineqarnissamut periarfissat il. il.).

Akissut: Naalackersuisut Innarluutilinnut sullissivik pillugu immikkut nittartakkamik pilersitsileruttorput, tassaniissallutik paasisutissarpasuit, kiisalu innersuussinermi iserfissaq, tassuuna kommunit innuttaasup sullissivimmi sungiusarnissaanik innersuussinissaq siunertaralugu najoqqutassanik Innarluutilinnut sullissivimmut nassiussisinnaallutik.

§ 45 (maannakkut § 46) Ingerlatsineq eqqarsaatigalugu kommunip inassuteqaataa aalajangiinerunngilaq. Aamma takukkit § 8, imm. 3-mut KANUKOKA-p oqaaseqaatai.

Akissut: Ilanngunneqarpoq, takukkit § 8 imm. 3-imut nassuiaatit.

§ 46 (maannakkut § 47) Naalackersuisut inummut annertuumik innarluuteqartumut, ulloq unnuarlu neqeroorummiittumut, illersugaasumik suliffissaqartitsinissamik aamma sammisassaqartitsinissamik ataatsimooqatigiinnissamillu neqerooruteqassapput.

Ataatsimooqatigiinnissamut neqeroorut taaguutaavoq nutaaq. Ataatsimooqatigiinnissamut neqerooruteqarnermi assersuutigalugu ataatsimut sammisassaqartitsinermut assigisaannullu pineqarpat, atuisut eqqarsaatigalugit tamanna ersarinnerusumik nassuiartariaqarpoq.

Akissut: Oqaaseqaatit nalunaarutinik suliaqarnermi pisussami ilanngunneqassapput.

§ 47 (maannakkut § 48) § 45-mut (maannakkut § 46) KANUKOKA-p oqaaseqaatai takukkit.

Akissut: Ilanngunneqarpoq § 8 imm. 3-imut (maannakkut § 9 imm.3) nassuiaatit takukkit.

§ 48 (maannakkut § 49) Kommunalbestyrelsi Naalackersuisunit akuersissuteqartoqarneratigut, inuk annertuumik innarluutilik 18-it sinnerlugit ukioqartoq Kalaallit Nunaata avataani ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik neqeroorfigineqassasoq aalajangiisinnaavoq.

Danmarkimut aallartitsilluni inissiisarneq kommuninit kissaatigineqanngitsoq, ukiut arlallit ingerlanerini KANUKOKA-mit kommuninillu Namminersorlutik Oqartussanut nalunaarutigineqartareerpoq. Ullumikkut Danmarkimut aallartitsilluni inissiisoqartarpoq pissutigalugu ulloq unnuarlu neqeroorummi inissaqanngimmat imaluunniit Kalaallit Nunaanni

naleqquttumik immikkut ittumik neqeroorummik pilersitsisoqarsimanngimmat imaluunniit ikiuinissamut atortutigullu periarfissaqanngimmat. Taamaattumik inuit annertuumik innarluutillit ullumikkut Nunatsinni neqeroorfigineqarneq ajortut pillugit immikkut ittunik neqeroorfigineqarnissaat kiisalu sulisunik ilinniartitaaneq piginnaasaannillu piukkunnarsaaneq pillugit piviusorsiorlumik pilersitsisoqarnissaa politikikkut kissaataalluinnarpoq. Tamanna aamma pissutigalugu kommuninit kissaatigineqarpoq, inuit innarluutillit Kalaallit Nunaannut angerlarnissamut kissaateqartut Danmarkimilu suli najugaqartut angerlartinnissaannut Namminersorlutik Oqartussat kommunillu ataatsimut suleqatigiillutik piareersarluakkatut pilersaarusiamik suliaqartoqassasoq. Tamatuma saniatigut imm. 1-ip imm. 2-llu akornanni naapertuuttoqanngilaq, pissutigalugu imm. 1-imi allaqqammat kommune aalajangiissasoq, imm. 2-milu allaqqalluni kommune inassuteqaateqartuussaasoq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq iluarsineqarlunilu. Kalaallit Nunaanni neqeroorutininik pilersitsinissaq ingerlaavartumik sulissutigineqarpoq, taamaalilluni Danmarkimi inissiisarnarit annikillisinneqassallutik, taamaalillunilu innuttaasut Danmarkimi inissinneqarsimasut angerlartinnissaannut periarfissat pitsanngorsarneqassallutik. Ullumikkut innuttaasut Danmarkimi inissinneqarsimasut, Kalaallit Nunaannut angerlarnissamik kissaateqartut, tamanna ajornanngippat aammalu atortulersuutit pisariaqartut ilinniarsimasullu isumalluutit Kalaallit Nunaanni pigineqarpata, angerlartinneqartarput

§ 49 (maannakkut § 50) Naalakkersuisunit akuersissuteqareernerup kingorna, Kalaallit Nunaata avataani meeqqanut ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik meeqqamut annertuumik innarluutilimmut neqeroorutigineqassasoq, kommunalbestyrelsi aalajangiisinnaavoq.

§ 48-p ataani oqaaseqaatit takukkit, maani aamma atuupput. Pingaartumik meeqqat pineqartillugit, KANUKOKA-mi kommuninillu siunertarineqartoq unaavoq, meeqqat Danmarkimut aallartillugit inissiinerit pinaveersaartinneqassapput. Meeqqap pisariaqartitsinera Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu neqeroorummi tunniunneqarsinnaanngitsoq angerlarsimaffiullu avataanut inissiineq immikkut ittuussasoq piumasaqaataagaluortoq, Kalaallit Nunaata avataani ulloq unnuarlu neqeroorummut inissiineq pillugu Naalakkersuisunit piumasaqaatinik aalajangersagaqanngilaq. Meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi eqqarsaatigineqassaartaaq, oqaatsit kulturilu pingaarutilerujussuummata, pingaartumik angerlarsimaffiup avataanut piffissami sivisunerusumi pisussami *inissiigallarneq* pineqartillugu.

Tamatuma saniatigut imm. 1-ip imm. 2-llu akornanni naapertuuttoqanngilaq, pissutigalugu imm. 1-imi allaqqammat kommune aalajangiissasoq, imm. 2-milu allaqqalluni kommune inassuteqaateqartuussaasoq.

Akissut: Innuttaasup kommunianit angerlarsimaffigisaanit inassuteqaat malillugu inuk innarluutilik ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik neqeroorfigineqassanersoq Naalakkersuisut § 11 malillugu aalajangiissapput. Qitiusumit innersuussisartut ulloq unnuarlu neqeroorummi aalajangersimasumi allatsinnissaq pillugu aalajangiissapput, takuuk § 12, stk. 2, ilanngullugu aamma Kalaallit Nunaata avataani ulloq unnuarlu neqeroorutit.

Imm.1 aamma imm.2 imminnut naapertuutinninnerat pillugu nassuiaatit iluarsineqarput.

§ 50 (maannakkut § 51) Inuk innarluutiminnut tunngatillugu piginnaangorsarnissamik pisariaqartitsippat imaluunniit piginnaangorsaqqinnermik suliniuteqarfigineqarnissamik pisariaqartitsippat, aammalu pisariaqartitsineq Kalaallit Nunaanni naammassineqarsinnaangippat, Naalakkersuisut akuersissuteqareerneranni, inuk annertuumik innarluutilik ulloq unnuarlu neqeroorummiikkallarnissamik, efterskolemiinnissamik imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani assingusumi neqeroorummiinnissamik neqeroorfigineqassasoq, kommunalbestyrelsi aalajangiisnaavoq.

Danmarkimiititsigallartarnissaq ilaanni neqeroorutaasariaqartartoq paasinarpoq. Nuna tamakkerlugu innarluutilinnik sullissivik pilersinneqarpat, immikkut ittunik ilisimasallit sullissiviliartillugit sulisunik immikkut ittunik suliaqarnissaannik ilinniartitsinissaat isumaliutigineqarsinnaavoq. §§ 48-mi aamma 49-mi oqaaseqaatit takukkit.

Tamatuma saniatigut imm. 1-ip imm. 2-llu akornanni naapertuuttoqanngilaq, pissutigalugu imm. 1-imi allaqqammat kommune aalajangiissasoq, imm. 2-milu allaqqalluni kommune inassuteqaateqartuussaasoq.

Akissut: Imm.1 aamma imm.2 imminnut naapertuutinnginnerat pillugu nassuiaatit iluarsineqarput. Meeqqat innarluutillit siullermik pingaarnertullu meeraapput, nalunaarut takkuttussaq malillugu Danmarkimi efterskolimiinnissamut tapiissutinik qinnuteqarnissamut periarfissaqartut pisinnaatitaasullu. Meeqqat taakkua pisinnaatitaaffii killilersorneqassanngillat, innarluuteqarnerat pissutigiinnarlugu. Tamanna Naalagaaffiit Pegatigiit innarluutilinnut isumaqatigiissutaannut naapertuutissanngilaq.

Innarluutilinnut sullissivimmi sulisut sullissivimmi suliassat isumagineqarnissaannut tunngatillugu naleqquttumik ilinniagaqarsimanerminni piginnaasaqartut atorfinitsinneqassapput. Tamatuma saniatigut sullissivik – pisariaqartitsinermi – inunnik allanik immikkut ilinniagaqarsimallutik piginnaasaqartunik, suliassat suliariniarlugit sullissivimmukarnissaannik isumaqatigiissuteqarsinnaavoq.

§ 55 (maannakkut § 56) Imm. 1-imi § 12, imm. 2-mut (maannakkut § 14, imm.2) akuersissutitut innersuussisoqarpoq. Tamanna paatsuuganarpoq, pissutigalugu § 12, imm. 2, nakkutilliinermut tunngasuummat. Ingerlatsisussaataitanermut tunngatillugu nakkutilliinermi suliat akuersisartuunermullu suliat ataatsimoortittariaqanngikkalarput.

Akissut: Malinneqarpoq. Isumaginninnermut Aqutsisoqarfik Naalakkersuisunik taarserneqarpoq aammalu § 12-imut (maannakkut § 14) innersuussineq peerneqarpoq aammalu nalunaarutitut ilusilimmi maleruagassat erseqqinnerusut aalajangersarneqassapput.

§ 56 (maannakkut § 57) Inuk kommunimi allami inissisimasumi najugaqatigiiffimmiinnissamik imaluunniit najugaqarfimmi illersugaasumiinnissamik neqeroorfigineqassasoq kommunalbestyrelsi aalajangerpat, kommunalbestyrelsip inuup najugaqatigiiffimmiinneranut imaluunniit najugaqarfimmi illersugaasumiinneranut aningaasartuutit akilissavai.

Nalinginnaasumik kommunit akunnerminni akiliiffiqatigiittarnissamut pisussaaffii pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 12. juni 1995-imeersoq nutarsartariaqarpoq, tamannalu 1.1.2009-mi kommunerujussuit kattussuunnerannut atatillugu taavalu inuit innarluutillit pillugit sullissinerup

1.1.2010-mi Namminersorlutik Oqartussanit kommuninut nuunneqarnerannut atatillugu KANUKOKA-mit eqqumaffigeqquneqarpoq.

Aammattaaq kommunip allap angerlarsimaffiup avataanut inissiisarfia pillugu kommune pineqartoo sukumiisumik isumaqatigeqqaar-nagu immikkut akuerisamik kommune aalajangiisinnaaneranut malittarisassa-qarner-soq KANUKOKA-mit qularutigineqarpoq.

Akissut: Aalajangersakkami, kommunimi allami inissiinissaq pillugu aalajangiisoqarsinnaasoq, naatsorsuutigineqarnera, tassungalu atatillugu najugaqaqatigiiffimmi imaluunniit najugaqarfimmi aalajangersimasumi inuup pineqartup inissinneqarnissaanut tunngasumik kommunalbestyrelsit akornanni isumaqatigiissuteqartoqassasoq, tunngaviuvoq.

§ 57 (maannakkut § 58) Sullissinermut inatsimmi § 28, imm. 2, nr. 2, 4 aamma 5 avaqunneqarniarnersut imaluunniit paasissutissanik ingerlatitseqqiisarnermut immikkut inatsisitigut malittarisassaliortoqarniarnersooq, naleqqiuguk § 28, imm. 2, nr. 3, sukumiisumik isummertoqarnissaanut KANUKOKA-mit ujartorneqarpoq.

Akissut: Suliassanik suliarinnittarnermut inatsimmi § 28 imm.2 nr.3 naapertorlugu inatsimmi matumani paasissutissanik ingerlatitseqqittarnissaq pillugu inatsimmi immikkut tunngavissaliinissaq taamaallaat siunertarineqarpoq.

§ 58 (maannakkut § 59) Naalackersuisut inunnut annertuumik innarluutilinnut ulloq unnuarlu neqeroorummik pilersitsisinnaapput, ingerlatsisinnaapput matusisinnaallutillu. Ulloq unnuarlu neqeroorut paasineqassaaq tassaasoq inunnut innarluutilinnut 18-it sinnerlugit ukiulinnut ulloq unnuarlu neqeroorut, meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut ulloq unnuarlu neqeroorut aamma ulloq unnuarlu neqeroorut matoqqasoq.

Nuna tamakkerlugu innarluutilinnik sullissivik inuit annertuumik innarluutillit immikkut pisariaqartitsisut pillugit paasisanik katersisariaqarpoq, inuit annertuumik innarluutillit ullumikkut Danmarkimi angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartariaqartut eqqarsaatigalugit, ulloq unnuarlu neqeroorut immikkut ittoq pilersinneqarniassamat.

Qupperneq 79-imi oqaaseqaatini ima allaqqavoq: *Inunnut 18-it sinnerlugit ukiulinnut ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik neqeroorutit, innarluuteqarneq ulloq unnuarlu neqeroorummiinnissamik pisariaqartitsiviusooq, innuttaasup pineqartup utoqqalinersiuteqalernissamat ukiussarisitaasut sukkulluunniit atuuttut angoreernerisa kingorna, innarluutigineqalersimappat, innuttaasunut neqeroorutigineqarsinnaanngillat.*

Ulloq unnuarlu neqeroorutini immikkut ittumik neqerooruteqannginnera imaluunniit atortuuteqannginnera inissaqannginneraluunniit pissutaallutik, inuit annertuumik innarluutillit inuusunnerusut ilaanni kommunip utoqqaat illuannut inissittariaqartarput, tamannalu isumaliutinut ilannguttariaqarpoq.

Akissut: Oqaaseqaatit tusaatissatut tiguneqarput.

§ 59 (maannakkut § 60) Imm. 1 aalajangersakkamut oqaaseqaatinut naleqqussarlugu oqaaseqaasiortariaqarpoq, taava ima allaqqalerluni ”parnaaqqatinnissaannut periarfissaalluni”.

Akissut: Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq, inatsimmi oqaasertaliineq attatiinnarneqarpoq, taamaalilluni meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni inatsimmi

tunnaveqartumik ulloq unnuarlu paaqqinniffiit pilersinneqartarnerat ingerlanneqarnerallu pillugu nalunaarummi pisussami taaguutit imminnut naapertuullutik. Taamaattoq nassuiaatit iluarsineqarput, taamaalilluik inatsit nassuiaatillu imminnut naapertuutilerluitik.

KANUKOKA-mi paasinnittariaaseq naapertorlugu, tamanna Europami Inuit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissummi allaaserisaq 5, imm. 1 aamma allaaserisaq 8, imm. 2-mut tamanna akerliuvoq, pissutigalugu malittarisassat kiffaanngissusiiaanermut tunngasut taavalu pissaanermik atuiniarluni malittarisassaqrneq allaffissornikkut aalajangersarneqarsinnaanngimmata, inatsimmili toqqaannartumik aalajangersartariaqarlutik, matumani isumassarsiorfittut naleqqiuguk Isumaginninnermik suliassaqrarfimmi pissaanermik atuneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 1, 21. november 2013-imeersoq. Inatsisip qulaani taaneqartut saniatigut § 59, imm. 2 (*maannakkut: atorunnaarpoq*) immikkut isumaqarnerisooq apeqqusernarportaaq.

Akissut: Ilanngunneqarpoq, maannakkut § 59 imm.2-imi (maannakkut: atorunnaarpoq) piginnaatitsissut peerneqarpoq.

§ 61 (*maannakkut § 62*) *Ulloq unnuarlu neqeroorut ulloq unnuarlu neqeroorummit, innarluutilinnut ingerlatsivimmit, meeqqanut inuusuttunullu ingerlatsivimmit, ilinniarfinit, politiinit aamma peqqinnissaqrarfimmi suliassaqrarfimmit ilaasortaqrartumik, suleqatigiinnermut ataatsimiititaliamik, pilersitsisinnaavoq.*

Ataatsimut najugaqarfiit najugaqatigiiffiillu pillugit suliassaqrarfimmi suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliamik pilersitsinissamut periarfissaqrarnertut, najugaqarnissamut neqeroorutit qanoq ikkaluarpataluunniit najugaqartut pillugit attuumassuteqartunik suleqateqarnissaq pisariaqarpoq. Apeqqutaaginnarpoq suleqatigiinnissamut ataatsimiititaliat immikkut pilersitassat qanoq amerlatigissanersut, pissutigalugu sumiiffinni tamani suliamik akisussaasusaaq sulisoq pingaarneq taannaakkajuttarmat. Ullumikkut illoqarfinni tamani oqartussaqrarfiit assigiinngitsunik suliallit pillugit suleqatigiissitaqarput, taakkunanilu Oqartussaasoqrarfiit assigiinngitsunik suliallit isumaginninnermi suliassat pillugit suleqatigiinnissaannut inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 1. november 1982-imeersoq malillugu inuit taamaattu ilaasortaasarlutik. Inatsisartut peqqussutaat kingullertut taaneqartoq nutarterneqarnissaa pisariaqarpoq. Siunnersuut nalilersorneqaqqittariaqarpoq. Peqataanik taaguutit “innarluutilinnut ingerlatsivik” aamma “meeqqanut inuusuttunullu ingerlatsivik” atorunnaangillat, pissutigalugu taaguutit taakku atorlugit kommunit taamatut ingerlatsiveqarnissamut pisussaaffeqanngimmata.

Akissut: Ilaannakortumik ilanngunneqarpoq, tassami § 61 (maannakkut § 62) ”-sinnaasumut” aalajangersagaavoq, taanna malillugu suleqatigiinnermut ataatsimiititaliamik pilersitsinissaq periarfissaqarluni.

Imm. 3-mut tunngatillugu § 57-imi oqaaseqaatinut innersuussivugut.

Akissut: Oqaatsit ”innarluutilinnut ingerlatsivik” aamma ”meeqqanut inuusuttunullu ingerlatsivik” oqaatsimik ”kommunalbestyrelsi” taarserneqarput.

§ 63 (maannakkut § 64) *Ulloq unnuarlu neqeroorut Naalakkersuisunut ukiumoortumik nalunaarusiortassaaq. Naalakkersuisut kingusinnerpaamik Inatsisartut upernaakkut ataatsimiinneranni Inatsisartunut ataatsimoortumik ukiumoortumik nalunaarusiortassapput. KANUKOKA kommunillu siusinnerusukkut oqaatigereerpaat, kommunit angerlarsimaffiup avataanut inissiisuusut ukiup tullissaanut pilersaarutitalinnik ukiumut naatsorsuusiorunik. Tamatumunnga tunngaviusuuneruvoq, ulloq unnuarlu neqeroorut atuisut pisariaqartitaanut naleqqussarneqassammat, taamaalilluni ulloq unnuarlu neqeroorummi suleriutsit nalinginnaasut allangortittariaqarnerinik pisariaqarsinnaalluni.*

Akissut: Inassuteqaatit nalunaarutinik ilitersuutinillu suliaqarnerup ingerlaqqinnerani ilaatinneqassapput.

§ 64 (maannakkut § 65) *Naalakkersuisut ukiut sisamakkaarlugit ataasiarlutik ulloq unnuarlu neqeroorutinuq suliaqarfiup ineriartortinneqarnissaanut nuna tamakkerlugu periusissamik suliaqartassapput.*

Ulloq unnuarlu neqeroorummi nuna tamakkerlugu siuarsaanissamut periusissianik suliaqarnissaq nuannaarutaavoq. Neriutigaarput Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmik suliaasaanillu pilersitsinerup saniatigut Kalaallit Nunaanni neqeroorutissamik immikkut ittumik pilersitsinissamut tamanna tunngaviliissasoq, taamaalillutik Danmarkimi annertuumik innarluutillit inissinneqartarnerat siunissami pinngitsoortinneqartalerniassammata. Taamaammat ulloq unnuarlu neqeroorummit ukiumut nalunaarusiat sunik ilungersunarsinnaasunik suliaqarnerinik imaqartinneqarnissaat pissusissamisuginnassaaq, ilungersunarsinnaasullu taakkuupput pitsaangorsagassat imaluunniit atortoqannginneq eqqortunilluunniit piginnaasaqannginneq pissutaallutik inuit itigartittariaqarsimagai pillugit paasissutissiisoqarluni.

Akissut: Inassuteqaatit nuna tamakkerlugu periusissamut atatillugu piareersaalluni suliaqarnerup ingerlaqqinnerani ilaatinneqassaaq.

§ 65 (maannakkut § 66, imm.6) Imm. 6 ajornartorsiutaavoq, pissutigalugu aalajangersagaq naapertorlugu qanigisaasup angalaffissaanut ilassutitut billettisinissaa akunnittarfimmiinnissaalu pillugit pisinermut tunngasoq apeqqusernarmat. Taamaattoqassappat ilassutitut aningaasartuutit pillugit kommuninut tamakkiisumik utertitsisoqartariaqarpoq.

Akissut: Naliliisoqanngilaq ajornartorsiut annertuujusoq kommuninut taasarialinnik aningaasartuuteqarnerulersitsissalluni.

§ 66 (maannakkut § 67) KANUKOKA-p isummernera naapertorlugu, qimagaasut pisortanit ikiorserneqarnissaannut pisinnaatitaaffeqarneranni imm. 4 pisariaqanngitsoq, naleqqiuguk inatsimmi § 23, imm. 2. Taamaattumik pisortanit ikiorsiissuteqarnermut tunngatillugu aalajangersakkap killeqarfiata ersarissarneqarnissaa pisariaqarluinnarpoq.

Akissut:

Aalajangersagaq pisortanit ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22 imm. 3-imi aalajangersakkamut sanilliullugu immikkut inatsisaasutut isigineqassaaq.

Inuit aalajangersakkami tassani pineqartunut ilaasoq tassaapput Kalaallit Nunaanni imaluunniit Kalaallit Nunaata avataani kommunini neqeroorutini ulloq unnuarlu inissinneqarnissamut

Naalackersuisunit innersuunneqartut. Inuit taakkua toqukkut qimaguppata, kommunalbestyrelsip inuup angerlarsimaffianut utertillugu illerfimmik assartuussinermut akiliisinnaapput. Inuit aalajangersakkami pineqartunut ilaasut amerlassusaat, taannaannaq pissutaalluni, ukiumut ikittuaraassapput.

Aalajangersagaq pisortanit ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22 imm. 3-imi aalajangersakkamut sanilliullugu immikkut inatsisaasutut isigineqassaaq.

§ 67 (*maannakkut § 69*) Imm. 1-imi nassuiaat “ingerlaavartumik nalilersortassavaa” allangortinneqassasoq KANUKOKA-mit isumaqarfigineqarpoq, pissutigalugu paasiuminaakkami. Imm. 3-mut tunngatillugu, § 22, imm. 3-mut (*maannakkut § 23, imm.3*) KANUKOKA-p oqaaseqaamminut innersuussivoq.

*Akissut: ilanngunneqarpoq, oqaaseq ”ataavartumik” allangortinneqarput uunga ”ingerlaavartumik”, taamaalilluni inatsisip oqaasertaa nassuiaatillu imminnut naapertuutilerlutik. Imm. 3-imit nassuiaatinut tunngatillugu § 22 imm. 3-imit (*maannakkut § 23, imm.3*) akissuteqaat innersuussutigineqarpoq*

§ 68, imm. 1 (*maannakkut § 70, imm.1*) Inummut 18-it sinnerlugit ukiulimmut innarluutilimmut tunngatillugu ulloq unnuarlu neqeroorummiinnerup unitsinneqarnissaa pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinnginnerani, kommunalbestyrelsip qulakkiissavaa

Imm. 3

Ulloq unnuarlu neqeroorummiinnerup unitsinneqarnissaa, takuuk imm. 1, inummut innarluutilimmut tunngatillugu mianerisassat imaluunniit mianerisassat annertuut allat ilimasaarinissamut piffissaliussap taassuma saneqqunneqarnissaa pisariaqartissimangippassuk, inissinneqarnerup unitsinneqarnissaa sioqqullugu minnerpaamik sapaatit akunnerinik 12-inik ilimasaarutigineqassaaq.

Matumani nassuiaatigineqartut paasinarput. Taamaattumik illuatungaanut tunngatinneqartillugu aamma taamatut atuutissaaq: Sapaatit akunnerinik 12-inik ilimasaaruteqarneq atuuttariaqarpoq, ulloq unnuarlu neqeroorummit inummik angerlartitsiniaraangata, taamaalilluni kommunalbestyrelsi attuumassuteqanngitsumik naliliinissamut allanillu periarfissarsiornissamut piffissaqartinneqassaaq.

Akissut: Aalajangersagaq iluarsineqarpoq, taamaalilluni innersuussisartut angerlatitsinissamut piginnaatitaanerit § 10 imm. 2-imi aalajangersakkamit peerneqarluni. Tamatuma kingorna angerlartitsinissamut piginnaatitaaneq §§ 67-imiit 68-imit aalajangersakkat malillugit taamaallaat kommunimiippoq.

§ 69, imm. 1 (*maannakkut § 71, imm.1*) Meeqqap innarluutillip 18-it sinnerlugit ukiullip ulloq unnuarlu neqeroorummiinnerata unitsinneqarnissaa pillugu kommunalbestyrelsip aalajangiinnginnerani kommunalbestyrelsip qulakkiissavaa

Imm. 3 *Meeraq, angajoqqaatut oqartussaasoq aamma ulloq unnuarlu neqeroorut sioqqutsisumik minnerpaamik sapaatit akunnerini 12-ini ilimasaarneqariinngippata, meeqqamut mianerisassat imaluunniit mianerisassat allat annertuut ilimasaarinissamut piffissaliussap taassuma saneqqunneqarnissaa pisariaqartilersimangippagu, angerlartitsineq pisinnaangilaq.*

Qulaanisut siunertaq una paasinarpoq. Taamatuttaaq sapaatit akunnerinik 12-inik ilimasaaruteqarneq atuuttariaqarpoq, ulloq unnuarlu neqeroorummit inummik angerlartitsiniaraangata, taamaalilluni kommunalbestylse attuumassuteqanngitsumik naliliinissamut allanillu periarfissarsiornissamut piffissaqartinneqassaaq.

Akissut: Takuuk matuma siuliani akissut kiisallu § 10 imm. 2-imit (maannakkut; atorunnaarpoq aammalu § 12-imit taarserneqarluni) akissut.

§ 70 (maannakkut § 72) Sulianik illersorsinnaasumik paasissutissiineq pillugu ingerlatsinermit nalinginnaasumik malittarisassat sukkasuumik sullissisarnissamut inatsisitigut piumasaqaataanerani sanioqqunneqarsinnaanngitsut KANUKOKA-mit naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna inatsisinut oqaaseqaatinut ilanngunneqassasoq isumaliutigeqquneqarpoq.

Akissut: Maleruagassat marluusut tamarmik naatsorsuutigineqartariaqarput. Kommunalbestyrelsip § 70-imi (maannakkut § 70) piumasaqaat naammassisinnaanngippagu, kommunalbestyrelsi inummut innarluutilimmut allattariaqarpoq, aammalu tamatumunnga pissutaasoq paasissutissiisutigisariaqarlugu kiisalu piffissalersuutit allattariaqarlugit, tamannalu imm. 3 malillugu pisussaareerpoq.

§ 71 (maannakkut § 73) Sullissinissamut inatsimmi § 7-imi nalinginnaasumik aqutissiuinissamut pisussaaffik qanoq isigineqassaoq itisilerlugu oqaaseqaasiornikkut nassuiaatigineqarnissaa pissusissamisorpoq.

Akissut: Suliassanik suliarinnittarnermut inatsimmi pisortani allaffissorneq tamaat pineqarpoq, taamaattumillu suliassanik suliarinnittartunit tamaginnit ilisimaneqartoq naatsorsuutigineqarluni. § 71 (maannakkut § 73) taamaallaat inatsimmi pineqartunut attuumassuteqartunut, assersuutigalugu isumaginninnermut suliassaqarfimmi, ilinniartitaanermut suliassaqarfimmi aammalu peqqinnissamut suliassaqarfimmi inunnut innarluutilinnut soqutiginarsinnaasunut, sammitinneqarpoq. Allattukkat tamakkiisutut isigineqarsinnaanngillat.

§ 72 (maannakkut § 74) Imm. 1-imi § 45-mut (maannakkut § 46) innersuussineq pisariaqanngikkaluarpoq, pissutigalugu sullissinermi aalajangersakkatut pineqartumi matumani ingerlatsinikkut aalajangiisinnaaneq pineqanngimmat.

Akissut: Ilaanakortumik ilanngunneqarpoq, aalajangersagaq allatut oqaasertalerneqarpoq, taamaalilluni § 45 (maannakkut § 46) malillugu aalajangiisoqassanngitsoq, kisianni inassuteqartoqassasoq, erseqqissumik allassimalerluni.

§ 73 (maannakkut § 74) Imm. 1-imi § 47-mut (maannakkut § 48) innersuussineq pisariaqanngikkaluarpoq, pissutigalugu sullissinermi aalajangersakkatut pineqartumi matumani ingerlatsinikkut aalajangiisinnaaneq pineqanngimmat.

Akissut: Ilaanakortumik ilanngunneqarpoq, aalajangersagaq allatut oqaasertalerneqarpoq, taamaalilluni § 47 (maannakkut § 48) malillugu aalajangiisoqassanngitsaq, kisianni inassuteqartoqassasq, erseqqisumik allassimalerluni.

§ 74 (maannakkut § 76) *Inuup innarluutillit illersuisumit tapersersorneqarnissamik neqeroorfigineqarnissaa siunertaralugu kommunalbestyrelsi illersuisoqarnermut aaqqissuussinermik pilersitsisinnaavoq: 1) Kommunalbestyrelsip Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiinissaq imaluunniit immikkut ittumik tapersiinissaq pillugu suliamik suliarinninneranut, 2) Kommunalbestyrelsip Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiinissaq imaluunniit immikkut ittumik tapersiinissaq pillugu aalajangiineranut naammagittaalliuummik suliaqarnissamut tunniussinissamullu, 3) Inatsisartut inatsisaat manna malillugu tapersiinissaq imaluunniit immikkut ittumik tapersiinissaq pillugu aalajangiinnermut tunngatillugu naammagittaalliuummik suliamik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliarinninneranut.*

Inuit innarluutillit ilaat illersuisumik pisariaqartitsisinnaanerat paasinarpoq. Qupperneq 96-imi oqaaseqaatit naapertorlugit siunnersuutigineqarpoq, tapersersorti imaluunniit immikkut ittumik tapersersorti pillugu aalajangiinissamut atatillugu, inuup innarluutillip illersuisoqarnissaa neqeroorutaassasq kommunalbestyrelsimut pisussaaffiunissaa. Pingaarnepaavoq illersuisoq suliatigut paasisimasaqarnissaa isumaginninnermilu ingerlatsineq pillugu ilisimasaqarnissaa. Inuit innarluutillit tapersersortimik imaluunniit immikkut ittumik tapersersortimik qinnuteqartut kikkulluunniit illersuisoqarnissaannut kommunalbestyrelsimit neqeroorfigineqartassasut oqaaseqaatini allaqqanngilaq. Inuk innarluutilik nakkutiginnittoqartillugu illersuisusaanik neqeroorfigineqassava? Sumiiffiit ilaanni illersuisup isumaginninnermut siunnersortitut, perorsasutut immikkut ilisimasalittut imaluunniit inatsilerituutut isumaginninnermik ingerlatsinnermut tunngasunik ilisimasalittut pissarsinissaq ajornakusoorsinnaavoq. Taamaattumik qanoq innikkut illersuisumik neqeroortoqartassanersoq imaluunniit tapersersortitut sulisussamik sulianik aalajangersimasunik suliaqartussamik illersuisumik atorfinitsitsisoqassanersoq nalunaarutissami ilitersuusiassamilu ersarissumik allaqqasariaqarpoq? Tamatuma saniatigut aalajangersagaqarnikkut illersuisoqarneq kommunimiitineqassasq tunngaviatigut ajornartorsioritilsersussaavoq. Illersuisoq aallaaviatigut suliami inummut tunngasut (inuk innarluutilik) soqutigisat isumagineqartussapput, matumanilu kommune sullissisutut oqartussaanaera pillugu naapertuutinngilaq.

Akissut: Illersorteqarnermut aaqqissuussineq inunnut innarluutilinnut inatsimmi matumani pineqartunut ilaasunut tamaginnut aammalu illersortimik atuinissamik kissaateqartunut, atuutissaaq.

Illersortit arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginnissaat pillugu apeqqut nalunaarutitut ilusilimmi erseqqinnerusumik maleruagassiivigineqassaaq. Taamaalilluni immikkoortoq 2 nutaaq ikkunneqarpoq, tassani nalunaarutitut ilusilimmi erseqqinnerusumik maleruagassiinissaq inatsimmi tunngavissalerneqarluni. Aalajangersakkami toqqaanissamut, aningaasarsiaqartitsinissamut, pinerluuteqarsimanginnermut uppernarsaammik piniarnissamut, kiisalu piukkunnassuseqarnerit piginnaasaqarfiillu suut illersortinut piumasaaqatigineqassanersut, periarfissat ammaaneparput.

Imm. 2 paasiuminaappoq.

Akissut: Aalajangersagaq peerneqarpoq, tassami § 74-imi (maannakkut § 76) pisuni allattorneqartuni suliamut attuumassuteqartumik tusarniaasoqartussaareerpoq.

§ 77 (maannakkut § 79). *Kommunalbestyrelsi inummut innarluutilimmut allaganngorlugu iliuusissanut pilersaarummik suliaqassaaq.*

Iliuusissatut pilersaarutit siunertaanut tunngasuinnaanissaat KANUKOKA-mit isumaqatigineqarput. Iliuusissatut pilersaarutit suliarineqarnerani najoqqutassaq naapertorlugu suliniutissat sukumiisuunissaat qulakkeerneqassaaq paasissutissallu pisariaqartut nutarterneqarlutik.

Inuit innarluutillit pillugit allaffissornikkut pisariaqanngitsumik allaffissornerujussuarmik kinguneqassaaq, iliuusissatullu pilersaarutit siunertaanut naleqqiullugit annerujussuarnik suliarineqartassappata, inunnut innarluutilinnut kommunimillu sulisunut akornutaalluni.

§ 78 (maannakkut § 80) *Ulloq unnuarlu neqeroorut inummut innarluutilimmut iliuusissanut pilersaarut aallaavigalugu ineriartortitsinissamut pilersaarummik ukiumut minnerpaamik ataasiarluni suliaqartassaaq. Ineriartortitsinissamut pilersaarummi, iliuusissanut pilersaarummi siunertaasut aamma ulloq unnuarlu neqeroorummiititsinermut anguniakkat aallaavigalugit, perorsaanikkut peqqissaanermut suliaqarneq, iliuusissanut pilersaarummi anguniakkat anguneqarnissaannik qulakkeeriviusussat, nassuiarneqassapput.*

Pitsaanerpaassaaq kommunimi sullissisoq piffissami pineqartumi inuk innarluutilik pillugu ukiumut siuarsaanissamut pilersaarummik suliaqarnerani ulloq unnuarlu neqeroorummut isumaqatigiinnikkut pulaarnermi iliuusissatut pilersaarusiorsinnappat, taamaalilluni inuk innarluutilik pillugu toqqaannartumik suleqatigiinnissaq qulakkeerneqassaaq. Kommunit tamarmik periarfissarinngimmassuk, siunertamut aningaasanik immikkoortitsisoqartariaqarpoq.

Akissut: § 70 imm. 3-imit (maannakkut § 72, imm. 2) aalajangersakkami allassimavoq iliuusissanut pilersaarut sakkussatut ineriartortinneqartuartut ineriartortitsisussatullu atorineqassasoq, inuup piffissami suliniuteqarfiusumi maannakkut pisariaqartitsinera aallaavigalugu ingerlaavartumik kommunalbestyrelsimiit naliliiffigineqartassalluni nutarterneqartassallunilu. Iliuusissanut pilersaarut taamaalilluni, ineriartortitsinissamut pilersaarummit pisumik imaluunniit pissutsinik allanik tunngaveqartumik, pissutsinik nutaanik pisoqarnerani tamatigut nutarterneqartassaaq.

§ 82 (maannakkut: atorunnaarpoq) *Qanigisaasut nalinginnaasumik naammagittaalliuuteqarnissamut pisinnaatitaaffeqartinneqarneri KANUKOKA-mit eqqarsarnartoqartinneqarpoq, naammagittaalliuuteqarnermilu illuatungerisatut inissisimasuusut piumasagaatinik naapertuutsisisinnaasut.*

Akissut: Aalajangersagaq atorunnaarpoq, takukkit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmu oqaaseqaatit.

§ 83 (maannakkut: ilaannakortumik atorunnaarpoq) *Kommunalbestyrelsip Inatsisartut inatsisaat manna malillugu aalajangiineri isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuusaaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 12. november 2001-imeersumi aalajangersakkat malillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmu naammagittaalliuutigineqarsinnaapput, takuuk imm. 2-4. (tulliuttut pingaarnersiorlugit allanneqarput):*
Imm. 2

Imm. 1 malillugu naammagittaalliuutaasoq kommunalbestyrelsimut aalajangiisimasumut suliakkiunneqassaaq.

Imm. 3

Kommunalbestyrelsip imm. 1 malillugu naammagittaalliuutaasoq tiguppagu kommunalbestyrelsi nalilersueqqissaaq aammalu naammagittaalliortup tamakkiisumik ilaannaasumilluunniit taparserneqarnissaanut tunngavissaqarnersoq aalajangiissalluni.

Imm. 4

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik imm. 1 malillugu naammagittaalliummik suliaqarnerminut ilaatillugu, Nuna tamakkerlugu innarluutilinnut sullissivimmit oqaaseqaammik piniarsinnaavoq.

Naammagittaalliuutit toqqaannartumik Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmut tunniunneqartanninneri nalinginnaasuunngilaq, kommunimulli aalajangiisusumut tunniunneqartarluni. Taamaalilluni suliaq kommunalbestyrelsimut aalajangiivigineqareersoq *naliliivigineqaaqqissaaq*, taamaalillunilu naammagittaalliummi tamakkiisumik imaluunniit ilaannakortumik isumaqataanini nalunaarutigissallugu. Tamanna ima paasineqassaaq, inunnit innarluutilinnit naammagittaalliuutit kommunimi marloriarlugit suliarineqartassapput, Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmi sullissineq oqilisaanniarlugu, naleqqiuguk qupperneq 106-imi oqaaseqaatit, tassani allaqqavoq Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmi sullissineq oqilisaanniarlugu skiima immikkut ittoq atorlugu suliamik naliliisoqaaqqissasoq. Taamatut siunnersuuteqarneq naliliivigineqaaqqittariaqarpoq. Naammagittaalliuutit kommune aqutigalugu tunniunneqartassasut inatsisissatut siunnersuummi taama isikkoqartillugu arlaannaani allaqqasoqanngilaq. Imm. 1-imi isumaginninneq pillugu aqunneqarneranut aaqqiissummi nalinginnaasumik naammagittaalliuuteqartoqartarnissaa innersuussutigineqarpoq, matumanilu malittarisassat naapertorlugit Isumaginninnermut Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutit tunniunneqartassapput.

Akissut: Aalajangersagaq allatut oqaasertalerneqarpoq, taamaalilluni maannakkut allassimalerluni aalajangiinerit isumaginninnerup aqunneqarnera aaqqiissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkat malillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut. Aammattaaq tamanna pillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup tusarniaanermut akissuteqaataanut oqaaseqaatit.

§ 87 (*maannakkut § 85*) Kommunimi inuit innarluutillit pillugit siunnersuisooqatigiinnik pilersitsineq sulisutigut atuinnermut naleqqiullugu pissarsinassanersoq KANUKOKA-mit nalorninartoqartinneqarpoq. Matumani kommunini tamani najukkani inuit innarluutillit pillugit kattuffinnit aallartitassanik pissarsinnaanerup ajornarsinnaanissaa KANUKOKA-mit eqqarsaatigineqarpoq.

Akissut: Minnerpaamik kommunimi ataatsimi innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit pilersineqareerput. Tamatuma saniatigut kommunini tamaginni innarluutilinnut suliaasaqarfimmi NGO-nik ingerlasoqarpoq.

§ 88 (*maannakkut § 86*) Kommunilbestyrelsi ataqatigiisumik innarluutilinnut politikimik ilusilersuissaaq. Innarluutilinnut politikki, inuit innarluutillit qanoq sullinneqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaanersoq imaluunniit qanoq pisinnaatitaaffeqarnersut pillugit

paasisutissanik imaqassaaq. Innarluutilinnut politikki aamma kommunalbestyrelsip qanoq iliorluni innarluutilinnut tunngasut kommunimi suliassa qarfinni tamaginni politikkini pilersaarusiornernilu ilanngutsinnissaat qulakkiissaneraa pillugu paasisutissanik imaqassaaq. Kommunit inuit innarluutillit pillugit politikkeqarnissaat pissusissamisoorpoq. Naalakkersuisut namminneerlutik nuna tamakkerlugu inuit innarluutillit pillugit politikkiornissaat inissaminiikkaluarpoq, ilaatigut 2012-imi Inatsisartutigit atuutilersumik inuit innarluutillit pillugit isumaqatigiisummik imaqartinneqartumik, tassanilu pisinnaatitaaffiit pillugit nalinginnaasumik tunngaviit, inuit innarluutillit pillugit nuna tamakkerlugu neqeroorutit il. il. imaqartinneqassallunittaaq, taamaaliornikkut kommunimi inuit innarluutillit pillugit nammineq politikkiornissaannut tunngaviliissaaq. Nuna tamakkerlugu inuit innarluutillit pillugit politikkitaaq imaqarsinnaavoq, ulloq unnuarlu neqeroorutini siuarsaanissamut Naalakkersuisut periusissiaat taavalu inuit innarluutillit pisinnaatitaaffiisa nukittorsarneqarnissaannut suliniutit suut aallartisarneqassanersut ilanngullugit tassaniissinnaallutik.

Taamaattoq aalajangersagaq naapertorlugu inuit innarluutillit pillugit suliassa qarfimmi kiffartuussinissamut qaffasissutsip nammineq aalajangernissaanut kommunit kiffaanngissuseqartinneqarnissaat inatsisaasariaqarpoq. KANUKOKA-mi paasinnittaaseq naapertorlugu, inatsisissatut siunnersuut una kommunimi kiffaanngissuseqarluni iliuuseqarsinnaatitaanermut arlalitsigut killiliisorujussuuvoq.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqangilaq, kommunalbestyrelsi kommunimi innarluutilinnut politikkimik ataqatigiisummik ilusilersuisussaavoq.

§ 91 *(maannakkut § 92) Inatsisartut inatsisaanni matumani aalajangersakkat naapertorlugit kommunalbestyrelsip oqartussatut pisussaaffiisa naammassinissaat annertuumik imaluunniit arlaleriarluni sumiginnarpagu imaluunniit qarsupippagu, Naalakkersuisut kommunalbestyrelsi pinngitsaaliisummik akiliinissamik pisussaaffilersinnaavaa, ilanngullugit ullormut akiliisitsinerit. Kommunalbestyrelsip oqartussatut pisussaaffimmi naammassinissaat annertuumik imaluunniit arlaleriarluni sumiginnarpagu imaluunniit qarsupippagu, ikiorneqarnissamik, siunnersorneqarnissamik ilitsersuunneqarnissamillu kiisalu pikkorissartinneqarnissamik kommune isumaginninnermut aqutsisoqarfimmit neqeroortoqarnissaa pisariaqartinneqarsimassaaq, pissutigalugu kommunimi suliatigut paasisimasaqarluartunik suliaqarsinnaasunik peqanngippat, pinngitsaaliisummik akiliisitsiniarneq sunniuteqarnaviangilaq. Aammattaaq pinngitsaaliisummik akiliisitsineq qulequttap pineqaatissiisarnermut aalajangersakkat ataaniinnera KANUKOKA-mit paatsuungassutigineqarpoq, pissutigalugu pinerluuteqarnikkut pineqaatissiineq matumani pineqannginnami, allaffissornikkulli pinngitsaaliilluni iliuuseqarneq pineqarami. Tamatuma saniatigut pinngitsaaliisummik akiliisitsiniarneq pillugu aalajangersaaniarneq eqqunngilaq, matumani sukumiisumik iliuuseqarnissamut pisussaaffik pinngitsaaliisummik naammassiniarnissaa siunertaanngippat.*

Akissut: § 91 (maannakkut § 92) aalajangersagaavoq isumaginninnerup aqunneqarnera aaqqissuussaanelalu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 7a-imut naapertuuttumik isigineqartussa. Maleruagassani marlunni imminnut tapertariittuni taakkunani, pineqaatissiinerit annertussusaat assigiinnigilaq.

§ 93 *(maannakkut § 93) Nalunaarutit il. il. atuuttut inatsisip atulersitsinnagu peqqissaartumik misissorneqassasut KANUKOKA-mit kaammattuutigineqarpoq, pissutigalugu inatsit*

nutaanngitsoq, malittarisassai ilanngullugit inatsimmi nutaami naapertuuttumik atulersinneqarneri nalunaarutitigut maleruagassakkut eqqortumik iliornerusoq inatsisitigut suliaqarnermi malinninnerussasoq paasineqassammat.

Akissut: Nalunaarutininik nutaanik inatsit peqatigalugu atuutilertussanik suliaqartoqassaaq.

Naggataatigut oqaatigineqassaaq, inatsisissatut siunnersuut taama annertutigisooq sorpassuarnik allannguuteqartussaammat, - sulianik paasisimasalinnik sulisunik, piukkunnarsaanernik pitsaassutsinillu qulakkeerinninnernik. Inatsisip matuma atuutilernissaa pitinnagu, piukkunnarsaanerit pikkorissaanerillu KANUKOKA-mit siunnersuutigineqarusupput, taamaalillutimmi sapinngisamik amerlanerpaat inatsimmik matuminnga paasinnissimasut pigineqalissammata. Tamatuma saniatigut ilitersuutit, skabelonit il. il. inatsisip atuunnissaa sioqqullugu suliarineqassasut KANUKOKA-mit naatsorsuutigineqarpoq.

Akissut: Inatsisip atuutilinnginnerani inatsimmut pikkorissaanerit ingerlanneqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

12. IMAK

IMAK-ip siulersuisuisa ulloq 14. august 2017 ataatsimiinnerminni inatsisissatut siunnersuut oqallisigaat aammalu makkuninnga oqaaseqaatissaqarlutik.

Innarluutillit pisinnaatitaaffiisa inatsimmi ataatsimi nassuiarneqarsimanissaat aammalu nuna tamakkerlugu assigiilissasoq, siulersuisut pingaartippaat. Taamaattumik siulersuisut inatsisissatut siunnersuummut tapersiipput.

Akissut: Tusaatissatut tiguneqarpoq

13. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik uunga, Uunga siunnersuut: Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2018-imeersoq, makkuninnga oqaaseqaatissaqarpoq:

Allaffissornikkut sunniutaasussat

Inatsisissatut siunnersuummi kommunit arlalippassuarnik pisussaaffilerneqarput, kommunit pitsaassutsikkut aammalu amerlassutsikkut ingerlatsivimminnik annertusaanissaat pisariaqarluni. Tamanna suliaqarnermi ajornassannginnersoq Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup aarleqqutigaa. Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Naligiisitaanermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfiup meeqqanut inuusuttunullu suliassaqarfimmi kommunini nammineerlutik nakkutilliinerisa takutippaat kommunini ingerlatsiviit sumiiffinni amerlasuuni pitsaanningsorujussuarmik pitsaassuseqartut. Taamaattumik innarluutilinnut suliassaqarfimmi kommunit ingerlatsivii aamma ajornartorsiuteqartut ilimagineqarsinnaavoq.

Inatsisissatut siunnersuummi kommuninut pisussaaffiliunneqartut, kommuninit naammassineqarsinnaanngitsut paasinarsisinnaavoq.

Kommunini isumalluutit

Meeqqanut inuusuttunullu suliaasaqarfimmi suliaasanik suliarinnittartoq ataaseq 80-iiit 120-it missaasa akornanni amerlassusilinnik suliaasaqartartoq, KORA-p Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaata ilanngutsinneqarnissaa pillugu nalunaarusiamini naatsorsorpaa. Peqatigisaanik KORA isumaqarpoq sulisut affaasa missaat kisimik sulisartut isumaqatigiissutaata "Pitsaaliuinnermi siunnersortit aamma isumagininnermi siunnersortit" ataaniittut professionsbacheloritut imaluunniit annertunerusumik qaffasissusilimmik ilinniagaqarsimasuusut. Tamanna innarluutilinnut suliaasaqarfimmi allaanerunngitsoq ilimagineqartariaqarpoq. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuummi pisussaaffiit kommuninit naammassineqarsinnaanngitsut paasinarsisinnaavoq, tassami taakkua eqqortunik sulisussarsisinnaanngivimmata.

Kalaallit Nunaanni pissutsit

Sumiiffimmi annertoorejussuarmi innuttaasut ikittuaraanerannut tunngatillugu Kalaallit Nunaanni pissutsinut inatsisissatut siunnersuummi isummerfigineqarsimarpasinngilaq. Tamatumunnga assersuutissaavoq, inummut innarluutilimmut sammisasaqartitsinissamik peqateqartitsinissamillu neqerooruteqarnissamat kommunin § 36-imi pisussaaffilerneqarnerat. Tassani inuk nunaqarfeeqqami najugaqarsimappat, pisussaaffeqarneq qanoq atuutsinneqassanersoq, isummerfigineqarsimannngilaq. Naalagaaffiit Peqatigiit inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaanni aamma tapiliussatut isumaqatigiissummi artikel 4 imm. 2-imi makkua allassimapput:

"Aningaasaqarnikkut, isumagininnikkut aamma kulturikkut pisinnaatitaaffinnut tunngatillugu naalagaaffiit peqataasut tamarmik immikkut suliaasanut atortussat pigineqartut iluanni sapinngisamik annerpaamik aammalu pisariaqartitsiffiusuni, naalagaaffiit suleqatigiinneranni killissarititaasut iluanni suliniutissanik aalajangiisassapput, pisinnaatitaaffiit tamakkua tamakkiisumik atuutsinneqalernissaat siunertaralugu, isumaqatigiissumi pisussaaffiliinerit, inuiannut inatsisitigut atuuttut attunngikkaluarlugit."

Tassani nunap isumalluutit pigisai eqqarsaatigineqassasut, nunani tamalaani isumaqatigiissummi isummerfigineqarpoq. Kalaallit Nunaanni isumalluutit suut pigineqarnerisut, inatsisissatut siunnersuummi annertunerusumik aallaavigineqarsinnaassaaq.

Akissut: Allaffissornikkut sunniutaasussat aamma kommunini isumalluutit Inatsisissatut siunnersuut pineqartunut amerlasoorpassuarnut tunngatillugu kommunin pisussaaffiinik atuutereersunik erseqqissaaneruvoq. Tamatumunnga pisariaqartitsineq, kommunin inatsisip atuuttup malinneqarnissaanut tunngatillugu annertoorejussuarmik kinguaattooruteqarnerat, eqqarsaatigalugu isigineqassaaq. Kommunit innarluutilinnut suliaasaqarfiup ulloq 1.januar 2011 nuunneqarneranut atatillugu tamatumunnga

aningsartuutitut taarsiivigineqarput aammalu taarsiissutaasut aningaasartaat ingerlaavartumik akinut/aningsarsianut iluarsineqartarpoq.

Erseqqissaanerit saniatigut suliniutit nutaat arlaqarput kommuninut taarsiiviusussat.

Kommunimi ingerlatsivimmi aqutsinerup aammalu inuit innarluutillit atugaasa pitsanngorsarneqarnissaannut periarfissaqarfiusut annertuujusut, nakkutilliinerup taamatullu innarluutilinnut suliaasaqarfiup nuunneqarnerata naliliiffigineqarnerata takutippaa. Naalackersuisut innarluutilinnut nunani tamalaani isumaqatigiissutip, Inatsisartut akuerisimasaata, qaninnerusumik malinneqarnissaa pillugu siunnerfik angussappassuk, inuit innarluutillit atugaat pitsanngorsarneqartariaqarput pitsanngorsarneqassallutillu.

Tamatuminnga ilungersuuteqarnermut ilaatillugu Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmik, kommunit ulluinnarni meeqqanut inuusuttunullu taamatullu innarluutilinnut suliaasaqarfimmi ingerlatsivimmi aqutsinermi pitsanngorsaanermik suliaqarneranni tapersersuinissamik suliaasaqartumik, pilersitsisoqarpoq.

Kommunini ingerlatsivimmi aqutsinerup annertuumik pitsaanerulernissaa anguniarlugu, isumaginninnermi ilinniarsimasunik sulisoqarnerup suliaassat amerlassusaannut naapertuuttuutinnissaa pisariaqarpoq. Suliassanik suliaqartartup ataatsip suliaasaasa amerlavallaarujussuartarnerat takussaavallaarpoq, tamatumalu sulisut tunniutiinnartittarpai aammalu namminneq ilinniagarisamik avataanni allanik unammillernartunik ujaasitilertarlugit. Taamaattumik isumaginninnermut siunnersortit amerlasuut, sulisumut ataatsimut suliaassat ajornakusoortut amerlavallaarnerat pissutigalugu, namminneq ilinniagarisamik iluanni sulinngillat.

Isumaginninnermi siunnersortinut allanullu sulinnermi atugassarititaasut pitsaanerusut naleqqunnerusullu, kommunit ajortumik kaaviiartumit taassuminnga aniguisittussaavaat aammalu isumaginninnermut suliaasaqarfimmi pitsaanerusumik ingerlatsivimmi aqutsinissamut aallartissallugit.

Kalaallit Nunaanni pissutsit.

Soorunami ajornavitsillugu imaluunniit aningaasaqarnikkut killissat naleqquttuttut avataanni kommunit sullissinissaat pillugu piunasaqaateqartoqarsinnaanngilaq. Aamma innarluutilinnut nunani tamalaani isumaqatigiissummi allassimavoq, nunani tamalaani isumaqatigiissutip malinneqarnerani isumalluutit periarfissallu nunami pineqartumi atugassarititaasut aallaavigineqartariaqartut.

Inatsisissatut siunnersuummi ataatsimut isigalugu siunertaasoq

§§ 1-2-imi (maannakut § 2-3)aalajangersakkat ataatsimut isiginnittorujussoorpassipput aammalu pingaarnertigut tunngaviusunut tunngassuteqarlutik, taamaattumillu tamatumunnga taarsiullugu

aalajangersakkat taakkua imarisaasa nassuiaatinut nalinginnaasunut nuunneqarnissaat isumaliutersuutigineqarsinnaagaluarpoq.

Tamatuma saniatigut siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisoqarfiup allassallugu isumaliutersuutigissagaa, inatsisissatut siunnersuummi ataatsimut isigalugu siunertaasoq aamma tassaasoq innarluutillip sapinngisamik nalinginnaasuunerpaamik inuuneqarnissamut periarfissaqarnerata siuarsarneqarnissaa, taamaalilluni taanna sapinngisamik annertunerpaamik arlaannaannulluunniit attuumassuteqarani imminullu pilersorluni inuuneqarsinnaangortinneqarluni.

Akissut: Inatsisissatut siunnersuutip siunertanut aalajangersakkanik imaqarnissaa, inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarneranut atatillugu innarluutilinnut suliassaqarfimmi NGO-it annertuumik pingaartippaat, ilanngullugu sapinngisamik nalinginnaasumut qaninnerpaamik inuuneqarnissamik periarfissaqarnerup siuarsarnissaanut siunertanik oqaasertalersuinissaq. Tamanna kapitali 1-imi naammassineqarpoq.

Illersortit

Inatsisissatut siunnersuummi, illersortimik inummut innarluutilimmut neqerooruteqarnissamik kommunit pisussaaffilerneqarput. Taanna qanoq aningaasarsiaqartinneqassanersoq, inatsisip oqaasertaanni nassuiarneqanngilaq, kisianni taamaallaat tamanna aningaasaqarnikkut sunniutaasussanit toqqaannangitsumik allassimavoq. Peqatigisaanik, kommunit namminneq suliassanik suliarinnittartutik illersortitut atorsinnaaneraat, ersarinngilaq, tamannalu suliamut attuumassuteqarnermut maleruagassanut nalinginnaasunut tunngatillugu pingaaruteqarsinnaavoq. Nassuiaatini naliliisoqarpoq inuit innarluutillit 700-it missaat illersortimik pisariaqartitsisut. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup naliliinera malillugu illersortinik piukkunnartunik pisariaqartinneqartunik pissarsinissaq kommunimut suliassaavoq annertoq, pingaartumik inatsisissatut siunnersuummi siunnerfigineqarmat illersortit innarluutilinnut suliassaqarfimmi annertuumik ilisimasaqartuussasut. Tamatuma saniatigut illersortinik pisariaqartitsineq sooq taamatut qaffasissuseqartuaannarnersoq nassuiarneqarnissaa pisariaqarsorinarpoq. Illersortinik pisariaqartitsineq piffissami ikaarsaarfiusumi qaffasissuusinnaavoq, kisianni tamatuma kingorna taamaannaviarani.

Naalakkersuisoqarfiup ataatsimiinnermi qanittumi ingerlanneqartumi paasinninnera malillugu illersorteqarnissamik pisariaqartitsisarnermut, suliassaqarfiup kommuninut nuutinneqarnerata kingorna innarluutilinnut suliassaqarfimmi aalajangiinerit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqartarnerisa malunnaatilimmik ikilisimasut paasineqarsimanera allatigut aamma pissutaatinneqarpoq. Taamatut ikilisimanerat tunngaviatigut kommunit namminneerlutik aalajangiinerit amigaateqartut imaluunniit kukkusuuusut, nalinginnaasumik suliamik suliareqqiinikkut, allatut aalajangiiffigisalersimanerannut tunngassuteqaannarsinnaavoq. Taamaattumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutit ikilinerat imminermi ajornartorsiutaasutut isigineqartariaqanngikkaluarpoq.

Akissut: Kommunit siunissami illersortinik arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunik neqerooruteqartarnissamik pisussaaffilerneqarnissaannut tunngaviusoq tassaavoq, ilaatigut inuit innarluutillit amerlasuut ima piginnaanikillisisimatigisarmata nammineq inuunerminnik namminerlu soqutigisaminnik isumaginnissinnaanatik, ilaatigut kommunit ullumikkut amerlanertigut inummut innarluutilimmut siunnersuisartutut, ilitersuisartutut ikiuuttartutullu kisiartaasarmata peqatigisaanillu oqartussatut aningaasaliisartuulluni. Inuit innarluutillit amerlasuut taamaalillutik illersortimik arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunik kommunimut tunngatillugu soqutigisaminnik isumaginnittussamik, pisariaqartitsipput. Ullumikkut taamatut suliaqarneq kommunimit namminermit taamaallaat isumagineqarpoq, taamaaliornikkut suliamut attuumassuteqarnerup ajornartorsiutaanera pilertarluni. Illersortitut sulineq assersuutigalugu atuarfimmi ilinniartitsisunit, politiinit, palasinik, innarluutillit kattuffiinit allanillu isumagineqarsinnaassaaq. Taamaattumik illersortinik sulisussarsiortarnerup ajornakusoornissaata ernumaginissaanut pissutissaqanngilaq.

Siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut, inatsisissatut siunnersuut manna kommunit pisussaaffiiniq atuutereersunik annertuumik erseqqissaaneruvoq, tassami inatsisip atuuttup malinneqarneranut tunngatillugu annertuumik kinguaattooruteqarmat. Kinguaattooruteqarnerup taassuma ukiorpassuit ingerlaneranni aatsaat angummaffigineqarnissaata naatsorsuutigisariaqarnerata malitsigisaanik, inuup innarluutillip soqutigisaasa pingaartumik ukiuni aggersuni kisiannili aamma ataavarnerusumik isumagineqarnissaannut, arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunik ilitersuisartoqarnissaq, siunnersuisartoqarnissaq ikiortissaqarnissarlu immikkut pisariaqartinneqartussaavoq, taamaalilluni suliamut attuumassuteqarnerup ajornartorsiutaanissaat pinngitsoorneqassalluni.

Nerisassanik sullissineq

Inuk nammineerluni imaluunniit inoqutigiinni allat nerisassiorsinnaasimangippata, kommunit nerisassanik pilersuinissaannik inatsisissatut siunnersuummi pisussaaffilerneqarput. Nassuiaatini naliliisoqarpoq inuit innarluutillit 500-it nerisassanik sullinneqarnissamik pisariaqartitsisut. Kisitsisit taakkua qaffasissorujoorpasipput. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalackersuisoqarfik isumaqanngilaq aammalu neriuutiginaq, ullumikkut inuit innarluutillit 500-it nerisannigutsut. Nerisassanik sullissineq ullumikkut suliaqarnermi ilaqtutanit allanillu nammineq kajumissutsimik nalinginnaasumik suliniuteqarnikkut ingerlanneqarsimappat, tamatuma saniatigut sunniinarluni akuliunnissamut aammalu innarluutillip sullitassanngortinnissaanut tunngatillugu pisortat tungaanniit tunuarsimaartoqartariaqarpoq, takukkit ilaatigut siunnersuutip ataatsimut isigalugu siunertaa pillugu allassimasut.

Akissut: Aalajangersakkami inuit innarluutillit, innarluutilimmut nerisassiornissamik neqerooruteqarsinnaasunik inooqateqanngitsut imaluunniit ilaqutaqanngitsut aammalu nammineerlutik nerisassiorsinnaanngitsut, kommunimit nerisassanik sullinneqarnissamik neqeroorfigineqartarnissaat siunnerfigineqarpoq. Aalajangersakkami ilaatigut inuit innarluutillit ineriikkanik qerisunik taamaallaat inuussuteqarnissamik atugaqartinnginnissaat, ilaatigullu

nammineq angerlarsimaffimmiinnissamik periarfissaqarnerup annertunerutinnissaa qulakkeerneqassaaq. Inuit innarluutillit nerisassanik pisariaqartitsisut 500-it tassani pineqarnerusut missingersuineruvoq, tassami suliaasaqarfimmi naatsorsueqqissaarnikkut najoqqutassanik, inuit innarluutillit kiisalu kommunimit nerisassanik sullinneqarnissamut pisariaqartitsisut amerlassusaannik paasititsisinnaasunik, ulluinnarni suliaqarnermi soqanngimmat.

Ulloq unnuarlu inissiisarnerit ikinnerusut

Inatsisissatut siunnersuunni siunnerfigineqarpoq ulloq unnuarlu inissiisarnerit ikinnerulissasut. Siunnerfiusoq taanna Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup isumaqatigaa. Aningaasaqarnikkut sunniutaasussat aammalu ulloq unnuarlu inissiisarnerit ikinnerulerneranni sunniutaasussat, taamatuttaaq siunnersuummi allassimasariaqarput.

Akissut: Inuit innarluutillit amerlanerusut nammineq angerlarsimaffimminniiginnartalerneranni aammalu ulloq unnuarlu inissiinissap pinngitsoortinnerani, sipaarutissanut anguneqarsinnaasussanut eqqoqqissaartunik missiliuinissaq ajornakusoortorujussuusussaavoq. Tamatumunnga missingersuilluni naatsorsuinerit suliarineqanngillat.

Suliaasaqarfimmut immikkuullarissunut pilersaarutit

Ulloq unnuarlu paaqqinniffimmut suliaasaqarfimmi nuna tamakkerlugu periusissamik suliaqarnissaq § 64-imi eqqartorneqarpoq. Tassani suliaasaqarfimmut pilersaarut pineqarsimassaaq? Taamaattumik oqaaseq immikkuullarissumut pilersaarut atorneqassasoq kaammattuutigineqarpoq.

Akissut: Nuna tamakkerlugu periusissaq suliaasaqarfimmut pilersaarummi tamarmiusumi ilaatinneqarsinnaassaaq.

Naatsorsueqqissaarneq

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik isumaqarpoq, periaatsini atugassiissutigineqartuni inuit innarluutillit pillugit sukumiisunik paasissutissanik nalunaarsuinissamik, kommunit pisussaaffilerneqassasut. Piumasaqaatit taakkua iluaqutaasumik § 90-imi inatsimmi tunngaveqartumik nalunaarummi suliarineqarsinnaassapput.

Akissut: Oqaaseqaatit nalunaarummik ilitsersuutinillu suliaqarnerup ingerlaqqinnerani ilaatinneqassapput.

Inatsimmut nalunaarutit amerlasuut

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa, Naalakkersuisut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaasut, inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkat arlaqartut. Tamatuma kingunerisaanik nalunaarutit arlallit naatsorsuutigineqassapput, aammalu inatsisissatut siunnersuutip sunniutissai tamarmiusut nalilersoruminaapput.

Akissut: Inatsit inatsisitut immersugassatut eqqarsaatigineqarpoq, ukiorpassuarni atuussinnaalluni. Tamatuma kingunerisaanik sukkulluunniit inuaqatigiit ineriartornerannut tunngatillugu, inatsimmi tunngaveqartumik aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut periarfissaqassaaq. Tamatuma saniatigut inatsimmi tunngavissaliussat amerlassusaat aammalu nalunaarutit amerlassusissaat imminnut ataqatigiinngillat.

Siunnersuutip pingaarnertigut aningaasaqarnikkut sunniutissai

Inatsisissatut siunnersuummi aningaasaqarnikkut sunniutaasussat tamarmiusut, ukiumut 25-27 mio. koruuninik annertussuseqassasut maannakkut allassimavoq.

Inatsisissatut siunnersuutip matuma suliarineqarnerani Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfik ataatsimut isigalugu akuutinneqanngilaq, taamaattumillu inatsisissatut siunnersuummi aningaasaqarnikkut sunniutaasussat piviusorsiortutut isigineqartariaqartut, maannakkorpiaq inaarutaasumik nalilersuinissamut periarfissaqarani. Taamaattumik Naalakkersuisoqarfiup inassutigaa, inatsisissatut siunnersuummi aningaasaqarnikkut sunniutaasussat, tamatuma ingerlanneqaqqilinnginnerani, annertunerusumik nalilersorneqarnissaat siunertaralugu, suleqatigiissitaliamik pilersitsisoqassasoq. Suleqatigiissitaliami tassani Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalakkersuisoqarfiup saniatigut kommuninit aallartitanik peqataasoqartariaqarpoq.

Tamatumunnga nangissutigalugu oqaatigineqarpoq, aningaasaqarnikkut missingersuinerni arlalinni, nassuiaatini nalinginnaasuni eqqartorneqartuni, aammalu siunnersuummi aningaasartuutitut tamarmiusunut tunngavigineqartuni, kommunit sisamaasut aallaavigineqarpassittut. 1. januar 2018 kommunit tallimaassapput, tamannalu innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit amerlassusaannut, suliaassanik suliarinnittartut amerlassusaannut il.il. tunngatillugu pissusissamisoorumik sunniuteqartussaavoq. Taamaalilluni kommunit amerlanerulernerat siunnersuummi aningaasartuuteqarnerulersitsissasoq isumaqartoqarpoq.

Akissut: Naatsorsuutigineqartariaqarpoq kommunini suliaassanik suliarinnittartut amerlassusaat, inuit innarluutillit amerlassusaanni toqqaannartumik atuuffiusussaasoq. Inuit innarluutillit kommunit kattussuunneranni amerlanerulinngimmata, taamatuttaaq suliaassanik suliarinnittartut amerlassusaat kommunit avinneqarneranni imaluunniit avinneqannginneranni taamaaginnassasoq naatsorsuutigineqartariaqarpoq.

Aammattaaq ileqqorissaarnissaq eqqarsaatigalugu oqaatigineqarpoq, § 26-imi (*maannakkut § 27*) ingeriaqateqartitsisarnerup annertussusaa pillugu "x" allassimasoq.

14. Qeqqata Kommunia

Qeqqata Kommunia arlalinnik oqaaseqaatissaqarpoq, paragraffit malillugit matuma kinguliani allassimasunik:

§ 4 nr. 4 (*maannakkut §1*). Suliffissaqartinneqarnissamut kingorna ilanngunneqassaaq ”amma ilinniartitaanermut”.

Inuit innarluutillit allat assigalugit ilinniagaqalersinnaassasut Qeqqata Kommuniata aalluppaa. Taamaattumik ilinniartitaanerup paragraffimi tassani ilaanissaa pingaaruteqarpoq, tassami ilinniagaqarnissaq kikkut tamarmik tunngaviumik pisinnaatitaaffigaat.

Akissut: Ilaanakortumik ilanngunneqarpoq. Kapitali 1 § 4 nr 4 (maannakkut § 1 nr. 4) ilaaffigisaa allatut ilusilerneqarpoq, taamaalillutik § 4-imi aalajangersakkat maannakkut § 1-imi ilaatinneqalerlutik. Ataasiakkaanut tamanna ajornarsimanngippat, ilinniartitaaneq aalajangersakkami ilanngunneqarpoq.

Siunnersuummi § 1 imm. 1 nr. 3-imut nassuiaatini allassimavoq: ” inuit sakkortuumik timimikkut innarluutillit eqqarsaatigalugit, tamanna eqqarsaatigalugu tapersiinerumt siunertaavoq, ilaatigut inuup isumassorneqarnerata kiisalu pineqartup timikkut pikkoriffiisa attatiinnarneqarnissaat pitsaanerulersinnissaallu siunertaralugu tapersorneqarnerata sungiusarneqarneratalu qulakkeerneqarnissaa, ilaatigullu inuup inuttut ineriartornissamut aammalu inuttut pisinnaasaminik atuinissamut periarfissaasa tinnersarneqarnissaat, assersuutigalugu atortut ikiuutaasussat atorlugit aammalu ilinniarnermik naammassinninnissamut... tapersorneqarnissaa”

§ 1 imm. 1.nr. 3 taamaalilluni allatut oqaasertalerneqarpoq, taamaalilluni ataasiakkaat ineriartornissamut aammalu periarfissaqarfimminik ineriartortitsinissamut periarfissaasa siuarsarneqarnissaat, inatsisip oqaasertaanni erseqqissumik allassimalerluni.

§ 5 (*maannakkut § 4*) Oqaaseq ”sapiingisamik” peerneqassaaq, pissutigalugu taanna ”immaqa”-tut nipeqarmat. Tassami taakkua tapersiivigineqarnissaq PISINNAATITAAFFIGAAT.

Akissut: Ilanngunneqarpoq, ”sapiingisamik” aalajangersakkami, maannakkut § 4-iusumi, peerneqarpoq.

§ 6 **imm. 1** (*maannakkut § 7, imm.1*). Inatsimmut maannakkut atuuttumut sanilliullugu pitsaalluinnartumik pitsannorsaaneruvoq.

§ 7 (*maannakkut § 8*) ersarinngilaq. Inatsit sorleq atussanerlutigu qanoq aalajangissavarput? Innarluutillit pillugit inatsit qaqugukkut atorneqassanersoq aammalu meeqqat pillugit inatsit qaqugukkut atorneqassanersoq erseqqissarneqassaaq?

Akissut: Isumaginninnermut suliassa qarfiup iluani inatsisit imminnut ataqtigiinnerat, nalunaarutinik ilitsersuutinillu suliaqarnermi pisussami erseqqissarneqassaaq. Meeqqamut tapersorneqarnissamik pisariaqartitsisumut tunngatillugu inatsisit suut atorneqassanersut, tamatigut ataasiakkaatigut nalilersoqartartussaavoq.

Kapitali 2-imi ulloq unnuarlu neqeroorut aamma najugaqarfissatut neqeroorut taaguutitut atorneqarput. Ullumikkut taaguutit assigiinngitsut pingasuupput: najugaqatigiiffik, najugaqarfik aamma ulloq unnuarlu paaqqinniffiit. Taaguut sorleq sumut tunngassuteqarpa? Inatsimmi tamarmi taamatut allassimavoq.

Akissut: Kapitali 7-imi ulloq unnuarlu neqeroorutit assigiinngitsumik iluseqartut nassuiarneqarput. Ulloq unnuarlu neqeroorut sorleq, pisumi aalajangersimasumi toqqarneqassanersoq, §§43 – 47-imi siunnerfigineqartunut nassuiaassutini allassimavoq.

§ 20 imm. 1 (*maannakkut § 21, imm.1*). Allassimavoq pikkorissaanernik atuartitsinernillu neqerooruteqaSSASUGUT,- kisianni imm. 2-imi allassimavoq kommunalbestyrelsi aningaasaqarnikkut ikiorsiisiNNAASOQ. Taamaassasut aamma taamaassinnaasut tassani imminnut assortuupput.

Akissut: Ilanngunneqanngilaq. Imm. 1-imi kommunalbestyrelsi inummut innarluutilimmut atuartitsinermi pikkorissarnernilu il.il. peqataanissamik neqerooruteqarnissamut pisussaaffilerneqarpoq.

Imm. 2-imi kommunalbestyrelsi tamatumunnga aningaasaqarnikkut tapersiisinnaanissamut taamaallaat periarfissinneqarpoq. Tapersiineq taanna tassaasinnaavoq pikkorissarnermut akiliutip, angalanerup, unnuinerup matussuserneqarnerat kiisalu sulinermi akissarsiassanik annaasaqaatit matussuserneqarnerat.

Imm. 1-imi taamaalilluni kommunalbestyrelsi atuartitsinissamik il.il. neqerooruteqarnissamut pisussaaffilerneqarpoq, imm. 2-imi kommunalbestyrelsi aningaasartuutaasinnaasut imm. 1 malillugu atuartitsinermut atatillugu pilersut matussusernissaannut periarfissinneqarluni.

§23-imut (*maannakkut § 24*) tunngatillugu, aningaasartuutit sumut kontulernerqassappat? Angerlarsimaffimmi ikiorsiisarnermut suliassaqaarfimmi imaluunniit innarluutilinnut suliassaqaarfimmi?

Akissut: Akileraartarnermut Aningaasaqarnermullu Naalackersuisoqarfik kommunit kontunut pilersaarutaannut taamaalillunilu aamma kontulersuinissamik ilitsersuinissamut, akisussaasuvoq. Kontulersuinermit tunngatillugu nalornisoornermi Akileraartarnermut Aningaasaqarnermullu Naalackersuisoqarfik kontulersuinermit apeqqutini aalajangiissaaq

Namminersorlutik Oqartussanit immersugassanik assigiinngitsunik pissarsisoqassava, assersuutigalugu § 24 imm. 3 (*maannakkut § 25, imm.3*) malillugu kommunalbestyrelsimut uppersaalluni nalunaaruteqartarnermut.

Akissut: Immersugassat ilitsersuutiniq suliqaarnermut atatillugu suliarineqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

§ 26 (maannakkut § 27) nassuiaatinut naapertuutinngilaq. Inatsimmi allassimavoq kommunit ingiaqataasusaaq atorfinitsissagaat, kisianni nassuiaatini allassimavoq immikkut aningaasartuuteqassanngitsaq.

Akissut: Ingiaqateqartitsineq maannamut tapersersortimit sulisorineqartumit isumagineqartarpoq. Allannqortitsineq tassaaneruvoq, inuup ingiaqateqartitsinermi suliasami sulisorineqartussatut kissaatigineqartup toqqarnissaanut inuup innarluutillip nammineerluni periarfissaqalernera.

Akissut: Aalajangersakkami allannqortitsisoqarpoq, taamaalilluni kommuni ingiaqataasartussamik atorfinitsisisussaanani, kisianni taamaallaat ingiaqataasartusaaq akuerisussaallugu. Kommunip ingiaqataasartusaaq pineqartoq nalunaaquttap akunnerini ingiaqataaerumut atorneqartuni, nalunaaquttap akunneranut aningaasarsiaqartissavaa.

§ 38 aamma § 39 (maannakkut §§ 39 aamma 40).

Meeqqanut innarluutilinnut immikkut ulluunerani klubbinilu neqeroorutit kommuninut immikkut aningaasaqarnikkut sunniuteqartussaapput.

Akissut: Meeqqat inuusuttullu amerlasuut sammisassaqaartitsinermi neqeroorutit imaluunniit annikinnerusumik suliffissaqaartitsinissamut neqeroorutit, pisinnaasaqarnerit nalinginnaasut ulluinnarni pisariaqartinneqartut, pigiinnarnissaanut ineriartortinnissaannullu iluaqutaasinnaasut, iluaqutigisussaavaat. Sammisassaqaannginneq tamatumalu kingunerisaanik pitsaasumik inuuneqarunnaarneq aammalu nalinginnaalluinnartunik pisinnaasaarunneq, inuit ilungersunartumik innarluutillit paaqqtarisariaqarnerulernerannik malitseqartarpoq. Taamaattumik sammisassanut neqeroorutit, ilanngullugit aamma oqinnerusumik suliffissat annikitsut, suliniutaapput pitsaaliuisussat, isumassuineri nammagassamik kommunip isumagissallugu pisussaaffigisaanik, annikillisisinnaasooq. Tamanna aamma pissutaalluni kommunit inunnut innarluutilinnut, nalinginnaasumik ulluinnarni pisinnaasaarutinnginnissaaq eqqarsaatigalugu pitsaaliuineri suliniutitut, sammisassanut neqeroorutiniq pilersitsisimapput. Taamaattoq naliliisoqarpoq suliniuteqarneq pitsanngorsarneqarsinnaasooq, taamaalilluni paaqqtarisariaqarneq isumassorneqartariaqarnerlu, kommunip aningaasartuuteqarnerulerneranik malitseqartumik, inuit innarluutillit akornanni annertunerulissanani. Suliniuteqarnerup pitsanngorsarneqarnerani kommunini aningaasaqarnikkut pissarsiassat, aningaasaqarnikkut sunniutaasussani ilanngunneqaanngillat, tassami tamatumunnga kommunit sammisassanut aammalu annikinnerusumik suliffissaqarnissamik neqerooruteqartarnermik aallussinerat apeqqaasussaavoq.

§ 51 (maannakkut § 52) Qeqqata Kommuniata”eqqartuussisaaseq” qanoq paasineqassanersoq erseqqissarterusuppaa?

Akissut: Ilanngunneqarpoq. ”Tamanna illugu eqqartuussisaatsimi maleruagassat” pillugit inatsit, Kalaallit Nunaannut eqqartuussisaatsimut inatsimmi eqqortumik innersuussinermik taarserneqarpoq.

§ 55 (maannakkut § 56) Isumaginninnermut Aqutsisoqarfimmit akuerineqartussaasoq eqqumiigaarput. Tamanna kommunip suliassarinninnerpaa?

Akissut: Naalackersuisut Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu neqeroorutitut tamaginnut, inunnut annertuumik innarluutilinnut sammititanut, akuersissuteqartarput. Ulloq unnuarlu neqeroorutitut akuersissuteqartarneq, Naalackersuisut aammattaaq ulloq unnuarlu neqeroorutitut taakkununga ingerlatsinikkut, aningaasaqarnikkut perorsaanikkullu nakkutilliisussaanerannut, takuuk § 12, ataqatigiissillugu isigineqassaaq.

§ 65, imm. 4 (maannakkut § 66, imm. 4) ukiumut inuup 24-inik ukioqalerfianut taarsiullugu iluarsineqassaaq imatut ”ilanngullugu”.

Akissut: Malinneqanngilaq. § 65 imm. 4 uniffimmi kingullermi aalajangersarneqarpoq inuup ukiumi 24-inik ukioqalerfiani inuk marloriarluni tikeraarluni angalanissamik pisinnaatitaasoq.

Ingiaqataasartut amerlassusaat **Tikeraarluni angalanerit (§65/§66)** (maannakkut §§ 65 aamma 66) ataani amigaataavoq.

Akissut: § 65 imm. 2 (maannakkut § 66, imm. 2) iluarsineqarpoq, taamaalilluni maannakkut aalajangersarneqarluni tikeraarluni angalaneq, inuk innarluutilik nammineerluni angalasinnaasimangippat, qanigisaasumut ataatsimut imaluunniit marlunnut ikiorsiissutigineqarsinnaasoq.

Ingiaqataalluni angalasarnerit – angerlarsimaffimmini najugaqartunut

Maannakkut inatsit atuuttoq malillugu inuit innarluutillit angerlarsimaffimmini najugaqartut, ukiut pingasukkaarlugit ingiaqateqarlutik angalasinnaapput. Pisinnaatitaaneq taanna inatsimmi nutaami maannakkut amigaataavoq – atorunnaassava?

Akissut: Pissutsit siunnersuummi § 26 imm. 4-imi (maannakkut § 27, imm. 4) maleruagassiivigineqarpoq, tassani allassimalluni kommunalbestyrelsi inummut innarluutilimmut, sulinngiffeqarneq ingiaqateqarani ingerlanneqarsinnaanngippat, taassuma sulinngiffeqarnerminik piviusunngortitsinissaa siunertaralugu, ingiaqataasussamik neqerooruteqarsinnaasoq.

§ 90 (maannakkut § 91), naatsorsueqqissaarnerit qaqugukkut nalunaarutigineqartassanersoq piffissaliussanik aalajangersaasoqallaqqunarpoq.

Akissut: Tamanna nalunaarutininik suliaqarnerup ingerlaqqinnerani aalajangersarneqassaaq

§ 91 (maannakkut § 92), pineqaatissiisarnermut aalajangersakkat qaqugukkut atuutissappat? Sumiginnaanerit qassit kingorna?

Akissut: Qaqugukkut illersorneqarsinnaangitsumik iliuuseqartoqarnersoq, tamatigut ataasiakkaatigut naliliineq apeqqutaasussaavoq.

§ 92 (maannakkut § 93), ”Tapersiinerit aammalu immikkut tapersiinerit allatut iluseqartut” suuppat?

Akissut: § 92-imi (maannakkut § 93) misileraanerni periaatsit allat inatsimmi allassimareersunit allaanerusut pilersinneqarsinnaanerannut inatsimmi tunngavissaq aalajangersarneqarpoq. Misileraanermut aalajangersakkamut siunertaavoq kommunini neqeroorutinik ineriartortitsinerup nukittorsarneqarnissaa aammalu pitsaanerusumik isumalluutini atorluanaanissamut tunngavissiniissaq. Taamaattoq misileraanernut akuersissuteqarnissamut tunngavissaritinneqarpoq, misileraanerit suliatigut illersorneqarsinnaasutut aammalu aningaasaqarnikkut imminut akilersinnaasutut nalilerneqartuussasut, taamatullu misileraaffigineqartoq aalajangersimasoq eqqarsaatigalugu aamma suliasanik allanik suliarinninnissamut ataqatigiissillugu. Taamaattumik tapersiisarnerup taassuma imarisassaa erseqqinnerusumik nassuiarneqarsinnaangilaq.

Qeqqata Kommuniata inuit innarluutillit tapersiivigineqartarnerannut Inatsisartut inatsisaat nutaaq neriulluarnartutut isigaa aammalu inatsisip atuutilernissaa qilanaaralugu.